Sfântul cuvios Pahomie cel mare

(s.v. 15 mai / s.n. 28 mai)

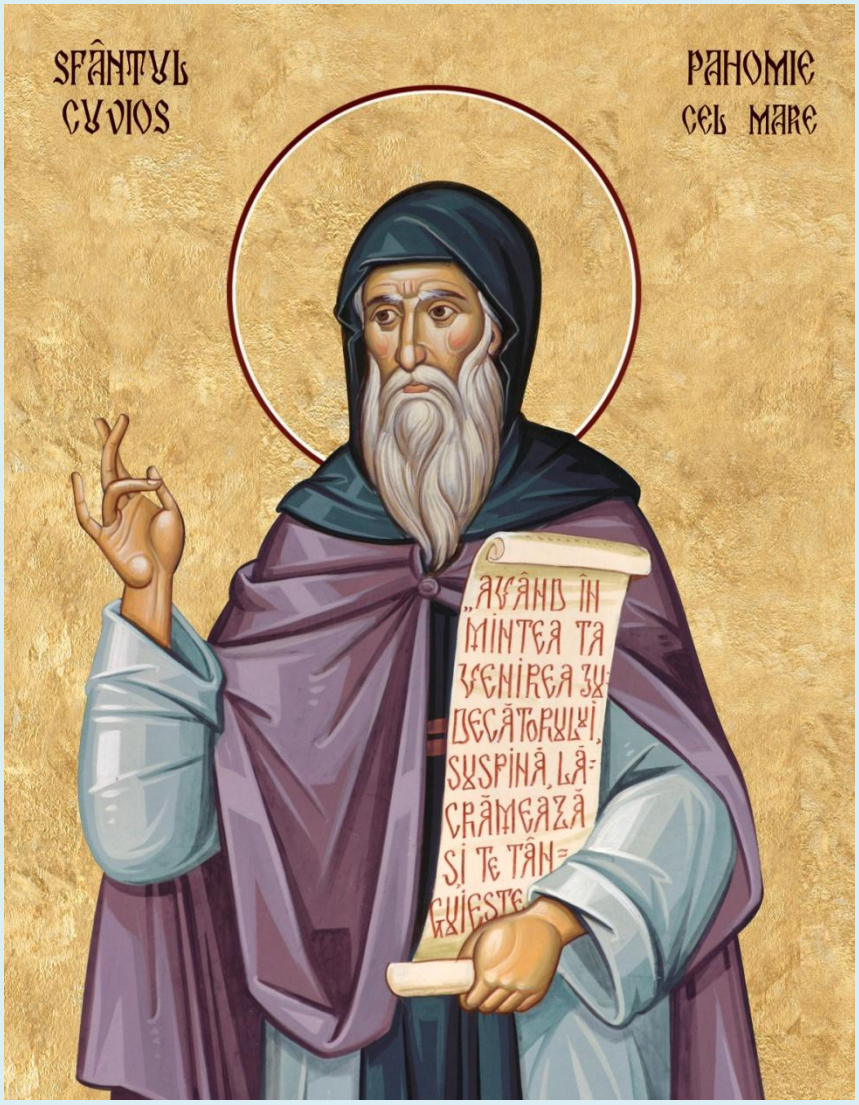

Sfântul cuvios Pahomie cel mare, tabenisiotul, nevoitor la Tabenisi în Egipt și întemeietor al vieţii monahale de obşte (n. 292, Esna, Egipt - † 347, Egipt).

Index

În această lună (mai), ziua a cincisprezecea - Preacuviosul părintele nostru Pahomie cel mare (Minei) 3

Canon de rugăciune către Sfântul cuvios Pahomie cel mare 15

Acatistul Sfântului cuvios Pahomie cel mare 23

Imnografie 34

Vieţile Sfinţilor - Viaţa cuviosului Pahomie cel mare.....36
Sfântul Pahomie cel mare - drumul spre sfințenie 63
Sinaxar - Pomenirea prea cuviosului părintelui nostru Pahomie cel mare.....64
Arhid. Ştefan Sfarghie - Sinaxar - Sfântul cuvios Pahomie cel mare; Sfântul ierarh Iacob putneanul, mitropolitul Moldovei.....66
Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox - Sfântul cuvios Pahomie cel mare; Sfântul ierarh Iacob putneanul, mitropolitul Moldovei.....68
Proloagele din 15 mai 71
Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida din 15 mai 77
Pomenirea Sfântului cuvios Pahomie cel mare 77
Pomenirea Sfântului părintelui nostru Ahilie, episcopul Larisiei 78
Pomenirea Sfântului cuviosului părintelui nostru Silvan 79
Cântare de laudă la Sfântul Pahomie cel mare 79
Cugetare 80
Luare aminte.....80
Predică despre prorocirea distrugerii idolilor egipteni şi împlinirea ei 81
Sinaxar - Sfântul cuvios Pahomie cel mare - 15 mai.....83
Războiul împotriva patimilor îl primește Dumnezeu ca pe osteneala pustnicilor 85
Nu tot ce-i mic este mic și nu tot ce-i mare este măreț și desăvârșit 87
Ieșirea sufletului din trup 88
Proba dinaintea primirii ucenicului 90
Una poate spune părintele duhovnic și altceva putem înțelege noi 92
Sfântul Pahomie cel mare şi viaţa de obşte a mănăstirilor 94
Pr. Ştefan Sfarghie - Martir prin conștiință și atlet al luptelor credinței.....98
Pr. Adrian Agachi - Călăuzirea duhovnicească la Sfântul Pahomie cel mare 102
Pr. Adrian Agachi - Sfântul Pahomie cel mare, vistiernicul cuvintelor dumnezeieşti.....106
Sfântul cuvios Pahomie cel mare - mustrări şi încurajări niciodată depăşite.108
Sfântul Pahomie cel mare - pildă şi pentru noi 115
Moștenirea Sfântului Pahomie cel mare.....122
Lexicon athonit - Chinovie 125
Wikipedia - Pahomie tabenisiotul 127
ro.orthodoxwiki - Pahomie cel mare 129
Icoane.....133

În această lună (mai), ziua a cincisprezecea - Preacuviosul părintele nostru Pahomie cel mare (Minei)

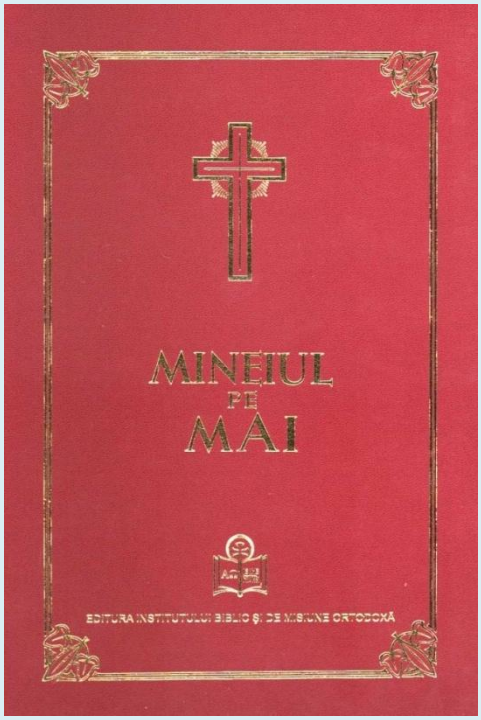

La Vecernie

La Doamne strigat-am..., Stihirile pe 6, ale praznicului 3 şi ale cuviosului 3.

Stihirile cuviosului, glasul al 6-lea:

Podobie: Toată nădejdea mea spre tine o pun, Maica lui Dumnezeu, păzeşte-mă sub acoperământul tău.

Întinzându-ți toată dragostea către Dumnezeu, ai părăsit toată veselia cea lumească ca o trecătoare, şi cu totul te-ai dat pe sineţi lui Hristos, fiind curăţit în tot chipul prin sihăstrie, şi arătând împotrivire cu tărie către aţâţările patimilor, prea înţelepte Pahomie, şi cu cugetul răbdând mucenicia, ca un purtător de biruinţă, ai primit cununa cea neveştejită, de Dumnezeu cugetătorule.

Ţie celui ce ai trecut prin nebăgare de seamă, acoperământul cel gras al trupului, şi ai rupt patima cea trupească, ți s-a dat acum prin vedenie lucrătoare, a te uni cu Dumnezeu, strălucindu-te cu luminile şi cu darurile cele de acolo, şi îndumnezeindu-te cu dumnezeieştile raze şi cu insuflări şi cu înălţările cele către Dumne-

zeu, purtătorule de Dumnezeu, fericite; şi acum mergând către Hristos, roagă-L cu îndrăzneală pentru sufletele noastre.

Ridicându-te mai presus de toată simţirea, curat te-ai unit cu Stăpânul, făcându-te afară din trup, prea cinstite, biruind patimile cu socotinţă aleasă, răsturnând şi călcând trufiile dracilor, Pahomie. Şi acum petrecând în lăcaşurile cele cereşti, adu-ţi aminte de toţi cei ce cinstesc pomenirea ta, cu îndrăzneală rugându-te lui Hristos pentru sufletele noastre.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *glasul al 4-lea*

Ca pe un crin te-a înflorit pustiul pe tine, părinte, bine mirosind tuturor, din lucrarea bunătăţilor, şi veselind pe toţi cu înţelepciunea cea din socotinţă, ca un vrednic despre amândouă părţile, şi cu bună câştigarea săvârşirii, ai luat soarta cea mai aleasă, atât din cuvânt şi din vieţuirea ta, cât şi din fapte şi din credinţă, bine ai plăcut lui Hristos Dumnezeu. Pe Dânsul roagă-L Pahomie dumnezeiescule, ca şi noi bine să-i plăcem Lui, şi împreună cu tine să dobândim moştenirea cea de sus.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *al praznicului*

Stihoavna praznicului.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *a cuviosului, glasul al 6-lea*

Cuvioase părinte, în tot pământul a ieşit vestea isprăvilor tale. Pentru aceasta în ceruri ai aflat plata ostenelilor tale, taberele drăceşti ai pierdut, Cetele îngereşti ai ajuns, a căror viaţă fără de prihană ai urmat; îndrăzneală având către Dumnezeu, cere pace sufletelor noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *al praznicului*

Tropar, glasul al 8-lea: Cu curgerile lacrimilor tale ai lucrat pustiul cel neroditor şi cu suspinurile cele dintru adânc ai făcut ostenelile tale însutit roditoare; şi te-au făcut luminător lumii, strălucind cu minunile, Pahomie, părintele nostru. Roagă-te lui Hristos Dumnezeu ca să mântuiască sufletele noastre.

Sau acesta, glasul al 8-lea: Arătatu-te-ai mai mare turmei Păstorului celui mare, îndreptând turmele sihaştrilor la staulul cel ceresc, părinte Pahomie, şi schima cea de acolo, cuvioase, postnicilor deprinzând, şi pe aceasta iarăşi o ai învăţat; şi acum împreună cu aceia te bucuri, şi te veseleşti în cereştile lăcaşuri.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *al praznicului*

La Utrenie

Canoanele al praznicului cu Irmosul pe 6 şi al sfântului pe 6.

Canonul Sfântului

Cântarea 1-a, glasul al 2-lea

Irmos: Întru adânc a aşternut de demult toată oastea lui Faraon puterea cea într-armată, iar întrupându-Se Cuvântul, a pierdut păcatul cel rău, Domnul cel prea slăvit, căci cu slavă S-a prea mărit.

Nădăjduindu-mă bunătăţii obiceiurilor tale, prea cu osârdie precum se cade cânt cântare; ci tu dumnezeiescule luminează cugetul meu cu străluciri dătătoare de lumină, prin rugăciunile tale, prea alesule Pahomie.

Cuprinzându-te părinte cu fierbinţeală de dragostea nepătimirii, ai veştejit pricinuirile cele materialnice ale patimilor, Pahomie, şi într-aripându-te prin dragoste, ai apucat toată lumina cea din izvorul Dumnezeirii, prea fericite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

De multă bucurie ai umplut Cetele cele cereşti, cunoscând pe Ziditorul a toată făptura; căci fiind prins în temniţă, ai cunoscut puterea Lui cea negrăită, învăţându-te dogma credinţei, purtătorule de Dumnezeu.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Mai aleasă eşti, Preacurată, decât toată zidirea cea văzută şi cea nevăzută, căci ai născut pe Ziditorul pururea fecioară, precum bine a voit a Se întrupa în pântecele tău; căruia roagă-te cu îndrăzneală să mântuiască sufletele noastre.

Cântarea a 3-a

Irmos: Înflorit-a pustiul...

Ca cerbul ai alergat către apă, cuvioase, şi stropindu-te cu botezul cel sfânt, ai primit rouă, prin care ți s-a îndulcit inima.

Cetele vrăjmaşilor nesuferind aţi vedea neîncetarea nevoinţei tale, purtătorule de Dumnezeu, ţi-au meşteşugit ţie multe feluri de supărări.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Ca unul ce ai avut vieţuire sfinţită, te-ai făcut puitor de lege, şi povăţuitor sihaştrilor, aducându-i pe ei lui Hristos, Pahomie, pururea pomenite.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Spăimântatu-s-au Cetele îngerilor şi s-au înfricoşat inimile oamenilor de naşterea ta prea curată. Pentru aceea cu credinţă te cinstim pe tine, ca pe o Născătoare de Dumnezeu.

Irmosul: Înflorit-a pustia ca crinul, Doamne, Biserica păgânilor cea stearpă prin venirea Ta, întru care s-a întărit inima mea.

Condacul și Icosul praznicului.

Sedealna, glasul al 8-lea:

Podobie: Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Adăpându-ţi sufletul din destul, cu ploile lacrimilor tale părinte înţelepte, ai secerat spicul bunătăţilor tale cu multă roadă, şi făcându-te păstor oilor celor cuvântătoare, le-ai hrănit pe dânsele la verdeaţa sihăstriei. Pentru aceea dezlegându-te din viaţă cu mărire, te-ai numărat împreună cu cetele părinţilor, Pahomie. Drept aceea strigăm ție: Roagă-te lui Hristos Dumnezeu, iertare de greşeli să dăruiască, celor ce cu dragoste prăznuim sfântă pomenirea ta. *(de două ori)*

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *al praznicului*

Cântarea a 4-a

Irmos: Venit-ai din Fecioară, nu sol, nici înger, ci Tu Însuţi, Domnul, Te-ai Întrupat şi m-ai mântuit pe mine, tot omul. Pentru aceasta, cântăm Ţie: Slavă puterii Tale, Doamne.

Făcutu-te-ai Pahomie, foarte ales ocârmuitor adunării sihaştrilor, căci prin vedenie ți s-a dat poruncă să ridici locaşuri de învăţătura bunătății, prea înţelepte părinte.

Primind lumina Preasfântului Duh, te-ai făcut stea foarte luminoasă, cu darul luminând pe toţi câţi i-ai îndreptat la limanul mântuirii prin învăţăturile tale, cuvioase.

Viața ta, purtătorule de Dumnezeu prea fericite Pahomie, s-a făcut îndreptare prea iscusită sihaştrilor, după care vieţuiesc acum cei ce urmează dogmelor tale celor dumnezeieşti, părinte.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Împungându-te de dragostea Stăpânului, ai stins bună pătimirea trupului, prin înfrânare, Pahomie, şi toată viața ta ai afierosit Lui, ca o jertfă foarte de bună mireasmă.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Pe tine Stăpână Născătoare de Dumnezeu, toţi credincioşii te ştim liman de mântuire, şi zid nemişcat; căci tu prin rugăciunile tale izbăveşti din primejdii sufletele noastre.

Cântarea a 5-a

Irmos: Mijlocitor Te-ai făcut lui Dumnezeu şi oamenilor, Hristoase Dumnezeule. Că prin Tine, Stăpâne, am aflat izbăvirea din noaptea necunoştinţei către Părintele Tău, începătorul luminii.

Pentru dragostea lui Dumnezeu, ai vorbit cu învăţăturile Duhului, din care luminându-te, ai ajuns la săvârşirea bunătăţii, slobozind starea sufletului de patimi.

Rugător aducem Ţie, Stăpâne, pe sihastrul Tău, cerând printr-însul lumina darului şi a cunoştinţei, şi să fim păziţi pururea cu toată într-armarea Ta.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Întărindu-ţi mintea cu paza poruncilor, Pahomie, ai veştejit săltările trupului, prin înfrânarea ta, şi te-ai arătat păstor adunării celei iubitoare de Dumnezeu.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Roagă pe Fiul tău şi Domnul, Fecioară prea curată, ca să dăruiască celor robiţi izbăvire paşnică, care nădăjduiesc la tine, de primejdie potrivnică.

Cântarea a 6-a

Irmos: Întru adâncul păcatelor...

Măiestriile duhurilor celor pierzătoare le-ai călcat, părinte, fiind îmbrăcat cu puterea Stăpânului tău, şi îngrădit cu cinstita cruce.

Înțelepțește ai ales cele veşnice, decât cele vremelnice, petrecând întru ostenelile sihăstriei, cuvioase, şi făcându-te purtător de grija sufletelor.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Prin duhul de bunăvoie sărăcindu-te, părinte, ai primit desfătarea cea nemuritoare şi neschimbată în ceruri, şi bogăţia cea negrăită.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Fără de ispită de bărbat ai născut Fecioară, şi în veac rămâi Fecioară, arătând semnele Dumnezeirii celei adevărate, a Fiului şi Dumnezeului tău.

Irmosul: Întru adâncul greşelilor fiind înconjurat, chem adâncul milostivirii Tale cel neurmat; din stricăciune, Dumnezeule, scoate-mă.

Condac, glasul al 2-lea:

Podobie: Cele de sus căutând de tot necazul ne izbăvim, de Dumnezeu Născătoare.

Luminător luminos te-ai arătat marginilor, şi pustiul cetăţii l-ai făcut cu mulţime de călugări. Pe tine însuți te-ai răstignit, crucea ta pe umeri luându-ți, şi cu înfrânarea trupul ți-ai topit, rugându-te neîncetat pentru noi toți.

Icos: Pomenirea cea prea luminoasă a fericitului, prin lumina înfrânării s-a arătat nouă zi de mântuire, gonind, noaptea cea adâncă a patimilor, şi prin lucrarea faptelor celor bune luminat strălucind, întru care ca o stea luminoasă s-a arătat dumnezeiescul Pahomie; căruia cu credință să-i aducem cântări cu veselie, căci privind dintru înălţime ne luminează pe noi, şi dă pace îndestulată, rugându-se neîncetat pentru noi toți.

Sinaxar

Întru această lună în 15 zile, pomenirea prea cuviosului părintelui nostru Pahomie tavenisiotul.

Stih: Pahomie grăsimea trupului subţiind,
Mai-nainte de mutare, tărie în suflet era adunând.
Pahomie grăsimea trupului mai-nainte o a lepădat,
Şi cu schima şi cu faptele îngerilor a urmat,
Pahomie în a cinsprezecea zi cu adevărat.
Din cele de aici s-a mutat,

Acesta a fost din Egiptul Tebaidei celei de jos, în vremile lui Constantin marele împărat, şi avea părinţi închinători de idoli. Cu care mergând odată în capiştea idolilor, a auzit pe cel ce slujea capiştei, zicând către părinţii lui: Scoateţi de aici pe vrăjmaşul dumnezeilor şi-l goniţi. Şi încă bând prea cuviosul şi din vinul acela al jertfei a vărsat.

Şi ajungând mai la vârstă, se puse la rânduiala ostaşilor, şi peste puţină vreme lăsând slujba ostăşească, se sui la Tebaida cea de sus, şi primi botezul lui Hristos, şi se făcu monah, şi se duse în pustiu, unde făcu o mânăstire într-un loc al Tavenisiei, venindu-i glas de sus, care arătă lui, lesnirea locului şi mulţimea celor ce erau să se strângă acolo.

După aceea adunându-se mulţi, cu vremea veni şi Teodor sfinţitul, care i se făcu ucenic şi râvnitor vieţii şi faptelor celor bune şi la minuni a strălucit cu dânsul.

Şi la atâta înălţime de cunoştinţă dumnezeiască se suiră cu nepătimirea, cât vedea cu gândul şi suirile fericitelor suflete, şi vedea şi cele de departe ca şi cele de faţă, şi proorocea de cele ce erau să se întâmple.

Iar mai-nainte de a se săvârşi din viaţa aceasta sfântul, numărând mulţimea monahilor ce veniseră către dânsul, s-a aflat o mie patru sute de bărbaţi. Şi se vede din-

tru aceasta că a fost dumnezeiesc bărbat, şi desăvârşit în buna faptă. Căci cei ce se duceau de la casele lor, nu mergeau pentru desfătare şi pentru trupeasca dulce pătimire, întru care se bucură cei mulţi, ci pentru înfrânarea poftelor, şi trudele cele pustniceşti, mirându-se de obiceiurile sfântului, şi urmând viaţa şi petrecerea sa cea îngerească. Deci săvârşindu-se în Hristos, fu îngropat întru a sa mânăstire.

Tot în această zi, prea cuviosul părintele nostru Ahilie, episcopul Larisei.

Stih: Larisa povesteşte îmbunătăţirile tale cu străin chip, cinstite.
Pomenind de tine şi după moartea ta, părinte.

Acesta era pe vremea împărăţiei lui Constantin cel mare, născut şi crescut din părinţi bine credincioşi, de la care fu învăţat religiozitatea şi cinstirea de Dumnezeu, împreună cu învăţăturile cele dinafară şi cu filosofia cea mai înaltă, şi împodobindu-se pe sine cu toate bunătăţile cele după Dumnezeu, fu ales arhiereu Larisei, celei ce se află în a doua Tesalie de către toţi cei ce locuiau în Elada, şi mergând la Sinodul cel mare din Niceea şi împreună ostenindu-se şi luptându-se cu părinţii până în sfârşit, şi caterisind pe Arie cu cei împreună cu el, şi dându-i anatemei, iarăşi s-a întors în Larisa, şi surpând multe capişti idoleşti, şi draci din oameni izgonind, şi alte prea multe minuni lucrând, şi-a sfârşit viaţa cu pace, după ce a ridicat din temelie case de rugăciune, şi cu tot felul le-a împodobit.

Tot în această zi, pomenirea cuviosului părintelui nostru Varvar, izvorâtorul de mir.

Stih: Nu Varvar, ci de bun a fi este arătându-te.
Izvorârea mirului din mormântul tău părinte.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi, Amin.

Cântarea a 7-a

Irmos: Porunca cea potrivnică lui Dumnezeu, a tiranului celui păgân, înaltă văpaie a ridicat; iar Hristos, cel ce bine este cuvântat şi prea slăvit, a întins cinstitorilor de Dumnezeu tineri roua Duhului.

Fiind îmbrăcat cu puterea Stăpânului, ai călcat ca pe o ţărână pătimirea cea dulce a vieţii, rănindu-te de dragostea vieţii celei nestricăcioase, căreia te-ai şi împărtăşit acum, sălăşluindu-te cu Cetele îngerilor, părinte Pahomie.

Câştigând inimă foarte curată te-ai învrednicit a vedea pe Cel nevăzut tuturor; drept aceea te-ai fericit, părinte, precum este făgăduința, lăudând pe Făcătorul de bine Cel prea slăvit.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Dobândind tu cuget ortodox, ai propovăduit o Unime în trei numiri, pe Treimea cea de o Fiinţă, şi ai învăţat întruparea cea înfricoşată a Cuvântului, lăudând pe Născătoarea de Dumnezeu cea pururea Fecioară, prea fericite.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Sfânta Sfintelor te înţelegem pe tine, ca pe una ce singură ai născut pe Dumnezeu cel neschimbat, Fecioară neîntinată, Maică nenuntită, căci tuturor credincioşilor ai izvorât nestricăciune prin dumnezeiasca naştere.

Cântarea a 8-a

Irmos: Cuptorul cel cu foc...

Învăţăturile cele înţelepte ale sihaştrilor te-ai învăţat de la înger, din porunca dumnezeiască, înţelepte. Cu care acum hrănindu-ne noi cei crescuţi întru buna credinţă, strigăm: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Vieţuirea sihăstriei tale prea înţelepte, strălucind ca un fulger, lumină prea mare a răsărit tuturor celor ce cu credinţă strigă Ziditorului: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Binecuvântăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Pahomie cel mărit slăvindu-Te pe Tine Cel mai presus de gând, născut mai-nainte de veci din Tatăl Cel nenăscut Te-a propovăduit, Hristoase, şi pe Duhul cel Preasfânt, cunoscând o fire, şi o Dumnezeire a Treimii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Noi cei bine credincioşi te numim pe tine uşă Luminii, prea curată Fecioară, Maica lui Dumnezeu, care mai presus de fire ai născut strălucirea Tatălui, care S-a unit cu grosimea trupului. Pe care Îl lăudăm toate lucrurile ca pe Domnul.

Irmosul:

Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Cuptorul cel cu foc oarecând în Babilon, lucrările şi-a despărţit cu dumnezeiasca poruncă, pe haldei arzând, iar pe credincioşi răcorind, pe cei ce cântau: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Cântarea a 9-a

Irmos: Fiul Părintelui...

Cu luminile darului luminându-te, Pahomie, şi învrednicindu-te a te desfăta întru slava cea nepieritoare, ca o slugă credincioasă, stai înaintea lui Dumnezeu. Pentru aceea lăudăm cinstită pomenirea ta.

Împletitu-ţi-s-a cunună ca unui biruitor cu dreapta cea purtătoare de viaţă, şi atotţiitoare, fericite Pahomie, şi acum învredniceşte pe cei ce laudă pomenirea ta cea mărită, să dobândească iertare de greşeli pururea pomenite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Culegând acum roadele ostenelilor tale, Pahomie, te îndestulezi de bucuria cea mai presus de cuget, ci dar acum nu înceta a te ruga lui Hristos, să se mântuiască ucenicii tăi cei ce acum te laudă pe tine, şi te cinstesc, vrednicule de minune.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Ca lâna primind în pântece ploaia cea cerească, ne-ai născut pe Cel ce ne dă nouă băutură dumnezeiască, celor ce cu bună credinţă Îl lăudăm pe El, şi te vestim pe tine prea curată, Născătoare de Dumnezeu.

Irmosul: Fiul Părintelui celui fără de început Dumnezeu şi Domnul, întrupându-Se din Fecioară, S-a arătat nouă ca să lumineze cele întunecate şi să adune cele risipite. Pentru aceasta pe Născătoarea de Dumnezeu cea prea lăudată o slăvim.

Luminânda:

Podobie: Cela ce ai împodobit...

Dorind de viaţa cea îngerească te-ai depărtat în pustietăţi, şi supunând patimile cele trupeşti, te-ai arătat întocmai cu îngerii, purtătorule de Dumnezeu, Pahomie. *(de două ori)*

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *al praznicului*

Stihoavna praznicului.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *a cuviosului, glasul al 8-lea*

Mulţimile călugărilor pe tine îndreptătorul te cinstim, Pahomie, părintele nostru; căci prin tine pe cărarea cea dreaptă cu adevărat a umbla am cunoscut, fericit eşti că lui Hristos ai slujit, şi puterea vrăjmaşului ai biruit. Cela ce eşti cu îngerii împreună vorbitor, cu drepţii şi cu cuvioşii împreună locuitor; cu care roagă-te Domnului, să se miluiască sufletele noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *al praznicului*

Luminânda şi Stihoavna praznicului.

Şi cealaltă slujbă a Utreniei după rânduială şi Otpustul.

La Liturghie

Fericirile praznicului, Cântarea cea de rând pe 4. Şi ale sfântului, Cântarea a 3-a, pe 4.

Prochimen, glasul al 7-lea: Scumpă este înaintea Domnului, moartea cuvioşilor Lui.

Stih: Ce vom răsplăti Domnului...

Apostolul către Corinteni: Fraţilor, Dumnezeu care a zis dintru întuneric să strălucească lumina...

Aliluia, glasul al 6-lea: Fericit bărbatul care se teme de Domnul...

Stih: Puternică pe pământ va fi sămânţa lui...

Evanghelia de la Luca: În vremea aceea, mergeau după Iisus noroade multe...

Chinonicul: Întru pomenire veşnică va fi dreptul.

Canon de rugăciune către Sfântul cuvios Pahomie cel mare

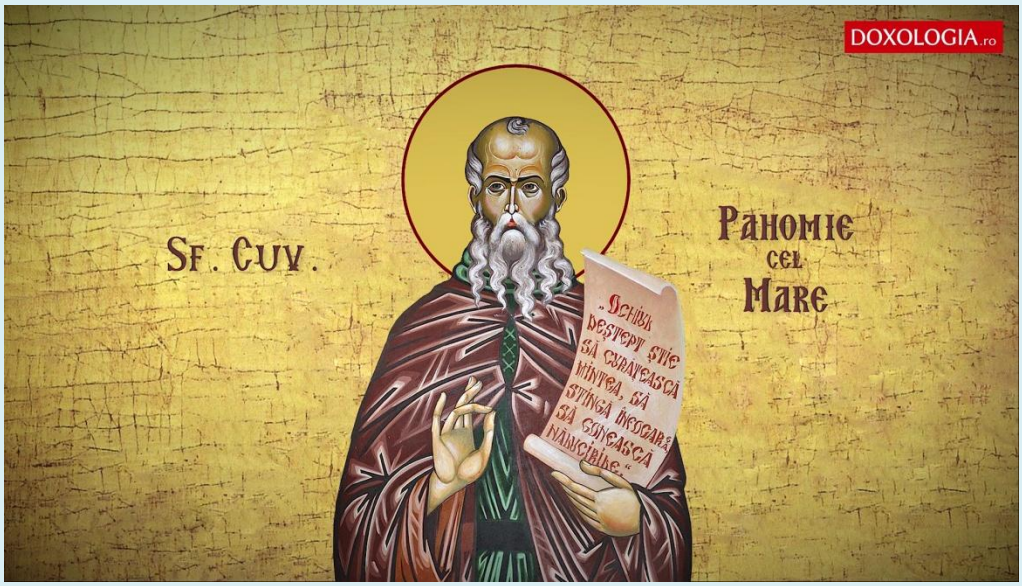

Troparul Sfântului cuvios Pahomie cel mare, glasul al 8-lea: Arătatu-te-ai mai mare turmei Păstorului celui mare, îndreptând turmele sihaştrilor la staulul cel ceresc, părinte Pahomie, şi schima cea de acolo, cuvioase, pustnicilor deprinzând, şi pe aceasta iarăşi o ai învăţat; şi acum împreună cu aceia te bucuri şi te veseleşti în cereştile locaşuri.

Cântarea 1, glasul al 2-lea

Irmos: Întru adânc a aşternut de demult toată oastea lui Faraon puterea cea întrarmată, iar întrupându-Se Cuvântul, a pierdut păcatul cel rău, Domnul cel prea slăvit, căci cu slavă S-a prea mărit.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Pahomie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Nădăjduindu-mă bunătăţii obiceiurilor tale, prea cu osârdie, precum se cuvine, cânt cântare; dar tu, dumnezeiescule, luminează cugetul meu cu străluciri dătătoare de lumină, prin rugăciunile tale, prea alesule Pahomie.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Pahomie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Fiind cuprins, părinte, cu căldură de dragostea nepătimirii, ai veştejit pricinuirile cele materialnice ale patimilor, Pahomie, şi într-aripându-te prin dragoste, ai apucat toată lumina cea din izvorul Dumnezeirii, prea fericite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

De multă bucurie ai umplut Cetele cele cereşti, cunoscând pe Ziditorul a toată făptura. Căci fiind prins în temniţă, ai cunoscut puterea Lui cea de negrăit, învăţându-te dogma credinţei, purtătorule de Dumnezeu.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Mai aleasă eşti prea curată decât toată zidirea cea văzută şi cea nevăzută, căci ai născut pe Ziditorul, pururea Fecioară, precum bine a voit a Se întrupa în pântecele tău; căruia roagă-te cu îndrăzneală să mântuiască sufletele noastre.

Cântarea a 3-a

Irmos: Înflorit-a pustiul...

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Pahomie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca cerbul ai alergat către apă, cuvioase, şi stropindu-te cu Botezul cel sfânt, ai primit rouă, prin care ţi s-a îndulcit inima.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Pahomie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cetele vrăjmaşilor nesuferind a-ţi vedea neîncetarea nevoinţei tale, purtătorule de Dumnezeu, ţi-au meşteşugit ţie multe feluri de supărări.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Ca unul ce ai avut vieţuire sfinţită, te-ai făcut dătător de lege şi povăţuitor sihaştrilor, aducându-i pe ei lui Hristos, Pahomie, pururea pomenite.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Spăimântatu-s-au Cetele îngerilor şi s-au înfricoşat inimile oamenilor de naşterea ta, prea curată. Pentru aceea cu credinţă te cinstim pe tine, ca pe o Născătoare de Dumnezeu.

Irmosul: Înflorit-a pustiul ca şi crinul Doamne, biserica păgânilor cea stearpă prin venirea Ta, întru care s-a întărit inima mea.

Cântarea a 4-a

Irmos: Venit-ai din Fecioară, nu sol, nici înger, ci Tu Însuţi, Domnul, Te-ai Întrupat şi m-ai mântuit pe mine, tot omul. Pentru aceasta, cântăm Ţie: Slavă puterii Tale, Doamne.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Pahomie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Făcutu-te-ai, Pahomie, foarte ales ocârmuitor adunării sihaştrilor, căci prin vedenie ţi s-a dat poruncă să ridici locaşuri de învăţătură virtuţii, prea înţelepte părinte.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Pahomie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Primind lumina Preasfântului Duh, te-ai făcut stea foarte luminoasă, cu harul luminând pe toţi câţi i-ai îndreptat la limanul mântuirii prin învăţăturile tale, cuvioase.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Pahomie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Viaţa ta, purtătorule de Dumnezeu, prea fericite Pahomie, s-a făcut îndreptare prea iscusită sihaştrilor, după care vieţuiesc acum cei ce urmează dogmelor tale celor dumnezeieşti, părinte.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Împungându-te de dragostea Stăpânului, ai stins bună pătimirea trupului, prin înfrânare Pahomie, şi toată viaţa ta ai afierosit-o Lui, ca o jertfă de foarte bună mireasmă.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Pe tine Stăpână Născătoare de Dumnezeu, toţi credincioşii te ştim liman de mântuire, şi zid nemişcat; căci tu prin rugăciunile tale izbăveşti din primejdii sufletele noastre.

Cântarea a 5-a

Irmos: Mijlocitor Te-ai făcut lui Dumnezeu şi oamenilor, Hristoase Dumnezeule. Că prin Tine, Stăpâne, am aflat izbăvirea din noaptea necunoştinţei către Părintele Tău, începătorul luminii.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Pahomie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Pentru dragostea lui Dumnezeu, ai vorbit cu învăţăturile Duhului, din care luminându-te, ai ajuns la săvârşirea virtuţii, slobozind starea sufletului de patimi.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Pahomie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Rugător aducem ţie, Stăpâne, pe sihastrul Tău, cerând printr-însul lumina harului şi a cunoştinţei şi să fim păziţi pururea cu toată într-armarea Ta.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Întărindu-ţi mintea cu paza poruncilor Pahomie, ai veştejit săltările trupului, prin înfrânarea ta, şi te-ai arătat păstor adunării celei iubitoare de Dumnezeu.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Roagă pe Fiul tău şi Domnul, Fecioară prea curată, ca să dăruiască celor robiţi care nădăjduiesc la tine, izbăvire paşnică de primejdie potrivnică.

Cântarea a 6-a

Irmos: De adâncul greşelilor...

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Pahomie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Măiestriile duhurilor celor pierzătoare le-ai călcat, părinte, fiind îmbrăcat cu puterea Stăpânului tău, şi îngrădit cu cinstita cruce.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Pahomie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Înţelepţeşte ai ales cele veşnice decât cele vremelnice, petrecând întru ostenelile sihăstriei, cuvioase, şi făcându-te purtător de grija sufletelor.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Prin Duhul de bunăvoie sărăcindu-te, părinte, ai primit desfătarea cea nemuritoare şi neschimbată în ceruri şi bogăţia cea negrăită.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Fără de ispită de bărbat ai născut Fecioară şi în veac rămâi Fecioară, arătând semnele Dumnezeirii celei adevărate, a Fiului şi Dumnezeului tău.

Irmosul: De adâncul greşelilor fiind înconjurat, chem adâncul milostivirii Tale cel neurmat; din stricăciune, Dumnezeule, scoate-mă.

Condac, glasul al 2-lea:

Podobie: Cele de sus căutând de tot necazul ne izbăvim, de Dumnezeu Născătoare.

Luminător luminos te-ai arătat marginilor lumii şi pustiul l-ai făcut cetate cu mulţime de călugări. Pe tine însuţi te-ai răstignit, crucea ta pe umeri luându-ţi şi cu înfrânarea trupul ţi-ai topit, rugându-te neîncetat pentru noi toţi.

Cântarea a 7-a

Irmos: Porunca cea potrivnică lui Dumnezeu, a tiranului celui păgân, înaltă văpaie a ridicat; iar Hristos, cel ce bine este cuvântat şi prea slăvit, a întins cinstitorilor de Dumnezeu tineri roua Duhului.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Pahomie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Fiind îmbrăcat cu puterea Stăpânului, ai călcat ca pe o ţărână pătimirea cea dulce a vieţii, rănindu-te de dragostea vieţii celei nestricăcioase, căreia te-ai şi împărtăşit acum, sălăşluindu-te cu cetele îngerilor, părinte Pahomie.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Pahomie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Câştigând inimă foarte curată te-ai învrednicit a vedea pe cel nevăzut tuturor; drept aceea te-ai fericit, părinte, precum este făgăduinţa, lăudând pe Făcătorul de bine cel prea slăvit.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Dobândind tu cuget ortodox, ai propovăduit o unime în trei numiri, pe Treimea cea de o fiinţă, şi ai învăţat întruparea cea înfricoşătoare a Cuvântului, lăudând pe Născătoarea de Dumnezeu cea pururea Fecioară, prea fericite.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Sfânta Sfintelor te înţelegem pe tine, ca pe una ce singură ai născut pe Dumnezeu cel neschimbat, Fecioară neîntinată, Maică nenuntită, căci tuturor credincioşilor ai izvorât nestricăciune prin dumnezeiasca naştere.

Cântarea a 8-a

Irmos: Cuptorul cel cu foc…

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Pahomie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Învăţăturile cele înţelepte ale sihaştrilor le-ai învăţat de la înger, din poruncă dumnezeiască, înţelepte. Cu care acum hrănindu-ne noi cei crescuţi în dreapta credinţă, strigăm: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Pahomie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Vieţuirea sihăstriei tale, prea înţelepte, strălucind ca un fulger, lumină prea mare a răsărit tuturor celor ce cu credinţă strigă Ziditorului: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Binecuvântăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Pahomie cel mărit slăvindu-Te pe Tine, Cel mai presus de gând, născut mai înainte de veci din Tatăl cel Nenăscut Te-a propovăduit Hristoase, şi pe Duhul cel Preasfânt, cunoscând o fire şi o Dumnezeire a Treimii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Noi cei bine credincioşi te numim pe tine uşă a luminii prea curată Fecioară, Maica lui Dumnezeu, care mai presus de fire ai născut strălucirea Tatălui, care s-a unit cu grosimea trupului. Pe care Îl lăudăm toate lucrurile ca pe Domnul.

Irmosul:

Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Cuptorul cel cu foc oarecând în Babilon lucrările şi-a despărţit, cu dumnezeiasca poruncă pe haldei arzând, iar pe credincioşi răcorind, pe cei ce cântau: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului, pe Domnul.

Cântarea a 9-a

Irmos: Fiul Părintelui celui...

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Pahomie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu luminile harului luminându-te, Pahomie şi învrednicindu-te a te desfăta întru slava cea nepieritoare, ca o slugă credincioasă, stai înaintea lui Dumnezeu. Pentru aceea lăudăm cinstită pomenirea ta.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Pahomie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Împletitu-ţi-s-a cunună ca unui biruitor cu dreapta cea purtătoare de viaţă şi atot-ţiitoare, fericite Pahomie, şi acum învredniceşte pe cei ce laudă pomenirea ta cea mărită, să dobândească iertare de greşeli pururea pomenite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Culegând acum roadele ostenelilor tale, Pahomie, te îndestulezi de bucuria cea mai presus de cuget, iar acum nu înceta, a te ruga lui Hristos, să se mântuiască ucenicii tăi cei ce acum te laudă pe tine şi te cinstesc, vrednicule de minune.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Ca lâna primind în pântece ploaia cea cerească, ne-ai născut pe Cel ce ne dă nouă băutură dumnezeiască, celor ce cu dreaptă credinţă Îl lăudăm pe El şi te vestim pe tine prea curată Născătoare de Dumnezeu.

Irmosul: Fiul Părintelui celui fără de început, Dumnezeu şi Domnul, întrupându-Se din Fecioară S-a arătat nouă, ca să lumineze cele întunecate şi să adune cele risipite. Pentru aceasta pe Născătoarea de Dumnezeu, cea prea lăudată, o slăvim.

Sedelna, glasul al 8-lea:

Podobie: Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Adăpându-ţi sufletul din destul, cu ploile lacrimilor tale părinte înţelepte, ai secerat spicul virtuţilor tale cu multă roadă, şi făcându-te păstor oilor celor cuvântătoare, le-ai hrănit pe ele la verdeaţa sihăstriei. Pentru aceea dezlegându-te din viaţă cu mărire, te-ai numărat împreună cu cetele părinţilor Pahomie. Drept aceea strigăm ţie: Roagă-te lui Hristos Dumnezeu, iertare de greşeli să dăruiască, celor ce cu dragoste prăznuim sfântă pomenirea ta.

Acatistul Sfântului cuvios Pahomie cel mare

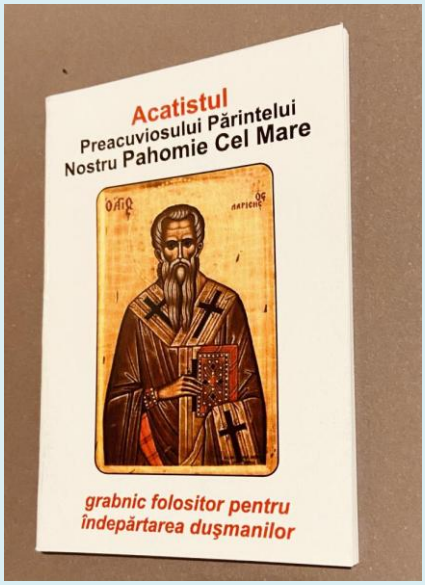

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Crezul
Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.

Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat.
Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

***

Acatistul Sfântului cuvios Pahomie cel mare - 15 mai - slujitor Dani
https://www.youtube.com/watch?v=qMbTTaNC6ZQ

&&&

Troparul Sfântului cuvios Pahomie cel mare, glasul al 5-lea: Arătatu-te-ai mai mare turmei Păstorului celui mare, povăţuind turmele sihaştrilor la staulul cel ceresc, părinte Pahomie, şi schima cea de acolo, cuvioase, pustnicilor deprinzând, şi pe aceasta iarăşi ai învăţat-o; şi acum împreună cu aceia te bucuri şi te veseleşti în cereştile locaşuri.

Condacul 1
Apărătorul nostru şi grabnic folositor, pustnicul Domnului cu laude te cinstim, că ai omorât toate patimile cu multă răbdare şi înfrânare şi ai ruşinat pe duşmanul cel nevăzut. Pentru toate acestea cântăm ţie: ***Bucură-te, Sfinte cuvioase părinte Pahomie!***

Icosul 1
Înger trupesc şi om ceresc, cel ce ai avut îngerească viaţă, ca cel ce ai îndrăzneala către Dumnezeu, izbăveşte-ne din toate nevoile şi primejdiile, ca să-ţi cântăm acestea:
Bucură-te, vlăstar neveştejit al Egiptului;
Bucură-te, că din tinereţe lui Hristos ai urmat;
Bucură-te, că fireşte de trup te-ai depărtat;
Bucură-te, arătătorule al căilor monahiceşti;
Bucură-te, că ai ales fecioria;
Bucură-te, că te-ai logodit cu curăţia;
Bucură-te, că nu te-ai amăgit ca Adam şi Eva;

Bucură-te, că prin pustiuri ai potolit săltările trupului;
Bucură-te, că ai auzit glas din cer, zicând: „O, Pahomie, înţelege că acesta este semnul darului care ţi se dă de la Hristos Dumnezeu”;
Bucură-te, că ai ales viaţa călugărească;
Bucură-te, că povăţuitorul tău a fost sihastrul Palamon;
Bucură-te, Sfinte cuvioase părinte Pahomie!

Condacul al 2-lea

Văzându-te, de Dumnezeu purtătorule Sfinte Pahomie, vrăjmaşul la înălţime ridicat, te ispitea a te împiedica de la fapte bune, dar după puţin s-a ruşinat de sporirea ta, pentru aceasta cântăm: ***Aliluia!***

Icosul al 2-lea

Având cunoştinţa celor ce sunt ca şi cum n-ar fi, ai trecut cu vederea cele trecătoare ale vieţii, şi punându-ţi nădejdea în Dumnezeu, ai ajuns la înalte sporiri, de aceea noi îţi cântăm:
Bucură-te, că la locul numit Tavenisiot, glas din cer ţi-a venit;
Bucură-te, că acolo ai poruncit a zidi mănăstiri;
Bucură-te, că odată cu glasul din cer un înger înaintea ta a stat;
Bucură-te, că viaţa călugărească te-a învăţat;
Bucură-te, căci cu osteneala ta multe ai făcut;
Bucură-te, că prin viaţa ta bună, o mie de călugări ai adunat;
Bucură-te, că tuturor acestora purtător de grijă ai fost;
Bucură-te, că demonii multe năluciri ţi-au făcut;
Bucură-te, că tu cu rugăciunea şi cu arma Crucii le-ai biruit;
Bucură-te, pierzătorule al nebuniei vrăjmaşilor;
Bucură-te, neînspăimântătorule de înfricoşările lui;
Bucură-te, biruitorule al uneltirilor diavoleşti;
Bucură-te, Sfinte cuvioase părinte Pahomie!

Condacul al 3-lea

Puterea Celui Preaînalt puternic te-a făcut întru toate, Sfinte Pahomie fericite, că neclintit ai rămas în darurile lui Dumnezeu, înconjurat fiind de vrăjmaşi, dar neîncetat ai cântat: ***Aliluia!***

Icosul al 3-lea

Având dorinţa de a fi necăjit şi mai mult, cugetătorule de Dumnezeu, ai văzut dumnezeiescul înger din cer coborându-se şi cercetându-te pe tine în nevoinţele tale şi un glas ai auzit îmbărbătându-te, iar noi strigăm aşa:

Bucură-te, fiule al dumnezeieştii lumini;
Bucură-te, locaş al Duhului Sfânt;
Bucură-te, făclie nestinsă a liniştii;
Bucură-te, canonul cel drept al înfrânării;
Bucură-te, izgonitorul patimilor omeneşti;
Bucură-te, îmbogăţitorul de dumnezeiescul dar;
Bucură-te, părinte al părinţilor întâistătătorule;
Bucură-te, că ai adus lui Dumnezeu viaţa ta;
Bucură-te, că ai fost pildă spre mântuire;
Bucură-te, căci cu sudorile sihăstriei ai stins cărbunii patimilor;
Bucură-te, că ai înflorit ca un trandafir şi crin bine mirositor în pustiul Egiptului;
Bucură-te, că nevoinţele tale au strălucit ca soarele;
Bucură-te, Sfinte cuvioase părinte Pahomie!

Condacul al 4-lea

Fiind aprins de dumnezeiască dragoste, ai alergat în muntele pustiului, bucurându-te, iar vrăjmaşul multe rele ţi-a făcut, dar tu ca pe firele de păianjen le-ai rupt, pentru acestea noi îţi cântăm: ***Aliluia!***

Icosul al 4-lea

Chemării Domnului tău ai urmat, lepădând lumea cu toate frumuseţile ei, cu osârdie ai suferit greutatea pustiei şi ai rănit taberele demonilor bărbăteşte, de aceea îţi strigăm:
Bucură-te, că a doua oară a venit îngerul către tine;
Bucură-te, că ţi-a poruncit să-i primeşti pe toţi;
Bucură-te, că pe tot omul ai primit;
Bucură-te, că mănăstire ai făcut;
Bucură-te, că ai slujit fraţilor tăi;
Bucură-te, că multă smerenie ai câştigat;
Bucură-te, că iubitor de osteneală ai fost;
Bucură-te, că singur masa puneai;
Bucură-te, că şi în grădină săpând, verdeţuri răsădeai;
Bucură-te, că bolnavilor slujeai;
Bucură-te, că şi portar ai fost;
Bucură-te, că toate slujbele cele mai grele ai făcut;
Bucură-te, că pe toţi cu fapta şi cu cuvântul ai întărit;
Bucură-te, că toţi în cinste ca pe un sfânt te avem;
Bucură-te, Sfinte cuvioase părinte Pahomie!

Condacul al 5-lea

Stea mult luminoasă povăţuită de Duhul Sfânt, te-ai arătat în pustietăţi şi în oraşe, strălucind cu minunile, demonii gonind şi bolile vindecând şi pe noi învăţându-ne să cântăm: ***Aliluia!***

Icosul al 5-lea

Văzându-te tinerii Egiptului în pustie, ca pe un mai presus de oameni, şi auzind învăţăturile tale, s-au schimbat cu dumnezeiască schimbare, pentru care, mărind pe Dumnezeu, îţi cântăm ţie:
Bucură-te, cel între oameni înger;
Bucură-te, între îngeri, omule;
Bucură-te, frumuseţea cuvioşilor părinţi;
Bucură-te, că fericitul preot Dionisie pentru prietenie te-a chemat în oraşul lui;
Bucură-te, că o femeie bolnavă cu credinţă s-a atins de hainele tale şi îndată s-a făcut sănătoasă;
Bucură-te, că dintr-o fată ai scos diavolul;
Bucură-te, că şi pe un om l-ai tămăduit printr-o pâine trimisă de tine;
Bucură-te, că prin rugăciuni şi post mult, multe boli ai tămăduit;
Bucură-te, căci cu darul Sfântului Duh multe minuni ai făcut;
Bucură-te, că pe monahul Silvan prin răbdare l-ai îndreptat;
Bucură-te, că noi dorim să ne îndreptezi la pocăinţă;
Bucură-te, Sfinte cuvioase părinte Pahomie!

Condacul al 6-lea

Strălucit-au faptele cele bune ca soarele pe pământ şi în cer, bună slugă a lui Hristos, căci cu dreaptă mărire ne-ai propovăduit nouă credinţa lui Hristos, pentru care cântăm: ***Aliluia!***

Icosul al 6-lea

Văzând credincioşii faptele tale cele bune şi viaţa ta cea mai presus de om, cu credinţă alergau ca la un om trimis de Dumnezeu, primind folosul cererilor, pentru aceasta ai adunat şapte mii de călugări în multe mănăstiri, iar noi te lăudăm aşa:
Bucură-te, că ai fost proestos peste multe mănăstiri;
Bucură-te, că acelor şapte mii de călugări le purtai de grijă;
Bucură-te, că şi pe noi ne ocroteşti;
Bucură-te, că Dumnezeu ţi S-a arătat ţie cu cunună de spini;
Bucură-te, că Domnul Hristos ţi-a spus „că seminţia ta cea duhovnicească nu va lipsi până la sfârşitul veacului”;
Bucură-te, că Domnul, învăţături folositoare dându-ţi, S-a înălţat la cer;
Bucură-te, că meşteşugurile diavoleşti le-ai risipit;
Bucură-te, că satana a fost supus sub picioarele tale;

Bucură-te, Sfinte cuvioase părinte Pahomie!

Condacul al 7-lea

Vrând pe tine tot a te sfinţi, părinte Pahomie, şi dorind slava cea nemuritoare, la Dânsul ai alergat cu căldură prin vieţuire curată, prin pustnicie şi prin viaţa prea luminată, cântând: ***Aliluia!***

Icosul al 7-lea

Nou oraş ai arătat adâncimii pustiului, Pahomie fericite, cel deopotrivă cu îngerii, căci ca un alt Ierusalim şi Sinai mănăstirile tale s-au proslăvit, şi ca un alt Moise şi Ilie arătându-te, auzi de la noi aceste laude:
Bucură-te, al doilea Moise cu faptele;
Bucură-te, al doilea Ilie cu chinurile;
Bucură-te, cel ce cărările Înaintemergătorului ai urmat;
Bucură-te, cel ce blândeţii lui David te-ai asemănat;
Bucură-te, că rugându-te Preadulcelui Iisus, într-un ceas toate limbile le-ai învăţat;
Bucură-te, că pe monahul ce avea nevoie în limba sa grecească l-ai îndreptat;
Bucură-te, că în fiecare zi pe monahi i-ai sfătuit şi pe cei greşiţi la pocăinţă i-ai adus;
Bucură-te, cel ce izgoneşti de la noi patimile sufleteşti;
Bucură-te, cel ce ne vindeci de durerile sufleteşti;
Bucură-te, că ne izbăveşti de meşteşugurile diavoleşti;
Bucură-te, Sfinte cuvioase părinte Pahomie!

Condacul al 8-lea

Străină viaţă petrecând pe pământ, părinte Pahomie, cu totul ţi-ai înălţat mintea spre cele cereşti, minunând pe îngeri şi pe oameni cu răbdarea ta, pentru aceasta acum luând răsplătirile de la Dumnezeu, Îi cânţi Lui împreună cu îngerii: ***Aliluia!***

Icosul al 8-lea

Cu totul vesel te-ai arătat, părinte, văzând înălţarea sufletului monahului la care te grăbeai să mergi, ducându-se cu cântări de îngeri, pe care o ai arătat celor împreună cu tine, de Dumnezeu purtătorule părinte Pahomie, deci văzând noi sfinţirea ta, minunându-ne cântăm ţie acestea:
Bucură-te, al tainelor lui Dumnezeu văzătorule;
Bucură-te, al pământeştilor lucruri cu vederea trecătorule;
Bucură-te, că în trup fiind ai auzit cântare îngerească;
Bucură-te, că prin lacrimi şi post trupul ţi-ai topit;
Bucură-te, al celor căzuţi ridicare;
Bucură-te, că şi pe noi ne sfătuieşti şi povăţuieşti a urma ţie;

Bucură-te, că ascultându-te ne adunăm bogăţii;
Bucură-te, cel ce ai batjocorit mândria demonilor;
Bucură-te, Sfinte cuvioase părinte Pahomie!

Condacul al 9-lea

Covârşind, părinte, pe toţi cu blândeţea sufletului şi cu smerita cugetare, darul Sfântului Duh l-ai primit, după cum zice cuvântul: „Spre cine vom căuta fără numai spre cel blând şi smerit”, cântând: ***Aliluia!***

Icosul al 9-lea

Pe ritorii cei muritori ca pe nişte peşti fără de glas i-ai arătat prin cuvintele tale, că ritorisind despre Dumnezeu, cuvintele tale asemănându-le cu lucrurile, te-ai făcut minunat şi slăvit, pentru acesta cântăm ţie:
Bucură-te, vistieria cuvintelor lui Dumnezeu;
Bucură-te, cel decât filosofii mai înţelept;
Bucură-te, înaintarea şi vârful cuvioşilor;
Bucură-te, prin care toţi credincioşii s-au îndreptat;
Bucură-te, că toată tabăra demonilor ai ruşinat;
Bucură-te, că arşiţa zilei şi gerul nopţii ai suferit;
Bucură-te, că sufletul tău hrană cerească a câştigat;
Bucură-te, Sfinte cuvioase părinte Pahomie!

Condacul al 10-lea

Vrând a te asemăna unicului Hristos, cu nerăutate ai iubit pacea şi dragostea, răsplătind răul în bine; pentru aceasta şi pentru toate faptele bune plăcute lui Dumnezeu, cântăm cu mulţumire: ***Aliluia!***

Icosul al 10-lea

Zid nebiruit împotriva patimilor şi turn nesurpat al curăţeniei te-ai arătat, părinte cuvioase, căci cu privegherea gonind somnul lenei, te-ai făcut casă Duhului Sfânt, pentru aceasta noi lăudându-te, cântăm aşa:
Bucură-te, că rănile lui Hristos le-ai purtat;
Bucură-te, slujitorul Maicii lui Dumnezeu;
Bucură-te, că vieţuind lui Dumnezeu ai ajuns la adânci bătrâneţi;
Bucură-te, că, fiind bolnav, ucenicul tău Teodor te-a îngrijit;
Bucură-te, că, mai înainte cu două zile de sfârşitul tău, ai învăţat pe fraţii tăi să se ferească de eretici;
Bucură-te, că blagoslovindu-i ai adormit;
Bucură-te, că fraţii mult s-au tânguit pentru moartea ta;
Bucură-te, Sfinte cuvioase părinte Pahomie!

Condacul al 11-lea

Împăratul împăraţilor Dumnezeu, vrând să te cheme la Sine, ca să-ţi răsplătească cu bogate daruri pentru multele tale osteneli, a trimis mulţime de îngeri şi cetele sfinţilor în întâmpinarea ta, şi mergând înaintea lui Dumnezeu, cu toţii aţi cântat: ***Aliluia!***

Icosul al 11-lea

Făclie primitoare de lumină înţelegătoare te cunoaştem pe tine, părinte Pahomie, că, asemănându-te Cetelor îngereşti, ne mijloceşti şi nouă mântuire pentru care îţi cântăm:

Bucură-te, că ceata proorocilor înainte ţi-a slujit;
Bucură-te, că apostolii te-au întâmpinat;
Bucură-te, că Sfinţii ierarhi ţi-au cântat;
Bucură-te, că mucenicii la cer te-au ridicat;
Bucură-te, căci cuvioşii cu bucurie te-au primit;
Bucură-te, că heruvimii cu cântări te-au suit;
Bucură-te, că sfinţii toţi cu bucurie te-au primit în palatul lor şi osebit te-au aşezat;
Bucură-te, Sfinte cuvioase părinte Pahomie!

Condacul al 12-lea

Cânţi acum împreună cu îngerii, ca mai înainte cu oamenii, în ceruri veselindu-te, fericite, cântarea cea întreit sfântă lui Dumnezeu, pe care roagă-L pentru cei care te cinstesc, Sfinte părinte Pahomie şi cu dragoste cântăm: ***Aliluia!***

Icosul al 12-lea

Izvor de tămăduire dobândindu-te, mai înainte şi după moarte prea cuvioase, ca pe un părinte şi doctor al sufletelor noastre, te cântăm aşa:

Bucură-te, închinător smerit al Sfintei Treimi;
Bucură-te, lăudător al Sfintei Treimi;
Bucură-te, cântătorule împreună cu îngerii şi cu toţi sfinţii;
Bucură-te, al nostru rugător;
Bucură-te, că închinându-ne sfintelor tale moaşte izbăvire de patimi primim;
Bucură-te, că prin rugăciunile tale iertare de păcate luăm;
Bucură-te, apărătorule de grindină, omizi şi insecte;
Bucură-te, că mijloceşti împreună cu Născătoarea de Dumnezeu pentru mântuirea sufletelor noastre;
Bucură-te, Sfinte cuvioase părinte Pahomie!

Condacul al 13-lea (de trei ori)

O, prea înţelepte de Dumnezeu purtătorule, Pahomie prea cuvioase, vrednicia părinţilor şi slava cuvioşilor, primeşte de la noi laude pe care cu tot sufletul le aducem ţie şi roagă-te lui Dumnezeu pentru noi, cei ce-ţi cântăm ţie: ***Aliluia!***

Apoi se zice iarăşi Icosul 1: Înger trupesc şi om ceresc..., Condacul 1: Apărătorul nostru şi grabnic folositor…,

Icosul 1

Înger trupesc şi om ceresc, cel ce ai avut îngerească viaţă, ca cel ce ai îndrăzneala către Dumnezeu, izbăveşte-ne din toate nevoile şi primejdiile, ca să-ţi cântăm acestea:
Bucură-te, vlăstar neveştejit al Egiptului;
Bucură-te, că din tinereţe lui Hristos ai urmat;
Bucură-te, că fireşte de trup te-ai depărtat;
Bucură-te, arătătorule al căilor monahiceşti;
Bucură-te, că ai ales fecioria;
Bucură-te, că te-ai logodit cu curăţia;
Bucură-te, că nu te-ai amăgit ca Adam şi Eva;
Bucură-te, că prin pustiuri ai potolit săltările trupului;
Bucură-te, că ai auzit glas din cer, zicând: „O, Pahomie, înţelege că acesta este semnul darului care ţi se dă de la Hristos Dumnezeu”;
Bucură-te, că ai ales viaţa călugărească;
Bucură-te, că povăţuitorul tău a fost sihastrul Palamon;
Bucură-te, Sfinte cuvioase părinte Pahomie!

Condacul 1

Apărătorul nostru şi grabnic folositor, pustnicul Domnului cu laude te cinstim, că ai omorât toate patimile cu multă răbdare şi înfrânare şi ai ruşinat pe duşmanul cel nevăzut. Pentru toate acestea cântăm ţie: ***Bucură-te, Sfinte cuvioase părinte Pahomie!***

Şi această:

Rugăciune către Sfântul cuvios Pahomie cel mare

Prea fericite şi prea cuvioase părinte Pahomie, ascultă-ne pe noi păcătoşii, care ne rugăm ţie: du rugăciunea noastră către milostivul şi iubitorul de oameni Dumnezeu, căci tu pururea salţi în bucurie cu sfinţii şi cu Puterile cele fără de materie înaintea Lui. Roagă milostivirea lui Dumnezeu să nu ne osândească pentru fărădelegile noastre, ci să facă cu noi după mare mila Lui. Cere pentru noi viaţă paş-

nică, sănătate trupească şi sufletească, roade îmbelşugate pământului, întru toate belşug şi binefacere, iar noi să-i întoarcem toate bunătăţile cele dăruite nouă, spre mărirea Lui şi binecuvântarea şi ajutorul Lui. Întăreşte-ne, Doamne, pe calea care duce la locaşurile celor sfinţi, unde este glasul neîncetat al lăudătorilor care văd pururea frumuseţea cea nespusă a feţei Tale, Sfântă Biserica Ta o fereşte de dezbinări, pe credincioşi întăreşte-i, rătăciţii întoarce-i pe calea credinţei, pe toţi ne mântuieşte după mare mila Ta. Iar noi cu mulţumire ne vom închina Preasfintei Treimi în trei feţe: Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Şi se face otpustul.

Sursa:
https://doxologia.ro/ceaslov/acatiste/acatistul-sfantului-cuvios-pahomie-cel-mare

Imnografie

Condacul Sfântului cuvios Pahomie cel mare: Luminător luminos te-ai arătat marginilor lumii şi pustiul l-ai făcut cetate cu mulţime de călugări. Pe tine însuţi te-ai răstignit, Crucea ta pe umere luându-ţi şi cu înfrânarea trupul ţi-ai topit, rugându-te neîncetat pentru noi toţi.

Troparul Sfântului cuvios Pahomie cel mare: Arătatu-te-ai mai mare turmei Păstorului celui mare, îndreptând turmele sihastrilor la staulul cel ceresc, părinte Pahomie, şi schima cea de acolo, cuvioase, pustnicilor deprinzând, şi pe aceasta iarăşi o ai învăţat; şi acum împreună cu aceia te bucuri şi te veseleşti în cereştile locaşuri.

Troparul Sfântului cuvios Pahomie cel mare (în limba greacă):
https://doxologia.ro/video/slujbe/alte-slujbe/troparul-sfantului-cuvios-pahomie-cel-mare-limba-greaca

(Video) Troparul Sfântului cuvios Pahomie cel mare - Interpret: Otilia Simeria:
https://doxologia.ro/tropare/video-sfantul-cuvios-pahomie-cel-mare-tropar

Sfantul Cuvios

Pahomie cel Mare

(15 mai)

Troparul

Glasul al 5-lea

Ἦχος λ π ϊ Κε

A ră ta tu te'ai mai ma re___ tur mei lui Hris tos, po vă

ț u ind pe mo nahi că tre sta u lul___ cel ce resc de prin zând__

de a co lo'al vie ții o bi cei ca re se cu vi - ne mo na

hi lor; iar a cum__ dăn ț u ieș ti cu dân - ș ii___ ș i te bu curi

în ce reș ti le lo ca - - ș uri, Pă rin - te Pa ho -

mi - e.

Vieţile Sfinţilor - Viaţa cuviosului Pahomie cel mare

Cuviosul părintele nostru Pahomie era de neam din părţile Tebaidei Egiptului, născut din părinţi păgîni, închinători de idoli, ca un crin ieşit din mărăcini. Pe acesta, Domnul nostru Iisus Hristos l-a însemnat din copilărie pentru a Sa sfîntă slujbă; căci, Pahomie, fiind încă prunc, părinţii lui îi dădeau să guste din jertfele idolilor; dar el, gustîndu-le, îndată le vărsa ca pe nişte otravă vătămătoare de suflet, deoarece sufletul în care avea să petreacă Dumnezeu, nu putea să mistuie partea cea diavolească în pîntecele lui de prunc.

Crescînd el, părinţii lui l-au dus odată la capiştea idolească, care era lîngă rîul Nilului şi unde diavolul petrecea în idolul cel ce dădea răspunsuri la oamenii cei ce îl întrebau, înşelînd astfel poporul care credea că idolul lor zeu, vorbeşte cu ei. Pahomie, mergînd acolo, diavolul a tăcut şi idolul a rămas mut, iar popa idolesc se mira că zeul lor a amuţit şi îl ruga cu multe jertfe ca să le vorbească, însă el nu putea să grăiască nimic. Apoi, diavolul i-a descoperit taina aceea că, din cauza venirii lui Pahomie, nu poate să grăiască către popor. Deci, slujitorul, căutînd spre prunc, a strigat cu glas tare, zicînd: "Pentru ce aţi adus aici pe vrăjmaşul zeilor noştri? Scoateţi-l îndată afară de aici!" Părinţii lui Pahomie s-au mîhnit pentru aceasta, mirîndu-se şi zicînd între ei: "Ce o să fie pruncul acesta, că din jertfă nu poate să guste nimic, de vreme ce îndată ce gustă, o şi varsă?" Şi ei, nepricepînd

aceasta, au tăcut. După aceea l-au dat la învăţătura cărţii egiptene şi la filosofia cea veche.

În acea vreme, împărăţind Constantin cel Mare, a dat poruncă să se adune oaste contra muncitorului Maxentie. Deci, comandanţii împărăteşti, ajungînd pînă în părţile Egiptului, au luat cu sila în rînduiala ostăşească pe mulţi tineri, între care era şi tînărul Pahomie, fiind în vîrstă de douăzeci de ani. Pornind cu ei într-o corabie pe mare, au ajuns într-o cetate creştinească din Tebaida, care se numea Oxirinhos. Acolo tinerii erau ţinuţi sub străji, iar locuitorii cetăţii, văzînd pe acei tineri păziţi cu străji şi auzind cele despre ei, li s-a făcut milă de dînşii. Deci, după obiceiul iubirii de străini al creştinilor, le aduceau cele de trebuinţă, adică îndestulare de bucate şi de băuturi, şi-i mîngîiau pe dînşii în necaz. Pahomie se minuna văzînd atît de mare dragoste care li se făcea de cetăţenii aceia. Deci, înştiinţîndu-se de la cei ce erau cu dînsul, că creştinii sînt milostivi spre toţi, dar mai ales spre creştini, întreba de numirea aceea, adică ce sînt creştinii, de vreme ce nu auzise nici de numele lui Hristos, nici de creştini.

Atunci ei i-au spus lui: "Creştinii sînt oameni dreptcredincioşi, care cred în adevăratul Dumnezeu, care este în cer, Făcătorul tuturor şi Atotţiitorul, în Unul Născut Fiul Său, Domnul Iisus Hristos şi în Duhul Sfînt. Sînt buni la obiceiuri şi milostivi către toţi, făcîndu-le bine şi dîndu-le în dar toate cele de trebuinţă; şi pentru toate acestea, aşteaptă răsplătire de la Unul Dumnezeu". Tînărul Pahomie, auzind unele ca acestea, se minuna de credinţa creştinească, se lumina cu mintea, se aprindea cu inima în frica lui Dumnezeu şi se bucura cu sufletul de auzirea numelui lui Hristos.

Deci, depărtîndu-se puţin de tovarăşii săi şi fiind singur, şi-a întins mîinile spre cer şi a zis: "Doamne, Dumnezeul creştinilor, Cel ce ai făcut cerul şi pămîntul, dacă vei căuta spre smerenia mea şi îmi vei dărui pocăinţa dumnezeirii Tale şi mă vei izbăvi de necazul acesta, îţi voi sluji Ţie în toate zilele vieţii mele şi voi vieţui după poruncile Tale". Astfel rugîndu-se, a pus în mintea sa neuita-ta pomenire a adevăratului Dumnezeu, pe Care Îl cinstesc creştinii. Mergînd de acolo cu ceilalţi ostaşi, se ferea cu dinadinsul de toate lucrurile cele neplăcute lui Dumnezeu. Dacă i se întîmplau lui vreodată ispite trupeşti sau alte pofte lumeşti, se întorcea cu totul de la dînsele, aducîndu-şi aminte de rugăciunea aceea în care şi-a făgăduit adevăratului Dumnezeu viaţa cea plăcută Lui şi s-a luminat la minte cu oarecare dar dumnezeiesc. Pentru aceasta el, din tînăra vîrstă, iubea curăţenia trupească şi se silea a o păzi fără de prihană.

După ce marele şi dreptcredinciosul împărat Constantin a biruit pe vrăjmaşii săi prin credinţa în Hristos, făcîndu-se pace în împărăţia lui, a eliberat cetele ostăşeşti şi astfel s-a dus fiecare întru ale sale. Atunci Pahomie, întorcîndu-se în patria sa, a mers cu sîrguinţă în Tebaida cea de sus, în satul ce se numea Hinovoschia şi, intrînd în biserica creştinească, a cerut Sfîntul Botez. Deci, învăţîndu-se şi deprinzîndu-se cu sfînta credinţă, a luat Sfîntul Botez şi s-a învrednicit împărtăşirii dumnezeieştilor Taine. După ziua aceea, sosind noaptea, a văzut în vedenia visului pogorîndu-se rouă din cer şi umplîndu-i dreapta lui care, închegîndu-se, s-a făcut ca mierea. Şi a auzit un glas de sus, grăind către dînsul: "O, Pahomie, înţelege ceea ce vezi, că acesta este semnul darului care ţi se dă ţie de la Hristos Dumnezeu".

De la acea vedenie, fericitul Pahomie s-a rănit şi mai mult cu dragostea lui Dumnezeu şi, umilindu-se foarte mult, a dorit viaţa monahicească. Auzind el de un sihastru oarecare cu numele Palamon, care vieţuia într-un loc pustiu, s-a dus la dînsul şi, ajungînd la chilia lui, a bătut în uşă. Iar stareţul, căutînd prin fereastră, l-a întrebat: "Ce voieşti? Şi pe cine cauţi?" Pahomie i-a zis: "Dumnezeu m-a trimis la tine ca să mă faci monah!" Grăit-a lui stareţul: "Nu poţi să fii monah, pentru că cinul călugăresc nu este lucru mic; mulţi au venit aici şi, nesuferind nevoinţa călugărească, s-au întors înapoi". Pahomie i-a zis lui: "Nu toţi oamenii au acelaşi obicei; primeşte-mă numai şi vremea singură va arăta de pot a suferi greutatea vieţii călugăreşti sau nu". Grăit-a stareţul: "Ţi-am spus că nu vei putea răbda; deci, să te duci la altul într-alt loc şi să te ispiteşti multă vreme cu postire, iar după aceea vei veni la mine şi te voi primi; pentru că eu vieţuiesc aici cu asprime şi, întărindu-mă cu darul lui Hristos, nu mănînc nimic, decît numai pîine şi sare; iar untdelemn şi vin niciodată nu bag în gură. Eu petrec fără somn întru rugăciune şi învăţătura dumnezeieştilor cuvinte pînă la miezul nopţii, de multe ori chiar şi toată noaptea".

Stareţul grăind acestea, nu se mîndrea pentru înfrînarea sa, dar voia mai mult cu această frică să gonească de la sine pe tînărul mirean. Pahomie, auzind unele ca acestea, şi mai mult se aprinse după Hristos spre o viaţă ca aceea. Şi zicea către stareţ: "Cred lui Dumnezeu că, cu sfintele tale rugăciuni, îmi va da putere şi răbdare şi mă va povăţui pe mine prin tine la viaţă cea aspră". Atunci Cuviosul Palamon, văzînd osîrdia lui cea către Dumnezeu şi cunoscînd în el chemarea lui Dumnezeu, i-a deschis uşa şi, primindu-l înăuntru, l-a îmbrăcat în schima monahală. Amîndoi petreceau împreună în postiri şi în rugăciuni, ostenindu-se cu lucrul mîinilor. Lucru lui era a toarce lînă şi a ţese rase, nu pentru vreun cîştig oarecare ci, ca din osteneala mîinilor sale, să hrănească pe săraci. Iar cînd stătea la rugăciunile cele de toată noaptea, dacă îl vedea cîndva stareţul dormitînd, îl scotea afară din chilie şi, umplîndu-i o coşniţă cu nisip, îi poruncea s-o ducă în alt loc şi

acolo să o verse; aşa alunga somnul şi îşi ostenea trupul, pentru ca mintea să-i fie deşteaptă la rugăciune.

Deci, stareţul zicea către ucenic: "Trezeşte-te, fiule, şi te deşteaptă, ca să nu te ispitească vrăjmaşul; pentru că în deşert va fi osteneala noastră". Văzînd Cuviosul Palamon pe fericitul Pahomie ascultător, înfrînat şi sîrguitor către toate nevoinţele pustniceşti şi sporind spre fapta cea îmbunătăţită, se bucura cu sufletul şi slăvea pe Dumnezeu. Sosind ziua prealuminată a Sfintelor Paşti, a zis stareţul către ucenic: "De vreme ce ziua aceasta este de praznic, şi la toţi creştinii această zi a Învierii lui Hristos este zi de bucurie şi de prăznuire, deci, frate, să găteşti şi nouă masa, ca, mîncînd, să ne veselim pentru slava lui Dumnezeu". Vrînd el îndată cu osîrdie să facă porunca, a luat puţin untdelemn şi a turnat în sare, punîndu-l pe masă. Apropiindu-se stareţul de masă şi văzînd în sare untdelemn, şi-a lovit fruntea cu mîna şi a zis cu lacrimi: "Domnul meu S-a răstignit şi a fost batjocorit şi a suferit pălmuire şi eu să mănînc untdelemn?" Deci, n-a stat la masă să mănînce, pînă ce nu s-a luat sarea şi untdelemnul şi s-au pus altele.

Într-una din zile a venit la dînşii un frate şi, văzînd focul aprins, a zis lui Palamon şi lui Pahomie: "Dacă cineva dintre voi are credinţă, să se pună deasupra acestor cărbuni şi să stea pe ei pînă se va citi rugăciunea Domnului, adică: Tatăl nostru..." Cuviosul Palamon, cunoscînd înălţarea minţii fratelui aceluia, l-a certat, zicîndu-i: "Încetează, frate, cu acea mîndră părere a ta şi nu căuta lucru cel netrebnic, pentru că te amăgeşti".

Atunci el, mîndrindu-se, s-a suit de voie pe cărbunii cei aprinşi şi stătea citind rugăciunea Domnului, şi astfel a rămas nears; fiindcă prin voinţa lui Dumnezeu, diavolul, care ajută celor mîndri, îl apără de arderea focului. Deci, pogorîndu-se de pe foc nevătămat, mai mult se mîndrea pentru sfinţenia sa. Şi, plecînd de la dînşii, îi ocăra, zicîndu-le: "Unde este credinţa voastră?" Deci, şezînd acel frate mîndru în chilia sa, care nu era aşa departe de Palamon, şi văzîndu-l diavolul înşelat desăvîrşit cu înălţarea minţii, s-a închipuit în femeie frumoasă, îmbrăcată cu haină luminoasă şi înfrumuseţată cu podoabe şi, venind la el, a bătut în uşa chiliei. El, deschizînd uşa şi văzînd pe acea femeie, a întrebat-o de pricina venirii ei; iar diavolul cel în chip de femeie, i-a răspuns: "Fiind strîmtorată de datornici pentru datorii şi neavînd cu ce să le plătesc, am fugit de la dînşii, temîndu-mă să nu cad în mîinile lor şi să-mi facă vreo răutate; deci mă rog ţie, părinte, primeşte-mă în ceasul acesta în chilia ta, ca să mă ascund de cei ce mă gonesc, că Dumnezeu m-a povăţuit să vin la tine, ca să fiu păzită de cei ce mă caută".

El, neputînd să socotească cele grăite şi neînţelegînd meşteşugirile vrăjmaşului cu grosimea minţii sale, a primit în chilia sa pe aceea ce părea femeie. Atunci diavolul a pus în el gînduri de desfrînare, l-a aprins cu poftă trupească, şi acel mîndru monah, fiind biruit de spurcatul gînd, s-a învoit în inima sa la păcat. Deci, dacă s-a apropiat de femeie, voind să-şi împlinească patima sa, îndată diavolul l-a trîntit de pămînt şi a pierit; iar el a zăcut multă vreme la pămînt ca un mort, mut şi fără de glas. După cîteva zile, venindu-şi în sine şi cunoscîndu-şi nebunia sa, s-a dus la Sfîntul Palamon, tînguindu-se şi zicînd: "Să ştii, părinte, că eu singur sînt pricinuitorul pierzării mele, deoarece nu te-am ascultat; deci, mă rog cuvioşiei tale, ajută ticăloşiei mele cu sfintele tale rugăciuni, ca să nu fiu pierdut de diavol pînă în sfîrşit".

Pe cînd grăia el acestea cu lacrimi, cuvioşii părinţi Palamon şi Pahomie lăcrimau şi ei de milă pentru dînsul. Dar, deodată s-a îndrăcit monahul acela şi a fugit din chilie şi, fiind gonit de diavol, alerga prin munţi şi prin pustie; apoi, mergînd la cetatea care se numea Panos, s-a aruncat în cuptorul băii şi a ars acolo. Fericitul Pahomie, văzînd şi auzind aceasta, îşi păzea cu dinadinsul inima sa de gîndurile de mîndrie şi îşi îndrepta viaţa în smerită cugetare şi în blîndeţe, aducîndu-şi aminte de cuvintele Domnului, care zice: Învăţaţi-vă de la Mine, că sînt blînd şi smerit cu inima.

Muntele şi pustia aceea în care vieţuiau, erau pline de spini şi, cînd ieşea Pahomie să adune lemne, îşi rănea picioarele, umblînd desculţ prin spini, asemenea şi mîinile lui, fiind înţepate de spini, se sîngerau. El le răbda cu bucurie, aducîndu-şi aminte de piroanele Stăpînului, cu care au fost pironite pe Cruce sfintele Lui mîini şi picioare. Lui îi plăcea să se roage singur la un loc deosebit, şi pentru aceasta adeseori ieşea în pustie departe de chilie; şi acolo îşi întindea mîinile în sus şi se ruga lui Dumnezeu.

Odată, ducîndu-se el cam departe de chilia sa şi apropiindu-se de locul ce se numea Tovenisiot, a auzit în rugăciunea sa un glas de sus, grăind către dînsul: "Pahomie, aici să petreci şi în locul acesta să faci o mănăstire; pentru că vor veni la tine mulţi din cei ce voiesc să se mîntuiască. Pe aceia îi vei povăţui în călugărie la viaţa cea îmbunătăţită, după felul şi rînduiala pe care îndată o voi trimite ţie". Fericitul Pahomie, minunîndu-se de acest dumnezeiesc glas, i-a venit înainte îngerul în chipul rînduielii celei mari a monahilor celor desăvîrşiţi, adică în sfînta schimă, şi i-a dat în mîini o tăbliţă care avea scris pe dînsa rînduielile şi canoanele vieţii monahiceşti şi pustniceşti. Deci, întorcîndu-se el cu bucurie la cuviosul său stareţ, i-a spus toate cele văzute şi auzite. Acela, crezînd fără îndoială că este lucrul şi rînduiala lui Dumnezeu, a preamărit bunătatea Domnului, care a aflat un chip ca

acesta de mîntuire omenească. Apoi, fericitul Pahomie a rugat pe Cuviosul Palamon să meargă cu dînsul, să vadă locul unde s-a auzit acel glas dumnezeiesc şi arătarea cea îngerească.

Stareţul, nevoind să mîhnească pe ucenicul său, pe care îl avea ca pe un adevărat fiu după Dumnezeu, s-a dus cu dînsul acolo şi, zidind o chiliuţă mică în acel loc, se bucura de dumne-zeiasca cercetare. Apoi, după cîtăva vreme, stareţul a grăit către Pahomie: "O, fiule, deoarece văd darul cel dăruit ţie de la Dumnezeu, că ai să fii în locul acesta povăţuitor multora, deci, să petreci aici, iar eu mă voi întoarce la chilia mea; dar să facem aşezămînt, ca să nu ne despărţim niciodată, ci să ne cercetăm unul pe altul, cît vom fi între cei vii". Şi astfel vieţuia fiecare în chilia sa.

Adeseori fericitul Pahomie se ducea la Cuviosul Palamon, cercetîndu-l şi luînd de la dînsul binecuvîntare şi părintească învăţătură. Dar nu multă vreme după aceea, Sfîntul Palamon s-a îmbolnăvit de moarte din multa înfrînare; pentru că uneori gusta puţină pîine, iar apă nu bea deloc; alteori, în loc de bucate, bea puţină apă şi pîine nu gusta nicidecum. Deci, fraţii care veneau spre cercetarea lui, îl rugau să-l sfătuiască, ca să dea măcar puţină odihnă trupului său bolnav şi să guste din bucate şi din băutură, ca astfel să nu slăbească desăvîrşit. Iar el le răspundea: "Dacă sfinţii mucenici ai lui Hristos au răbdat cu tărie pînă la sfîrşit pentru Dumnezeu, în Care au crezut, unii tăierea mădularelor, alţii tăierea capetelor, iar alţii arderea focului, apoi cum să voiesc eu să-mi pierd răbdarea cea puţină, pe care m-am făgăduit s-o îndur pentru Hristos?" Şi aşa pustnicul şi înfrînatul cel adevărat, deşi fiind în boală trupească, totuşi nu şi-a schimbat pustnicia sa, ci, păzind-o pînă la sfîrşit, s-a sfîrşit pe mîinile iubitului şi duhovnicescului său ucenic şi fiu, fericitul Pahomie, şi a trecut spre îndulcirea veşnicelor bunătăţi, gătite lui de la Domnul nostru Iisus Hristos. După aceea, Cuviosul Pahomie a îngropat cu cinste trupul duhovnicescului său părinte şi s-a întors la Tavenisiot în chilia sa, unde vieţuia după Dumnezeu.

După cîtăva vreme, a venit la dînsul Ioan, fratele lui cel mai mare după trup, care îl căuta de multă vreme. Pentru că, de cînd Pahomie luase Sfîntul Botez, nu s-a mai întors în casă la părinţii şi rudeniile sale, ci îndată s-a dus în pustie; şi-l căuta Ioan, fratele lui, pretutindeni, pentru că şi acela luase sfînta credinţă şi se botezase. Deci, văzîndu-se unul cu altul, s-au bucurat şi s-au sărutat şi Ioan a început a vieţui împreună cu Pahomie şi a urma vieţii lui, petrecînd amîndoi în legea Domnului şi învăţîndu-se ziua şi noaptea. El nu se îngrijea de cele pămînteşti, iar cele ce le avea din osteneala mîinilor sale, le împărţea la cei ce aveau trebuinţă, neîngrijindu-se pentru ziua de mîine. Îşi muncea trupul cu postiri, privegheri şi alte feluri de osteneli, mîngîindu-se cu nădejdea învierii şi a fericirii ce va să fie în ceruri.

Citind Vieţile Sfinţilor şi luînd aminte la isprăvile acelora, singur se sîrguia să săvîrşească unele ca acelea. Apoi, Cuviosul Pahomie, aducîndu-şi aminte de făgăduinţa care de la Dumnezeu i se făcuse lui, pentru fraţii cei ce erau să se adune la dînsul spre mîntuire, a început împreună cu fratele său, a zidi chilii. Deci, Pahomie voia să facă mai mare cuprinsul mănăstirii; iar Ioan, învăţînd şi cugetînd pentru liniştea şi strîmtorarea călugărească, dorea să fie mai mică ograda mănăstirii. Deci, supărîndu-se, a zis către Pahomie: "Încetează de a mări şi a lărgi curtea mănăstirii pentru că lucrul acesta este netrebnic".

Auzind Pahomie unele ca acestea s-a mîniat asupra fratelui său, că nu cu înţelegere l-a ocărît pe el. Însă, fiind blînd, nu i-a zis nimic, cinstind pe fratele cel mai mare cu anii. Sosind noaptea, s-a închis în chilia sa şi a început a plînge şi întru rugăciune a se mărturisi lui Dumnezeu, zicînd: "Amar mie, că înţelegerea cea trupească este încă întru mine şi umblu încă după trup; pentru că după atîta deprindere duhovnicească, sînt stăpînit încă de mînie. Miluieşte-mă, Dumnezeule, ca să nu pier; pentru că dacă Tu nu mă vei întări pe mine cu darul Tău, atunci vrăjmaşul meu va afla în mine vreo parte din faptele sale şi mă va face pe mine robul lui, ca pe un călcător al legilor Tale; căci scris este: Cel ce păzeşte toată legea, dar numai într-una greşeşte, pentru toate s-a făcut vinovat. Cred Doamne, că îndurările Tale cele multe îmi vor ajuta mie, şi mă voi învăţa a umbla în căile Sfinţilor Tăi Părinţi, tinzînd spre cele dinainte şi uitînd pe cele din urmă; că din veac sfinţii Tăi, ajutîndu-se cu darul Tău, au ruşinat pe vrăjmaş şi foarte s-au preamărit. Iar eu cum voi învăţa, Doamne, pe cei care Te-ai făgăduit a-i chema la viaţa monahicească prin mine, dacă nu voi birui mai înainte patimile mele, care prin trup îmi stăpînesc sufletul meu, şi de nu voi păzi legea Ta fără de prihană? Cred Doamne, că dacă Tu îmi vei da ajutor, voi face acelea care sînt plăcute înaintea ochilor Tăi şi-mi vei ierta toate păcatele mele".

Aşa strigînd fericitul către Dumnezeu, a petrecut toată noaptea întru rugăciuni, asudînd cu lacrimi, şi din multa sudoare - fiind pe vremea secerişului, şi în părţile acelea fără de măsură era zăduf mare - s-a făcut sub picioarele lui o baltă; pentru că era obiceiul lui ca, stînd la rugăciune, să-şi aibă mîinile întinse în sus şi nicidecum nu le lăsa nici le strîngea pînă la sfîrşitul rugăciunii; ci aşa stătea ca spînzurat pe Cruce. Astfel obosindu-şi trupul său, iar sufletul ridicîndu-şi spre gîndirea de Dumnezeu, asuda foarte mult.

Nu după multă vreme, Ioan, fratele lui s-a mutat către Domnul şi el l-a îngropat, după obicei, cu psalmi şi cu cîntări, îngrijindu-se în toate zilele ca să fie mai bun şi mai liber de gîndurile cele ce năvăleau asupra lui, învăţîndu-se pururea în frica lui Dumnezeu, avînd în minte pomenirea morţii, înfricoşata judecată şi minunile cele

veşnice, iar cu trupul ostenindu-se la zidirea mănăstirii. Diavolii văzînd aceasta, au început a năpădi la arătare asupra lui, scrîşnind cu dinţii şi aducîndu-i multe ispite. Iar el înarmîndu-se cu pavăza credinţei şi cu rugăciuni, biruia asuprelile vrăjmaşului, avînd totdeauna în gură cîntarea de psalmi. Deci, rugîndu-se el, diavolii de multe ori se sîrguiau să-i curme rugăciunea. Cînd pleca genunchii îi arătau înaintea lui o groapă adîncă şi apă vîjîind, ca să se teamă şi să nu-şi plece genunchii la rugăciuni. Însă, sfîntul nu se îngrijea de diavoleştile năluciri şi nu înceta a-şi pleca genunchii la rugăciune.

Odată, umblînd el, l-au înconjurat diavolii, urmîndu-i şi mergîndu-i înainte ca unui boier, zicînd unul către altul: "Iată Domnul Pahomie, daţi-i loc de cinste robului lui Dumnezeu!" Iar sfîntul batjocorea năzucirile lor şi-i socotea pe dînşii ca pe nişte cîini ce latră. Stînd în chilia sa la pravila cea de la miezul nopţii, au năvălit asupra lui mulţime de diavoli şi au început a-i clătina chilia şi a cutremura pămîntul, vrînd să răstoarne zidirea din temelie şi să ucidă pe Pahomie; dar el a început a cînta: Dumnezeu este scăparea noastră, puterea şi ajutorul întru necazurile cele ce ne-a aflat pe noi; pentru aceasta nu ne vom teme, cînd se va tulbura pămîntul. Atunci îndată s-au stins diavolii ca fumul şi s-a făcut alinare şi linişte. Însă aceia, fugind ca nişte cîini fără de ruşine, iarăşi s-au întors. Deci, după rugăciune, şezînd sfîntul la lucrul mîinilor, i s-a arătat diavolul în chip de cocoş mare, care cînta înaintea lui foarte mult şi se repezea spre faţa lui; iar sfîntul a suflat asupra lui şi, însemnîndu-se cu semnul Sfintei Cruci, l-a izgonit pe el de la dînsul.

Altădată, adunîndu-se mulţi diavoli, au legat o frunză de stejar cu o funie mare şi lungă, şi trăgeau de ea cu osteneală şi cu ispitire, ca de o piatră mare, chiuind şi strigînd cu mare glas unul către altul: "Trageţi, trageţi!" Aceasta o făceau vrînd să pornească spre rîs pe robul lui Dumnezeu; dar sfîntul a gonit cu rugăciunea toată tabăra diavolească.

De multe ori, cînd şedea sfîntul să mănînce, diavolii, făcîndu-se în chip de femei frumoase, şedeau lîngă el şi se atingeau de bucatele cele puse înainte. Iar cuviosul, închizîndu-şi ochii cei trupeşti ca să nu vadă năzucirile cele muiereşti, îşi ridica ochii minţii spre Hristos Dumnezeu; atunci năzucirile cele diavoleşti fugeau; pentru că nu puteau să sporească ceva, de vreme ce era darul Domnului împreună cu cuviosul, Cel ce a zis către plăcuţii Săi: Nu vă temeţi, Eu sînt cu voi pînă la sfîrşitul veacului.

Altădată, cu voia lui Dumnezeu, a luat mare chinuire de la diavoli; pentru că toată ziua, de dimineaţă pînă seara, a fost bătut de dînşii şi ca un mucenic a fost rănit de bătăi; însă n-a slăbit, nici nu s-a deznădăjduit de ajutorul lui Dumnezeu, de vreme

ce Domnul nu părăseşte în ispite pe robii Săi. Deci, a venit la dînsul pentru cercetare, un oarecare monah bătrîn cu numele Apolos; şi îndată a început Cuviosul Pahomie a-i spune cu de-amănuntul toate primejdiile şi ispitele cele aduse asupra lui de diavoli. Apolos i-a grăit lui: "Îmbărbătează-te şi te întăreşte robule al Domnului, pentru că ştie diavolul că de te-ar fi biruit pe tine, cel ce ne eşti nouă spre folos, şi căruia toţi, după puterea noastră, ne sîrguim să-ţi urmăm, apoi pe noi neputincioşii cu înlesnire ne va robi lui; pentru aceea asupra ta mai mult se înarmează. Deci, tu, o, părinte, avînd ajutorul lui Dumnezeu, nu te lenevi, nici slăbi în nevoinţe, ci rabdă-le pe toate cu vitejie, că ai să dai răspuns lui Dumnezeu şi pentru noi, biruindu-te de lenevire şi dîndu-ne nouă chip de împuţinare de suflet".

Pahomie, auzind acestea, mai mult s-a întărit asupra vrăj-maşilor celor nevăzuţi şi slăvea pe Dumnezeu, că i-a trimis pe un frate ca acela, care l-a mîngîiat în necaz, şi l-a pornit spre mai mare nevoinţă; deci, a rugat pe monahul acela, ca să-l cerceteze pe el mai des şi să-l întărească. Odată, acel fericit Apolos, venind la Cuviosul Pahomie, s-a îmbolnăvit şi, petrecînd puţine zile, s-a mutat către Dumnezeu şi a fost îngropat de Pahomie.

Cuviosul Pahomie avea atîta îndrăzneală şi credinţă către Dumnezeu, încît de multe ori călca peste balauri şi peste scorpii, şi rămînea nevătămat de ei. Adeseori poruncea crocodililor ca să-l treacă dincolo de rîu. Crocodilii ascultau porunca lui şi treceau degrabă pe plăcutul lui Dumnezeu. Cuviosul, mulţumind lui Dumnezeu că-l păzeşte nevătămat de toate asuprelile vrăjmaşilor, se ruga Lui, zicînd: "Bine eşti cuvîntat Doamne, că n-ai trecut cu vederea smerenia mea, nici n-ai lăsat neputinţa mea, ca să fie înşelată de vrăjmaşul, ci singur m-ai întărit şi mă întăreşti pe mine, văzînd neştiinţa mea. Singur mă povăţuieşti şi mă înveţi pe mine voia Ta cea sfîntă, pentru că eu sînt prost şi neînţelept; iar Tu m-ai înţelepţit întru frica Ta".

Sfîntul, văzînd iarăşi asuprelile diavoleşti, ruga pe Dumnezeu ca un viteaz şi nevoitor desăvîrşit, ca să-i ia somnul, încît să petreacă noaptea şi ziua fără de somn - pe cît se poate -, biruind cu ajutorul lui Dumnezeu pe cei potrivnici, după cele scrise: Nu mă voi întoarce, pînă ce se vor sfîrşi; îi voi necăji şi nu vor putea să stea; vor cădea sub picioarele mele, că m-ai încins cu putere spre război. Deci, i s-a dăruit lui cererea şi vedea duhurile cele nevăzute ca pe cele văzute şi le gonea departe cu arma duhovnicească a rugăciunilor. Rugăciunea cuviosului era ca să se săvîrşească întru el voia Domnului şi să nu se lipească de el nici un gînd din grijile lumeşti.

După cîtăva vreme, Cuviosul Pahomie, stînd la rugăciune la miezul nopţii, i s-a arătat îngerul Domnului în chipul cel dintîi, zicîndu-i: "Pahomie". Iar el a răspuns: "Ce este, Domnul meu?" Zis-a îngerul: "Voia Domnului este aceasta, ca să-I slujeşti Lui şi pe neamul omenesc să-l aduci la El". Îngerul Domnului, zicîndu-i acestea de trei ori, s-a dus de la el. Iar Pahomie, mulţumind lui Dumnezeu de acea vedenie ce i se făcuse şi, luînd încredinţare, a început a primi pe cei ce veneau la el şi voiau să slujească lui Dumnezeu. Deci, după multă ispitire, le dădea chipul monahicesc, învăţîndu-i să treacă cu vederea lumea şi pe toate cele din lume. Astfel, el se dădea singur pildă cu pustnicia şi cu smerenia vieţii celei iubitoare de osteneală, deşi nu mai era tînăr, slujind celorlalţi fraţi. Pentru că el pregătea masa, el lucra grădinile, săpînd, şi adăpînd cu apă verdeţurile, el slujea bolnavilor ziua şi noaptea şi era chiar şi portar. El făcea cu mîinile sale toate lucrurile cele mai de pe urmă şi slujirile în mănăstire; îndemnînd pe toţi să petreacă întru chemarea lor, în psalmi şi în alte cărţi; dar mai ales să se înveţe din Sfînta Evanghelie. Numele fraţilor care veniseră la el de la început, erau acestea: Psentais, Suros şi Psoe. Acestora le grăia totdeauna cuvintele lui Dumnezeu, folosindu-i mult pe ei. Iar ei, privind la sfînta lui viaţă cea întocmai cu îngerii, se minunau, zicîndu-şi unul altuia: "Ne-am înşelat, socotind că sfinţii sînt născuţi de fel sfinţi, şi nu se fac sfinţi după a lor voie, şi iarăşi socotind că păcătoşii nu pot să se întoarcă la pocăinţă şi să se facă sfinţi. Acum vedem darul lui Dumnezeu în sfîntul acesta, părintele nostru Pahomie; căci s-a născut din părinţi păgîni şi necredincioşi, şi a venit întru atît de bună credinţă şi plăcere de Dumnezeu, încît săvîrşeşte cu înlesnire toate poruncile lui Dumnezeu. Drept aceea ni s-a arătat şi nouă, că şi noi, de vom voi, putem să-i urmăm lui, precum a urmat şi el sfinţilor, care au fost mai înainte. Deci, să murim împreună cu el, ca să şi înviem cu el, că ne duce drept la viaţa veşnică".

Deci, apropiindu-se ei de Sfîntul Pahomie, i-au zis: "Pentru ce, părinte, singur te osteneşti atît de mult în lucrurile mona-hiceşti? Porunceşte-ne, ca să lucrăm şi noi". Sfîntul le-a răspuns: "Jugul cel bun pe care l-am pus pe mine, nu-l voi lepăda. Hristos ne-a adunat pe noi aici, ca să ne ostenim împreună pentru mîntuire. El să ne întărească, pe mine şi pe voi, în răbdare şi osteneli. Iar cînd Domnul nostru ne va aduna mai mulţi, atunci voi îmi veţi ajuta în slujbele mănăstireşti". Cuviosul Pahomie le-a scris lor rînduieli pentru rugăciune, pentru lucrul mîinilor şi pentru somnul cel cu trezvie; pentru hrană şi pentru haine, pentru toată buna rînduială mănăstirească şi pentru viaţa monahicească, precum s-a povăţuit mai înainte de îngerul care i s-a arătat.

Deci, cu voia lui Dumnezeu, Care cheamă pe toţi spre mîntu-ire, s-au adunat la cuviosul şi alţi fraţi, între care era Pecusie, Cornelie, Pavel, Pahomie - un altul -, Ioan şi alţii care auzeau de viaţa lui cea folositoare, de învăţătura cea de suflet

mîntuitoare a credinţei celei drepte şi de rînduiala cea cu bune obiceiuri a mănăstirii. Astfel, numărul fraţilor în puţină vreme s-a înmulţit, încît ei erau mai bine de o sută.

Iar cînd, în vreo zi de praznic, se cădea ca toţi împreună să se împărtăşească cu preacuratele, cereştile, nemuritoarele şi de viaţă făcătoarele dumnezeieşti Taine ale lui Hristos, atunci Cuviosul Pahomie chema pe un preot din bisericile cele din satele de aproape şi acesta săvîrşea dumnezeiasca slujbă în mănăstirea lor şi toţi se împărtăşeau cu Trupul şi Sîngele lui Hristos.

Aceasta o făcea, fiindcă nu voia povăţuitorul şi cugetătorul cel smerit să învrednicească pe vreunul din ucenicii lui la rînduiala preoţească; ci zicea că mai de folos este monahilor să nu caute cinste şi începătorie, mai ales cei ce vieţuiesc viaţa cea de obşte, ca să nu înceapă între fraţi pentru unele pricini a se face zavistii, pizmuiri şi neîntocmiri; deoarece, dacă cade în arie o scînteie mică de foc şi nu se va stinge degrabă, toată aria o arde, şi rodurile cele adunate cu multă osteneală se pierd într-un ceas. Astfel, căzînd între monahi gîndul iubirii de stăpînire şi dorirea de rînduială preoţească, de nu se va scoate degrabă, toate ostenelile lor cele de mulţi ani şi rodurile duhovniceşti le întoarce în nimic înaintea lui Dumnezeu.

Acestea le grăia cuviosul, învăţînd pe fraţi smerenia; însă, dacă venea la mănăstirea lui cineva din monahii cei sfinţiţi, voind să petreacă cu dînşii, îl primea cu dragoste şi-l cinstea ca pe un părinte; iar acela privind la viaţa cuviosului cea cu smerită cugetare şi a celorlalţi fraţi, se sîrguia să fie următor smereniei şi ostenelilor lor cele pustniceşti. Astfel, Sfîntul Pahomie era spre toţi foarte milostiv şi iubitor. Îi era milă de cei bătrîni şi neputincioşi cu trupul, ştia a plăcea şi celor tineri, avînd multă purtare de grijă pentru sufletele lor. Deci, numărul fraţilor crescînd în toate zilele mai mult, a ales pe unii dintre dînşii, care puteau să îndrepteze cu ajutorul lui Dumnezeu şi să povăţuiască pe alţii la fapta bună. Astfel, i-a pus pe acei fraţi peste alţi fraţi, împărţindu-i în mai multe mănăstiri; iar el singur, privind la toţi ca un părinte şi îngrijindu-se de ei, îi dădea fiecăruia pe cît putea să poarte ascultarea şi slujirea cea cuviincioasă în lucruri şi în rugăciunile şi pravila cea pustnicească. Astfel se făcea fraţilor mare sporire de la Cuviosul Pahomie, povăţuitorul cel de Dumnezeu înţelepţit.

După mulţi ani, auzind de dînsul sora sa cea după trup, a venit la mănăstirea lui, voind să vadă pe fratele său, că şi dînsa primise credinţa creştinească. Iar el, aflînd de venirea ei, a trimis pe portar la dînsa, zicîndu-i: "Ai auzit de mine că sînt viu; deci, du-te de aici şi nu te mîhni, că nu m-ai văzut, nici tu pe mine, nici eu pe tine. Iar de vei voi să urmezi vieţii mele şi să aflăm împreună milă de la Domnul, atunci

fraţii mei îţi vor zidi o chilie într-un loc liniştit, ca acolo binepläcînd Domnului, să te lepezi de lume; pentru că nu este altă odihnă mai bună pe pămînt, decît aceea, de a face bine şi a plăcea lui Dumnezeu. Domnul este puternic ca şi pe alte fecioare şi femei să le mîntuiască prin tine, aducîndu-le la o viaţă ca aceasta. Pentru aceea vei avea îndoită răsplătire de la Dînsul: una, pentru viaţa ta îmbunătăţită; iar alta, pentru povăţu-irea acelora". Auzind sora cuviosului, s-a umilit cu inima şi a primit cu dragoste sfatul cel folositor al fratelui său şi, plîngînd, cerea să fie povăţuită pentru mîntuire.

Atunci fericitul Pahomie a preamărit pe Dumnezeu, văzînd osîrdia ei atît de mare; deci, a poruncit unor fraţi cucernici, ca la o parte de mănăstire, în partea cealaltă de rîu, să-i facă o chilie şi să zidească o mănăstire mică; şi a îmbrăcat-o în chipul monahicesc. Apoi, adunîndu-se la dînsa şi alte fecioare şi femei, le-a dat rînduială de viaţă monahicească şi a încredinţat mănăstirea aceea unui bărbat duhovnicesc, bătrîn şi sfînt cu numele Petru, care le cerceta adeseori şi iconomisea toate cele pentru dînsele.

Cuviosul părintele nostru Pahomie a luat de la Domnul şi darul facerii de minuni; pentru că a început cu darul lui Hristos a tămădui bolile şi a izgoni diavolii. Cuviosul avea prieten adevărat pe un oarecare preot bătrîn, cu numele Dionisie, econom al bisericii Tintirisiei. Acela cerceta adeseori pe Cuviosul Pahomie, asemenea se ducea la dînsul, pentru că îl iubea foarte mult, deoarece, acel Dionisie, era unul din cei ce au mărturisit numele lui Iisus Hristos şi a pătimit pentru Dînsul în vremea prigoanei ce fusese mai înainte.

O femeie oarecare vestită din cetatea Tintiriei, pătimind curgerea sîngelui de mulţi ani şi, auzind de sfinţenia cea mare a Cuviosului Pahomie, dorea să-l vadă; căci credea că va căpăta tămăduire de boala sa prin sfintele lui rugăciuni. Ea, aflînd că cuviosul nu vorbeşte cu femeile, nici nu intră femei în mănăstirea lui, s-a dus la fericitul preot Dionisie, că nu era tăinuit acelei femei, că părintele Dionisie cu Cuviosul Pahomie petreceau în mare prietenie întru Domnul şi se cercetează unul pe altul, şi l-a rugat acea femeie să-l cheme cu dragoste în cetatea lor pe Cuviosul Pahomie. Dionisie a făcut aşa că, trimiţînd rugăminte la cuviosul, l-a chemat în cetate şi, intrînd ei în sfînta biserică, femeia aceea bolnavă s-a atins de poalele hainelor Cuviosului Pahomie, precum se spune şi în Sfînta Evanghelie, şi îndată s-a tămăduit de curgerea sîngelui şi s-a făcut sănătoasă. Deci, căzînd la pămînt, preamărea pe Dumnezeu cu glas mare şi pe plăcutul Lui, pe Sfîntul Pahomie, l-a fericit cu laude. Cuviosul Pahomie, cunoscînd meşteşugul lui Dionisie, a binecuvîntat pe femeie şi, după vorba cea iubită cu prietenul cel duhovnicesc, s-a întors la mănăstirea sa.

După aceasta a venit de departe la mănăstire un om oarecare şi a rugat pe cuvios să tămăduiască pe fiica sa, care pătimea de duh necurat. Cuviosul a poruncit portarului să spună omului acela astfel: "Noi nu avem obicei să vorbim cu femeile, dar trimite la noi o haină oarecare a fiicei tale, ca s-o binecuvîntăm în numele Domnului şi vă vom trimite-o înapoi; deci, nădăjduim spre Domnul că se va tămădui fiica ta". Omul acela, alergînd degrabă, a adus haina fiicei sale şi a dat-o sfîntului.

Sfîntul Pahomie, căutînd cu iuţime spre haina aceea, a zis: "Nu este aceasta haina ei". Iar tatăl său întărea, zicînd: "Cu adevă-rat haina aceasta este a fiicei mele". Sfîntul a grăit către dînsul: "Şi eu ştiu că fiica ta poartă haina aceasta, dar nu i se cuvine ei, pentru că este feciorească; iar ea, zicînd că este fecioară şi împodobindu-se cu cele fecioreşti, şi-a pierdut fecioria şi petrece în necurăţia desfrînării. Deci, am cunoscut că haina aceasta este spurcată cu păcatul şi pentru aceasta am zis că nu este a ei; iar tu s-o sfătuieşti mai întîi să se lase de păcatul acela şi să se făgăduiască că de acum se va păzi curată înaintea lui Dumnezeu, şi atunci Domnul îi va fi milostiv şi o va tămădui de muncirea diavolească".

Tatăl ei, auzind acestea, s-a umplut de mîhnire şi de mînie asupra fiicei sale şi, ducîndu-se la dînsa, a întrebat-o de este adevărat, şi ea a spus tatălui său cu adevărat păcatul ce făcuse, şi a făgăduit cu jurămînt că nu-l va mai face. Apoi, tatăl ei, întor-cîndu-se la cuviosul şi spunîndu-i cele ce auzise de la fiica sa, îl ruga cu lacrimi să se milostivească spre dînsa. Deci, Cuviosul Pahomie, rugîndu-se pentru cea îndrăcită, i-a trimis puţin unt-delemn şi după ce a luat ea cu credinţă untdelemn şi s-a uns cu el, îndată a fugit diavolul de la dînsa şi s-a făcut sănătoasă din ceasul acela.

Un alt om avea un fiu îndrăcit cumplit; pentru că cumplit era diavolul dintr-însul şi nu putea omul acela să aducă pe fiul său la cuviosul, căci duhul cel necurat care era în el se împotrivea tare, nelăsîndu-l să-l aducă la plăcutul lui Dumnezeu. Deci, venind acel om în mănăstire a căzut plîngînd la picioarele Sfîntului Pahomie, şi îl ruga cu dinadinsul să se roage lui Dumnezeu pentru fiul lui ce pătimea de duh necurat şi să-l izbăvească de muncirea diavolească. Cuviosul, făcînd rugăciune, i-a dat o pîine din mănăstirea sa şi i-a poruncit ca, la ceasul mîncării, să pună acea pîine înaintea fiului său. Ducîndu-se omul la casa sa cu pîinea şi, sosind vremea mesei, a pus-o înaintea fiului său; iar îndrăcitul nu voia nici să se atingă de ea, ci şi-a împlinit trebuinţa în acea zi cu altă pîine. După o vreme, flămînzind el şi cerînd să mănînce, tatăl a sfărîmat o parte din pîinea lui Pahomie în părticele mici şi le-a amestecat cu finice şi astfel le-a pus înaintea fiului său ca, necunoscînd, să mănînce. Iar duhul cel necurat ce era în acel tînăr, cunoscînd în finice pîine dată

din mîinile sfîntului, a aruncat finicele la pămînt. Deci, tatăl n-a dat fiului să mănînce mai multe zile, poruncind în acelaşi timp să nu-i dea nimic altceva să mănînce decît pîinea adusă de la Sfîntul Pahomie. Fiind silit de multă foame, a gustat din pîinea aceea şi îndată a fugit dracul din acel tînăr.

Tatăl, luînd pe fiul său sănătos, l-a dus în mănăstirea cuvio-sului, dînd mulţumire şi laudă lui Dumnezeu, Cel ce făcea minuni cu rugăciunile plăcutului Său. Şi multe alte tămăduiri de boli cu minune se făceau de Cuviosul Pahomie, prin darul Sfîntului Duh care petrecea în el, însă pentru acestea nu se înălţa cu inima, ci totdeauna se păzea în smerenie. De se ruga lui Dumnezeu cîndva pentru ceva şi nu-şi cîştiga cererea, nu se mînia nici nu se tulbura cu gîndul, ci totdeauna avea în gură acel dumnezeiesc şi mare cuvînt: Părinte, fie voia Ta!

Cercetînd Cuviosul Pahomie mănăstirile sale pe care le avea în multe locuri, a mers la una care se numea Muhonia. Acolo a văzut un smochin înalt şi roditor, în care cei tineri se suiau în ascuns de furau poamele şi le mîncau fără de vreme. Deci, apropiindu-se cuviosul de acel smochin, a văzut şezînd în vîrful lui un duh necurat şi l-a cunoscut că este dracul lăcomiei pîntecelui, care înşeală pe cei tineri să fure smochinele şi să le mănînce în ascuns.

Atunci, a chemat pe grădinarul mănăstirii, care era unul din cei mult nevoitori bătrîni, cu numele Iona, şi i-a zis: "Frate, taie pomul acesta, pentru că nu i se cuvine să stea în mijlocul mănăstirii spre sminteala celor neîntăriţi în înfrînare". Bătrînul Iona, auzind acestea, s-a mîhnit foarte mult şi a zis către cuvios: "O, părinte, nu-l tăia nicidecum, pentru că mult rod luăm din el". Văzînd Sfîntul Pahomie pe acel bătrîn mîhnit, a tăcut, nevrînd să-l mîhnească şi mai mult; pentru că îl ştia că este sfînt cu viaţa. A doua zi, însă, acel pom s-a aflat uscat cu totul şi nu avea nici rod, nici frunze verzi. Văzînd aceasta bătrînul Iona, s-a umplut mai mult de mîhnire şi de necaz, căci n-a ascultat pe părintele cel sfînt şi n-a tăiat îndată acel smochin.

Aici se cuvine a pomeni puţin şi de viaţa acestui fericit bătrîn Iona. El avea optzeci şi cinci de ani în mănăstire, slujind cu cinste şi cu plăcere lui Dumnezeu. Ascultarea lui era să lucreze grădina, să sădească pomi, să adune roadele şi, prin ostenelile şi rugăciunile lui, să facă mare îmbelşugare şi îndestulare de roade.

El n-a gustat niciodată din acele roade şi răsaduri pînă la sfîrşitul său, atît de înfrînat şi pustnic era. Haina lui era numai una, făcută din piele de oaie, pe care o purta iarna şi vara. Altă haină niciodată nu-i trebuia decît cojocul, pe care numai atunci îl lua, cînd se împărtăşea cu dumnezeieştile Taine; iar după împărtăşire se

dezbrăca şi îl strîngea, păstrîndu-l curat în tot timpul călugăriei lui. Nu ştia ce este odihna trupului, pentru că totdeauna şi neîncetat muncea cu osîrdie lucrul lui. El n-a gustat niciodată vreo fiertură, ci verdeţuri crude cu oţet îi era hrana lui în toată viaţa. Niciodată nu s-a odihnit pe coastele sale pînă la moarte, ci după osteneala cea de toată ziua din grădină şi după apusul soarelui primea hrana obişnuită, iar după aceea intra în chilia sa şi acolo lucra cu mîinile toată noaptea fără lumînare, împletind funii pînă la cîntarea Utreniei, avînd în gura lui rugăciuni, şi astfel dormita puţin pentru nevoia somnului celui firesc. În acest fel îşi obosea trupul pînă la cel mai de pe urmă ceas al sfîrşitului vieţii sale. Astfel s-a găsit mort, şezînd şi ţinînd în mîini împletitura ce lucra; iar sufletul lui cel sfînt s-a dus către Domnul, ca unul ce a fost atît de iubitor de osteneli, nevoitor şi omorîtor de patimile trupului său.

În acea mănăstire a Muhoniei, cuviosul părintele nostru Pahomie, a zidit o biserică nouă, cu mîinile fraţilor celor iscusiţi în acel lucru şi a împodobit-o cu stîlpi frumoşi, încît se veseleau de acel lucru bun şi frumos zidit. Socotind apoi, că nu se cade monahilor a se înveseli de podoaba lucrului mîinilor lor, nici a se mîndri de frumuseţea zidirii, a luat nişte funii groase şi a legat stîlpii; deci, chemînd pe fraţi le-a poruncit, ca să tragă cu toată puterea, pînă ce s-a aplecat zidirea şi se strica toată podoaba. Deci, cuviosul a zis către fraţi: "Să nu vă lăudaţi fraţilor pentru osteneala cea multă a mîinilor voastre, că aţi făcut zidire frumoasă; ci mai ales vă îngrijiţi, ca să vă zidiţi singuri pe voi şi să vă împodobiţi sufletul vostru ca pe o Biserică a lui Dumnezeu; pentru că voi sînteţi Biserici ale Dumnezeului Celui viu, precum a zis Domnul". Aşa cuviosul părinte, mergînd în fiecare locaş, folosea pe fraţi, învăţîndu-i şi certîndu-i cu cuvinte din dumnezeiasca Scriptură, rugîndu-i şi sfătuindu-i să fie în viaţă fără de prihană şi să ştie şi să cunoască meşteşugirile vrăjmaşului, ca astfel să se împotri-vească lor cu puterea Sfîntului Duh, ori să grăiască cuvintele Psalmului: Întru Dumnezeu vom face puterea şi El va urgisi pe vrăjmaşii noştri.

Şezînd oarecînd Cuviosul părinte Pahomie cu fraţii în mănăstirea sa din Tavenisiot şi învăţîndu-i din dumnezeieştile Scripturi, au venit oarecare pustnici eretici, care îşi acopereau veninul dinăuntru cu haine de păr; şi, stînd înaintea porţilor mănăstirii, au zis oarecăruia din fraţi: "Sîntem trimişi de părintele nostru la al vostru; deci, să-i spuneţi din partea noastră aceste cuvinte: "De eşti cu adevărat om al lui Dumnezeu şi nădăjduieşti spre Dînsul că te va asculta pe tine, apoi să vii şi să treci cu noi rîul cel de lîngă mănăstire, cu picioarele pe deasupra apei, ca pe uscat, ca să cunoaştem toţi care din noi are mai multă îndrăzneală la Dumnezeu, tu ori noi?"

Nişte cuvinte de mîndrie ca acestea ale acelor eretici auzindu-le Cuviosul Pahomie, a zis către fraţi: "Cu voia lui Dumnezeu, vor putea ereticii aceia să treacă rîul ca pe uscat, fiindu-le în ajutor diavolul, cel ce i-a prins pe dînşii în laţul său, ca să li se întărească înşelăciunea ereticească; însă eu nu cer de la Dumnezeu o minune ca aceea, ca să umblu pe apă, pentru că ştiu că gîndul acesta, nu numai că nu este monahicesc, dar nici creştinesc. Iar voi duceţi-vă şi spuneţi-le lor ce zice fericitul Pahomie: "Nădăjduiesc spre Dumnezeu, iar nu spre lucrările mele, deoarece, fiind păcătos, nu voiesc a ispiti pe Domnul Dumnezeul meu. Sîrguinţa mea este, nu să umblu pe ape, ci să-mi văd totdeauna păcatele mele şi să caut ajutorul lui Dumnezeu ca, astfel, să pot trece fără de vătămare ispitele vrăjmaşului". Ereticii, auzind unele ca acestea, s-au dus ruşinaţi.

În locaşul cuviosului era un frate, care îşi făcea voia sa şi nu mînca în acelaşi timp, cînd mîncau şi ceilalţi fraţi, ci postea mai mult decît îi era rînduit; deci, pentru aceasta se mîndrea faţă de ceilalţi. Părintele Pahomie, cunoscînd înălţarea de minte a mona-hului aceluia, l-a luat de-o parte şi i-a zis: "Frate, Domnul a zis: M-am pogorît din cer, nu ca să fac voia Mea, ci voia Celui ce M-a trimis pe Mine; deci, şi tu eşti dator a ne asculta pe noi şi a păzi rînduiala mănăstirească. Cînd vine vremea mesei, mănîncă împreună cu fraţii cele puse înainte, însă cu măsură; nu săturîndu-te, ca să nu se îngraşe trupul, căci vrăjmaşul va ridica întru tine război, nici foarte puţin să nu mănînci, ca să nu slăbeşti cu trupul întru osteneli, ci să primeşti hrana după măsura tinereţii şi puterii, pînă ce vei birui pe diavolul slavei deşarte".

Deci, fratele acela la început a ascultat sfaturile părintelui, însă după aceea iarăşi s-a abătut de la regula sa, zicînd: "Unde este scris: nu posti, nu te înfrîna...?" Deci, sfătuindu-se din nou de Cuviosul Pahomie, n-a ascultat, şi astfel s-a stăpînit de diavol. În cele din urmă, sfîntul, rugîndu-se către Dumnezeu cu dinadinsul pentru dînsul, l-a tămăduit pe el şi astfel, fratele s-a îndreptat după aceea, învăţat fiind prin certare.

Altădată, Cuviosul Pahomie, stînd la rugăciune, s-a pomenit întru răpire şi a văzut pe fraţii săi cuprinşi de diferite feluri de primejdii. Unii din dînşii erau cuprinşi de jur împrejur de văpaie, şi astfel fiind, nu puteau nicidecum să scape de ea. Alţii, fiind cu picioarele desculţe şi împleticindu-se în spini, se primejduiau, fiind înţepaţi de spini şi neputînd să iasă din dînşii; iar alţii stăteau la un loc înalt peste o prăpastie adîncă, sub care trecea un rîu mare şi înfricoşat, plin de crocodili; astfel că fraţii aceia nu puteau să se ducă, nici de la prăpastie, nici să se arunce în rîu, din cauza mulţimii crocodililor.

Această vedenie cuviosul o spunea fraţilor cu multe lacrimi şi proorocea zicînd că după ducerea lui din viaţa aceasta, monahii se vor împiedica cu diferite feluri de patimi lumeşti, se vor primejdui întru multă împiedicare spre mîntuire, neputînd să se izbăvească şi să scape de acelea, din pricină că prin meşteşugirea vrăjmaşului, îi vor înconjura pe dînşii patimile cele deşarte.

După aceasta a venit la cuviosul, pentru călugărie un comediant, pe care cuviosul, primindu-l şi învăţîndu-l mult pentru pocăinţă, l-a îmbrăcat în schima monahală; iar numele lui era Silvan. Acesta, după cîtăva vreme, îndărătnicindu-se, a început a vieţui fără de grijă şi a face fel de fel de comedii, spre sminteala celor tineri, de care lucru înştiinţîndu-se cuviosul, l-a învăţat pe el mult, iar uneori îl şi bătea. În urma acestora el se făgăduia că se va pocăi, dar nu se îndrepta. Deci, după o răbdare de douăzeci de ani, cuviosul părinte a poruncit ca înaintea fraţilor să dezbrace de pe dînsul chipul monahicesc şi, dîndu-i lui haine mireneşti, să-l izgonească din mănăstire.

Atunci Silvan a început a cădea la picioarele marelui stareţ, rugîndu-l şi zicînd: "Iartă-mă, părinte, şi mai îngăduie-mă de astă dată; căci cred în Stăpînul Hristos, Cel ce mîntuieşte pe cei păcătoşi şi cu rugăciunile tale mă va întoarce la pocăinţă". Iar stareţul i-a zis lui: "Oare ştii cît ţi-am răbdat eu ţie? De mult ori ţi-am dat bătăi, fiind silit de obiceiul tău cel rău, care lucru la nimeni nu l-am făcut decît numai singur ţie; pentru că n-am voit a întinde mîna mea spre cineva, iar către tine am fost silit, chiar nevrînd a face aceasta. Cînd te băteam, pe mine singur mai mult mă durea decît pe tine, pătimind de milă cu sufletul împreună; pentru că te băteam, nu că voiam să te bat, ci pentru că nădăjduiam că, pedepsindu-te prin bătaie, vei fi mai bun şi îţi vei mîntui sufletul tău. Dar, de vreme ce nici prin învăţături, nici prin bătăi nu te-ai îndreptat, te tai pe tine de la rădăcină, ca pe un mădular putred, ca să nu se vatăme şi celelalte mădulare".

Astfel grăind către dînsul Sfîntul Pahomie, el mai mult se ruga şi plîngea cu lacrimi, făgăduind pocăinţă cu ajutorul lui Dumnezeu. Iar stareţul i-a grăit lui: "Dacă voieşti să te primesc iarăşi în numărul fraţilor, apoi să pui pentru tine chezaş, că de acum te vei pocăi". Deci, el şi-a pus chezaş pe un oarecare stareţ cinstit, cu numele Petronie. Atunci cuviosul, iertînd pe Silvan, l-a încredinţat bătrînului Petronie, chezaşul său, şi singur s-a rugat lui Dumnezeu cu dinadinsul pentru el, ca să-l povăţuiască la calea cea adevărată a pocăinţei. Dumnezeu Cel milostiv, Care nu voieşte moartea păcătosului, a dat lui Silvan, cu rugăciunile Sfîntului Pahomie, plăcutul Său, atîta zdrobire de inimă întru pocăinţă, încît în toată vremea lacrimile curgeau din ochii săi ca pîrîul. Pe cînd şedea la masă cu fraţii, de multe ori nu putea să se oprească din plîns şi suspinuri, împlinindu-se

către dînsul cuvîntul proorocului David: Făcutu-s-au lacrimile mele mie pîine ziua şi noaptea şi băutura mea cu plîngere am amestecat-o.

Iar cînd îi ziceau lui fraţii să se oprească din plîns, măcar la masă înaintea străinilor celor ce vin, el le răspundea: "Cu adevărat voiesc să mă opresc, dar nu pot nicidecum". Iar fraţii îi ziceau lui: "Se cade a plînge cînd eşti în rugăciune singur, dar în vremea mesei să te opreşti din plîngere, pentru că sufletul poate şi fără de lacrimile cele din afară să fie umilit". După aceea, fraţii iarăşi îl întrebau: "Pentru ce plîngi aşa?" Şi-l opreau, zicînd: "Ne ruşinăm şi nu putem să mîncăm, căutînd la tine cum plîngi". El răspundea: "Fraţii mei, oare nu-mi este îngăduit să plîng, cînd văd pe bărbaţii cei sfinţi slujindu-mi mie, păcătosul, cărora nici praful picioarelor nu sînt vrednic a-l privi? Oare nu sînt dator a plînge, că mie, spurcatul comediant, îmi slujesc nişte bărbaţi cinstiţi şi plăcuţi lui Dumnezeu ca aceştia? Deci, voi plînge, fraţilor, în toate zilele, iar nu să fiu înghiţit de pămînt ca Datan şi Aviron, pentru mulţimea păcatelor mele".

Pentru o îndreptare ca aceasta şi pentru adevărata pocăinţă a lui Silvan, Cuviosul Pahomie, părintele nostru, se bucura foarte mult, precum şi sfinţii îngeri se bucură în cer pentru întoarcerea păcătosului. Deci, sfîntul stareţ adeverea acestea către fraţi, zicînd: "Mărturisesc înaintea lui Dumnezeu, că de cînd s-a adunat această viaţă de obşte, n-am văzut încă pe nici unul din toţi fraţii care vieţuiesc împreună cu mine, urmînd aşa smeriţi, precum şi-a luat asupră-şi fratele acesta. Ştiu, fraţilor, că şi voi, cu ajutorul lui Hristos, ostenindu-vă cu multe îmbunătăţite nevoinţe, aţi biruit pe vrăjmaş şi l-aţi izgonit; însă, dacă vă veţi lenevi puţin, vrăjmaşul vostru se scoală asupra voastră şi, cel izgonit, se întoarce şi începe a face război. Silvan, cel mai de pe urmă dintre voi, pe care nu de mult am voit să-l izgonim, şi-a întemeiat mîntuirea sa într-atît de adîncă smerenie, încît se vede că a biruit desăvîrşit pe diavol şi nu mai poate vrăjmaşul să se întoarcă şi să se scoale asupra lui; pentru că nimic nu biruieşte desăvîrşit pe vrăjmaşul cel mîndru ca smerenia din inimă şi adevărată a monahului, care s-a lepădat cu totul de sine". Deci, fericitul Silvan, vieţuind opt ani într-o pocăinţă ca aceasta, s-a săvîrşit; iar Cuviosul Pahomie a văzut sufletul lui înălţîndu-se spre cer de sfinţii îngeri, ca o jertfă aleasă.

Cuviosul Pahomie, vieţuind după rînduială dumnezeiască spre folosul tuturor, episcopul cetăţii care se numea Panopoli, cu numele Uar, a trimis rugăminte la dînsul şi îl chema în cetatea sa să facă în ea o mănăstire după rînduiala şi aşezămîntul său. Cuviosul, luînd pe unii din ucenicii săi, între care era şi Teodor, s-a dus acolo şi a voit să cerceteze o mănăstire oarecare a sa, care era aproape de calea aceea. Intrînd el în acea mănăstire, a văzut pe unul din fraţi ducîndu-l la îngropare cu multă cîntare de psalmi şi după el mergea sobor mare de popor, între

care se aflau părinţii şi rudeniile celui mort. El a poruncit celor ce-l duceau să stea şi să înceteze cîntarea; pentru că vedea cu ochii cei preavăzători, că nu era de folos sufletului celui mort o cinstită îngropare ca aceea, deoarece viaţa aceluia fusese rea, petrecînd în lenevire şi în iubire de păcate.

Apoi a poruncit să dezbrace hainele de pe cel mort, pentru că erau de mare preţ, şi să le ardă îndată; iar trupul gol, fără de orice cîntare de psalmi şi fără de cinste, să-l îngroape afară din mănăstire. De acest lucru minunîndu-se toţi şi neîndrăznind a zice ceva împotriva marelui părinte, atunci părinţii celui mort, rudeniile şi unii din fraţi au rugat pe Cuviosul Pahomie să-i fie milă de cel mort şi să poruncească a-l îngropa după rînduiala obişnuită a Bisericii. Sfîntul a grăit către dînşii: "Mie, fraţilor, cu adevărat mai mult decît vouă îmi este milă de cel mort, pentru că voi vă îngrijiţi de trupul lui, iar eu de suflet. Şi aceasta o fac, ca pentru necinstea îngropării lui, să i se dea oarecare uşurare sufletului lui de la milostivul şi iubitorul de suflete Dumnezeu". Atunci toţi au tăcut, auzind nişte cuvinte ca acelea de la sfîntul părinte.

Cuviosul, petrecînd în mănăstirea aceea două zile, i s-a făcut înştiinţare că în altă mănăstire un frate boleşte, că este aproape de moarte şi doreşte ca înaintea sfîrşitului să vadă pe cuviosul părinte, ca astfel să se învrednicească de rugăciunea şi de binecuvîntarea lui. Deci, sculîndu-se cuviosul cu ucenicii, s-au dus cu sîrguinţă la mănăstirea aceea. Dar cînd erau departe de mănăstire ca de trei stadii, a auzit glas îngeresc din văzduh. Şi, ridicîndu-şi ochii spre răsărit, a văzut sufletul fratelui acela, la care se grăbea să se ducă, înălţîndu-se cu bucurie de sfinţii îngeri pe cale luminoasă şi, stînd, se minuna; iar ucenicii nici n-auzeau glasul acela, nici vedeau ceva. Atunci ei au grăit către sfînt: "Pentru ce stai, părinte, privind în sus, şi nu te îngrijeşti de fratele cel bolnav să nu moară mai înainte de venirea ta?" Sfîntul le-a răspuns: "Acolo se cade cu adevărat a ne grăbi, unde văd ducîndu-se sufletul lui de mîinile sfinţilor îngeri la viaţa veşnică".

După aceasta, ajungînd la mănăstirea aceea, au găsit mort pe fratele cel ce se sfîrşise întru Domnul şi, îngropînd cu cinste trupul lui, s-au dus la Panopoli. Acolo, fericitul episcop Uar s-a bucurat foarte mult de venirea Cuviosului Pahomie şi a ucenicilor lui. Pe cînd se zidea mănăstirea, nişte oameni din cei vrăjmaşi şi zavistnici, îndemnaţi de diavol, veneau noaptea şi risipeau ceea ce se lucra ziua. Cuviosul a răbdat multă vreme o supărare ca aceea de la ei, învăţînd şi pe ucenicii săi la răbdare, pînă ce Domnul singur a voit de a răsplătit bîntuitorilor acelora. Pentru că, odată, venind ei după obicei şi începînd să risipească ostenelile sfinţilor bărbaţi, îngerul Domnului i-a ucis cu foc de fulgere, încît toţi au pierit şi s-au topit ca ceara. Apoi, din vremea aceea, cu ajutorul lui Dumnezeu, se zidea mănăstirea

fără de împiedicare şi s-a făcut locaş ales, şi a lăsat într-însa Cuviosul Pahomie pe trei ucenici ai săi, bărbaţi îmbunătăţiţi: pe Samuil, pe Ilarie şi pe Enoraţie, ca să îndrepteze lucrurile mănăstirii şi să povăţuiască pe fraţi spre mîn-tuire. Iar el, întorcîndu-se, a venit la mănăstirea sa. Auzind fraţii de venirea părintelui lor, au ieşit în întîmpinarea lui, închinîndu-se şi bucurîndu-se.

Fiind în viaţa monahicească un copil nou începător şi ieşind din turma cea cuvîntătoare, a strigat către Cuviosul Pahomie: "Părinte, de cînd ai plecat de aici pînă astăzi, la noi nu s-au fiert nici verdeţuri, nici legume". Iar sfîntul i-a răspuns, zîmbind: "Nu te mîhni, fiule, că voi porunci să se fiarbă". Deci, ducîndu-se în mănăstire, a intrat în bucătărie şi, găsind pe fratele ce era bucătar lucrînd rogojini, l-a întrebat: "Spune-mi, frate, cîtă vreme este de cînd nu fierbi fierturi fraţilor?" El a răspuns: "Două luni!" Şi i-a grăit stareţul: "Pentru ce prin lenevirea ta ai defăimat porunca ce ţi s-a dat?" Bucătarul răspunse: "Părinte, după porunca ta am voit să fierb în toate zilele, dar am văzut că fiertura nu se mănîncă, fără numai de copiii cei începători, care mănîncă fiertură, iar fraţii se înfrînează şi petrec cu mîncare uscată. Deci, fiertura, rămînînd şi lepădîndu-se afară, pentru aceea am încetat a fierbe, ca să nu se arunce bucatele şi untdelemnul. Iar ca să nu fiu osîndit pentru şederea în zadar, lucrez rogojini cu celălalt frate, care este cu mine în bucătărie".

Grăit-a lui stareţul: "Cîte rogojini aţi lucrat?" Răspuns-a bucătarul: "Cinci sute". Grăit-a sfîntul: "Aduceţi-le aici". Şi le-au adus. Atunci a poruncit ca îndată să ardă rogojinile acelea, zicînd: "Precum voi n-aţi băgat în seamă porunca mea, pentru a fierbe mîncare fraţilor, aşa şi eu fără de cruţare ard lucrul mîinilor voastre, ca să ştiţi, că nu este bine a călca aşezămintele părinteşti cele date spre mîntuirea sufletului!" Bucătarul şi cu celălalt frate, văzînd acestea, au căzut înaintea părintelui şi cereau iertare.

Aducîndu-şi aminte cuviosul de vedenia ce i se făcuse în răpire, pentru fraţii cei ce vor să cadă în pătimiri şi să se împle-tească cu griji deşarte după sfîrşitul lui, plîngea. Deci, închizîndu-se în chilia sa de cu seara, se ruga lui Dumnezeu pentru fraţii aceia. Şi iarăşi, o vedenie ca aceasta a văzut în miezul nopţii, după cum spunea singur în urmă: "Vedeam o groapă adîncă şi întunecoasă şi în ea o mulţime de monahi fără de număr, dintre care mulţi se sîrguiau să iasă din groapa aceea, dar nu puteau, de vreme ce pogorîndu-se alţii întru întîmpinarea lor în groapă, pe aceia îi surpau iar în adîncul gropii. Alţii, aproape fiind de marginile gropii, se sîrguiau ca să iasă, dar iarăşi cădeau în groapă; alţii mai neputincioşi, căzînd mai adînc, se tăvăleau pe dedesubt; unii strigau cu glasuri umilite, în timp ce alţii din ei abia ieşeau de acolo cu multă osteneală şi, aflînd îndată lumină, se bucurau, mulţumind Domnului".

Cuviosul, venindu-şi în sine, socotea vedenia aceea, şi a cunoscut ce fel de nepurtare de grijă va fi între monahi în zilele din urmă: lenevire, întunecare şi căderi; că va rămîne între dînşii numai chipul călugăresc. Deci, pentru aceasta se tînguia foarte mult. Gîndind la acelea, se ruga către Dumnezeu, astfel: "Doamne, Atotţiitorule, aşa va fi? Pentru ce ai lăsat să fie obşte şi mănăstire? Doamne, adu-Ţi aminte de aşezămîntul Tău, pe care l-ai făgăduit, ca să-l păzeşti celor ce-Ţi slujesc Ţie pînă la sfîrşitul veacului. Tu ştii, Stăpîne, că de cînd am luat chipul monahicesc, totdeauna m-am smerit înaintea Ta şi n-am gustat pîine sau apă pînă la săturare, nici altceva din cele pămînteşti".

Grăind acestea cuviosul, un glas de sus s-a auzit către el: "Nu te lăuda, Pahomie, fiind om; ci cere iertare, pentru că toate se alcătuiesc cu milostivirea Mea". Iar Pahomie, aruncîndu-se la pămînt, a strigat către Dumnezeu: "Doamne, iartă-mă şi nu lua îndurările Tale de la mine; ci trimite mila Ta mie, nevrednicului. Pentru că ştiu şi eu, o, Stăpîne, că fără de sprijinul Tău toate sînt şchioape; iar milostivirea Ta pe toţi îi miluieşte şi îi mîntuieşte prin judecăţile cele neştiute".

Pe cînd cuviosul se ruga astfel, doi îngeri în chipul luminii stăteau înaintea lui; iar în mijlocul lor era un tînăr cu frumuseţe negrăită, strălucind ca razele soarelui şi avînd pe capul Lui o cunună de spini. Ridicînd îngerii pe Pahomie de la pămînt, i-au zis: "Deoarece ai cerut să ţi se trimită milostivire de la Domnul, iată, aceasta este milostivirea: singur Dumnezeul slavei Iisus Hristos, Unul născut Fiul Tatălui Cel ce S-a trimis în lume şi S-a răstignit pentru noi şi poartă această cunună de spini pe cap!" Domnul a zis către Pahomie: "Îndrăzneşte, Pahomie, şi te întăreşte, că sămînţa ta cea duhovnicească nu va lipsi pînă la sfîrşitul veacului. Iar din cei ce vor să fie după tine, mulţi mîntuindu-se cu ajutorul Meu din întunecoasa groapă, se vor arăta mai înalţi decît îmbunătăţiţii monahi de acum. Pentru că cei de acum, povăţuindu-se şi luminîndu-se, strălucesc după felul vieţii tale cu faptele cele bune, iar cei ce vor să fie după tine, pe care i-ai văzut în groapa cea întunecoasă, neavînd acest fel de povăţuire ca să-i poată scoate din acel întuneric, sărind din întuneric, cu singură alegerea voii lor vor merge cu osîrdie pe calea cea luminoasă a poruncilor Mele şi vor fi plăcuţi Mie. Alţii se vor mîntui prin ispite şi prin primejdii şi se vor asemăna cu sfinţii cei mari. Pentru că amin zic ţie, căci vor cîştiga aceeaşi mîntuire pe care o au şi monahii cei de acum, care vieţuiesc cu desăvîrşire şi cu neprihănire!"

Acestea zicînd Domnul, S-a suit la cer şi se lumina văzduhul cu lumina cea negrăită a slavei Lui; iar Sfîntul Pahomie, căzînd, s-a închinat Domnului şi-L slăvea cu gura şi cu inima, bucurîndu-se de acea slăvită vedenie, încît s-a umplut de negrăită dulceaţă din cuvintele Domnului.

Un frate oarecare dorea să se facă mucenic pentru Hristos, dar în acea vreme era pace în Biserica Lui şi în împărăţia dreptcredinciosului împărat Constantin cel Mare. Deci, fratele acela ruga pe Sfîntul Pahomie, zicînd: "Roagă-te lui Dumnezeu pentru mine, părinte, ca să mă fac mucenic!" Iar sfîntul îl învăţa să nu primească în inimă un gînd ca acela, ca să dorească mucenicia, şi zicea: "Frate, rabdă cu vitejie nevoinţa monahicească şi poartă ostenelile monahiceşti fără de cîrtire întru ascultări şi te sîrguieşte ca prin viaţă fără de prihană să placi lui Hristos şi astfel vei avea împărtăşire cu sfinţii mucenici în cer!"

El însă, în toate zilele, supăra pe sfîntul, dorind să păti-mească pentru Hristos şi ruga pe cuviosul să se roage lui Hristos pentru el, ca să-l învrednicească cununii mucenicești. Sfîntul Pahomie, vrînd ca să se izbăvească de o supărare ca aceea care i se făcea de el, i-a zis: "Mă voi ruga pentru tine, ca să-ţi fie ţie precum voieşti; dar să te păzeşti, ca nu în vremea muceniciei, în loc de mărturisirea numelui lui Iisus Hristos, să te lepezi de El, căci cu adevărat te amăgeşti cu gîndul, singur vrînd de voie să te arunci în ispită, cînd singur Domnul ne învaţă să ne rugăm, ca să nu cădem în ispită".

S-a întîmplat că, după doi ani, Cuviosul Pahomie a trimis cîţiva fraţi la un sat al lor, să adune papură pentru facerea rogojinilor mănăstireşti, fiindcă acolo creştea multă papură. Satul acela era aproape de nişte barbari care se numeau vlemizi. Deci, pe cînd fraţii adunau papură în acea insulă, Cuviosul Pahomie, chemînd pe fratele acela, care dorea mucenicia, i-a poruncit să meargă să cerceteze pe fraţii cei ce se osteneau cu strîngerea papurei şi să le ducă hrană. Deci, trimiţîndu-l, i-a zis cuvîntul Apostolului: "Iată, acum este vreme bineprimită, acum este ziua mîntuirii! Întru nimic să nu te pleci la vreo sminteală, pentru ca slujba să fie fără prihană".

Încărcînd el un asin cu mîncări, s-a dus la fraţi. Dar cînd s-a apropiat de pustie se pogorau barbarii din munte ca să ia apă. Atunci barbarii, prinzîndu-l, l-au legat şi l-au suit în munte la ceilalţi barbari împreună cu asinul. Iar aceia, văzînd pe monah, au început a-l batjocori, zicîndu-i: "Monahule, vino de te închină zeilor noştri". Şi, înjunghiind dobitoace, aduceau jertfă idolilor lor. Deci, aducîndu-l pe monahul acela, îl sileau ca să jertfească împreună cu ei. Dar el, nevoind să aducă jertfele cele spurcate idolilor, barbarii s-au mîniat şi, înconjurîndu-l cu săbiile scoase, voiau îndată să-l taie în bucăţi. El, văzînd săbiile trase deasupra capului său şi înţelegînd mînia cea cumplită a barbarilor, s-a temut mult şi, alergînd de frică, a căzut la idoli, s-a închinat lor şi le-a adus jertfă, apoi a băut şi a mîncat din cele jertfite idolilor. Astfel, temîndu-se de moartea cea trupească, şi-a vătămat sufletul său cel fără de moarte, lepădîndu-se de Hristos.

După săvîrşirea unui păcat greu ca acela, barbarii l-au dezlegat din legături pe monahul acela şi, fiind eliberat de ei, s-a dus într-ale sale. Iar el, pogorîndu-se din munte, şi-a venit în simţire, cunoscîndu-şi păcatul, şi-a rupt hainele şi bătîndu-şi faţa, s-a întors la mănăstire. Cuviosul Pahomie, cunoscînd cu duhul cele întîmplate acelui frate, a ieşit foarte mîhnit întru întîmpinarea lui. Iar acela, văzînd pe părintele Pahomie, a căzut înaintea lui cu faţa la pămînt, tînguindu-se şi strigînd: "Am greşit lui Dumnezeu şi ţie, părinte, căci n-am ascultat sfatul tău cel bun şi învăţătura cea de folos, ca să nu doresc mucenicia; căci, de te-aş fi ascultat pe tine, n-aş fi pătimit unele ca acestea!"

Iar marele părinte i-a zis: "O, ticălosule, singur te-ai lipsit de un bine atît de mare, căci cu adevărat zăcea înaintea ta cununa mucenicească, iar tu ai călcat-o pe ea. Gata îţi era împărtăşirea cu sfinţii mucenici; iar tu te-ai smuls din ceata lor cea sfîntă. Stăpînul Hristos venise la tine cu sfinţii îngeri, vrînd să-ţi pună diadema pe capul tău; iar tu te-ai lepădat de El, iubind mai mult vremea cea scurtă a acestei ticăloase vieţi, decît pe Dumnezeu. Te-ai temut de moarte, pe care o vei suferi şi, nevrînd, ai pierdut viaţa cea veşnică depărtîndu-te de Dumnezeu. Unde sînt cuvintele tale, pe care le grăiai întotdeauna? "Doresc ca să fiu mucenic pentru Hristos!..." Şi mă supărai, ca să mă rog pentru tine, să te învredniceşti de mucenicie. Deci, aceasta îţi era vremea cea bineprimită, ca într-un ceas să mori pentru numele lui Iisus Hristos şi să cîştigi cununa cea mucenicească; dar tu în loc de mărturisirea numelui lui Iisus Hristos, te-ai lepădat de El. Au nu ţi-am spus eu mai înainte toate acestea? Au nu te-am sfătuit să încetezi cu gîndul acesta?" Iar fratele acela a zis: "Părinte, am greşit întru toate şi nu pot căuta în faţa ta, nici să-mi ridic ochii spre cer! Am pierit, părinte, şi nu este în mine nădejde de mîntuire şi nu ştiu ce să fac; căci nu m-am aşteptat să mi se întîmple unele ca acestea!"

Acestea grăindu-le el cu plîngere şi cu tînguire, marele stareţ i-a zis: "Ticălosule, tu pînă la sfîrşit te-ai înstrăinat de Dumnezeu; dar Domnul este bun şi fără de răutate şi nu Se mînie pînă la sfîrşit, căci este voitorul milei şi poate ca, păcatele noastre, să le afunde în adîncul milostivirii Sale, ca o piatră de apă în mare; de vreme ce, pe cît este depărtat cerul de pămînt, pe atît depărtează de la noi fărădelegile noastre. Pentru că nu voieşte şi nu doreşte moartea păcătosului, ci pocăinţa lui; deci, cel ce a căzut, să nu petreacă întru cădere, ci să se scoale; iar cel ce s-a întors spre El, să nu se depărteze, ci degrabă să se întoarcă iarăşi la El. Aşadar, nu te deznădăjdui, căci este şi pentru tine nădejde de mîntuire; de vreme ce pomul cel tăiat, iarăşi va odrăsli din rădăcină. De voieşti să mă asculţi pe mine, vei cîştiga iertare de la Domnul". Iar el, plîngînd, zicea: "O, părinte, de acum te voi asculta întru toate!"

Cuviosul i-a poruncit să se închidă într-o chilie singuratică şi pînă la moarte să nu vorbească cu nimeni, decît numai cu părintele cel duhovnicesc. Numai a doua zi să mănînce puţină pîine cu sare şi cu apă, să facă două rogojini pe zi, să se roage şi să privegheze pe cît va putea şi din plîngere să nu înceteze niciodată. Şi a făcut toate acestea fratele acela cu bucurie, vieţuind în pocăinţă zece ani, şi a trecut către Domnul.

Cuviosul Pahomie, fugind odată de gîlcevile mănăstireşti, i-a stat înainte diavolul în chip luminos, zicîndu-i: "Bucură-te, Pahomie, căci eu sînt Hristos şi am venit la tine ca la prietenul meu". Sfîntul, socotind în sine, gîndea că venirea lui Hristos la om se face plină de bucurie şi fără de frică, astfel încît toate gîndurile omeneşti se sting în ceasul acela şi se întraripează toată mintea în vedenia care se vede. "Iar eu, cugeta cuviosul, văzînd arătarea acestuia ce-mi stă în faţă, sînt plin de tulburare şi mă tem. Deci, acesta nu este Hristos, ci satana!" Apoi, sculîndu-se îngrădit cu credinţa către Dumnezeu, i-a zis cu îndrăzneală: "Du-te de la mine, diavole, căci eşti blestemat tu şi vedenia ta şi meşteşugirile sfaturilor tale celor viclene". Iar diavolul, îndată s-a stins şi s-a făcut ca praful, a umplut chilia de putoare şi a tulburat văzduhul, fugind şi strigînd cu glas tare: "Eu am voit ca acum să te arunc sub picioarele mele; iar tu, apucînd mai înainte, m-ai spurcat, şi în toate zilele biruindu-mă mă batjocoreşti; pentru că este mare puterea lui Hristos, Care vă ajută vouă monahilor; însă nu voi înceta să mă lupt cu voi, de vreme ce se cade ca lucrul meu să-l săvîrşesc". Iar sfîntul, întărindu-se cu duhul, se mărturisea Domnului, mulţumindu-I de ajutorul Lui cel atotputernic, care ajută robilor Săi asupra potrivnicului.

Într-o noapte, Sfîntul Pahomie, umblînd prin mănăstire cu fericitul Teodor, au văzut de departe amîndoi împreună pe diavolul în chip de femeie preafrumoasă, venind spre mănăstire cu o mulţime de slugi, iar Teodor a început a se teme, văzînd-o. Deci sfîntul i-a zis: "Nu te teme, fiule, ci îndrăzneşte nădăjduind spre Domnul". Şi a început a se ruga lui Dumnezeu. Iar diavolul cel în chip de femeie, apropiindu-se, a zis: "Pentru ce vă osteniţi în zadar, fiindcă nu puteţi nimic să faceţi împotriva mea, de vreme ce am luat putere de la Atotţiitorul Dumnezeu să ispitesc pe care voi dori". Iar Sfîntul Pahomie a întrebat pe diavol, zicînd: "Tu cine eşti, de unde vii şi pe cine voieşti să ispiteşti?" Răspuns-a aceea ce se părea femeie: "Eu sînt puterea diavolului şi mie îmi slujeşte toată tabăra diavolească; eu am smuls pe Iuda din ceata apostolilor şi asupra ta, Pahomie, am luat putere să ridic război, fiindcă nimeni cîndva nu m-a defăimat pe mine atît de mult ca tine; pentru că mă superi pe mine nu numai sub picioarele bătrînilor, ci şi sub ale copiilor tineri, învăţîndu-i să mă calce. Ai adunat mulţi asupra mea şi i-ai îngrădit pe ei cu zidul cel nerisipit al fricii de Dumnezeu, încît slugile mele nu mai pot să se apropie

de cineva cu îndrăz-neală. Iar această putere a crescut asupra mea, prin întruparea lui Dumnezeu Cuvîntul, Cel ce v-a dat vouă stăpînire să călcaţi peste toată puterea noastră".

Sfîntul Pahomie a răspuns: "Oare pe mine singur ai venit să mă ispiteşti, tu, putere a diavolului, sau şi pe ceilalţi?" Atunci femeia cea în chipul diavolului, a zis: "Am luat stăpînire ca să te ispitesc pe tine, pe Teodor şi pe ceilalţi, dar nu pot să mă apropii de voi, căci, atunci cînd vă ispitesc pe voi, mă fac vouă pricinui-toare de folos, mai mult decît de pagubă. Dar tu nu vei petrece în veci pe pămînt cu aceia, pe care acum cu rugăciunea îi întrarmezi; pentru că va veni o vreme cînd, după al vostru sfîrşit, mă voi juca între dînşii". Grăit-a sfîntul: "Dar de unde ştii, că cei ce vor fi după sfîrşitul nostru nu vor sluji lui Dumnezeu cu credinţă, precum îi slujim noi?" Răspuns-a diavolul: "Ştiu din arătare". Atunci sfîntul a zis: "Minţi cu capul tău cel spurcat, pentru că a şti acest lucru, este dat numai lui Dumnezeu, ca să ştie pe cele ce vor să fie; iar tu eşti mincinos şi stăpîneşti minciuna". Zis-a diavolul: "Deşi nu ştiu nimic prin cea mai înainte ştiinţă, totuşi am cunoştinţă din lucrurile cele trecute şi din cele de faţă, despre cele ce vor să fie". Diavolul, grăind unele ca acestea şi încă multe altele, Cuviosul Pahomie l-a certat pe el în numele lui Iisus Hristos şi s-a stins diavolul cu toată ceata sa.

Odată, cuviosul, cercetînd pe fraţii de prin mănăstirile aşezate prin singurătăţi şi îndreptînd ştiinţele lor, a venit la un bărbat cinstit, care intrase în călugărie dintr-o dregătorie mare. Însă, monahul acela nu ştia limba egipteană, dar ştia greceşte şi latineşte, iar Cuviosul Pahomie avea nevoie ca prin tălmaci să vorbească cu dînsul. Sfîntul întrebîndu-l pe el despre îndreptarea ştiinţei, acela nu voia să-i descopere ştiinţa sa prin tălmaci, ci numai către singur stareţul. Dar nu putea, deoarece nu ştia limba egipteană pe care o vorbea Sfîntul Pahomie, iar marele stareţ nu ştia nici pe cea grecească, nici pe cea latinească. Deci, sculîndu-se cuviosul, s-a dus la un loc deosebit şi, întinzîndu-şi mîinile către cer, a început a se ruga, zicînd: "Doamne, Atotţiitorule, dacă nu pot să folosesc pe oamenii care i-ai trimis la mine de la marginea pămîntului, neştiind limba lor, apoi ce trebuinţă este ca să vină ei la mine? De voieşti ca aici să mîntuieşti pe dînşii prin mine, apoi dă-mi mie, Stăpîne, ca să înţeleg vorba lor spre îndreptarea sufletelor lor".

După ce s-a rugat astfel trei ceasuri şi după ce şi-a sfîrşit rugăciunea sa, deodată Dumnezeu i-a trimis din cer, în dreapta lui, o hîrtie scrisă ca o carte, pe care citind-o, îndată a înţeles graiul tuturor limbilor şi a dat slavă lui Dumnezeu. Deci, întorcîndu-se cu mare bucurie la fratele acela, a început a vorbi cu dînsul greceşte şi latineşte, ca şi cum din tinereţe ar fi învăţat limbile acelea sau s-ar fi născut întru dînsele. Iar monahul acela se minuna de un dar ca acesta ce s-a dat Cuviosului în

puţină vreme şi spunea celorlalţi că marele părinte i-a întrecut pe toţi scolasticii în curata vorbire grecească şi latinească. Atunci, Cuviosul, vorbind cu fratele acela multă vreme şi pricepînd ştiinţa lui şi pe el bine îndreptîndu-l, l-a încredinţat lui Dumnezeu şi s-a întors în chilia sa.

Cuviosul Pahomie, ajungînd la adînci bătrîneţi, după ce s-a sîrguit foarte mult în propovăduirea mîntuirii, după praznicul Sfintelor Paşti, a căzut într-o boală trupească şi îi slujea lui în boală fericitul Teodor. Deci, mai înainte cu două zile de sfîrşitul său, a chemat pe toţi fraţii, învăţîndu-i spre folosul sufletului lor şi poruncindu-le să se păzească de eretici ca de o otravă vătămătoare de suflet şi aducătoare de moarte. După acestea, rugîndu-se lui Dumnezeu, le-a dat lor pace, binecuvîntare şi sărutarea cea mai de pe urmă.

Astfel, împlinindu-şi datoria cea mai de pe urmă, şi-a dat cinstitul său suflet în mîinile lui Dumnezeu. Atunci s-au adunat toţi monahii de la toate mănăstirile înfiinţate de el, al căror număr era de şapte mii, împreună cu cei din lavra cea mare de obşte din Tavenisiot, care era maică şi începătoare a tuturor mănăstirilor, în care erau o mie şi patru sute de fraţi. Deci, adunîndu-se toţi şi plîngînd, ca fiii pentru părintele lor, ca ucenicii pentru dascălul lor şi ca oile pentru păstorul lor, au îngropat cu cinste pustnicescul şi mult ostenitul lui trup, slăvind pe Tatăl, pe Fiul şi pe Sfîntul Duh, pe un Dumnezeu în Treime, Căruia şi de la noi I se cuvine cinste, slavă şi închinăciune, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Notă - La începutul vieţii Cuviosului Pahomie se pomeneşte de o cetate creştină din Tebaida, care se numea Oxirinhos; deci, nu este lucru necuviincios, ca vorbind de acea cetate, să nu pomenim şi cele scrise despre dînsa de către preotul Rufin în Patericul Egiptului, capitolul V. Iată ce zice el: "Am aflat într-însa - adică Oxirinhos - atîtea bunătăţi duhovniceşti, pe care după vrednicie nimeni nu poate să le spună. Am văzut acea cetate plină de monahi, fiind pretutindeni, chiar afară primprejur, chilii monahiceşti; iar capiştile idoleşti cele mari, care au fost mai înainte, toate au fost prefăcute în mănăstiri alese şi în toată cetatea puteai să vezi mai multe biserici şi mănăstiri decît case mireneşti.

Cetatea aceea este foarte mare şi cu popor mult. Ea are 12 biserici mari, sobornicești, afară de mănăstiri, în care sînt biserici deosebite. Dar nici porţile cetăţii, nici pirgurile (turnurile de pază), nici vreun unghi al cetăţii nu se află fără de locuinţe monahiceşti prin toate părţile cetăţii, unde ziua şi noaptea, totdeauna se înalţă neîncetat laude lui Dumnezeu, şi poţi să vezi toată cetatea aceea ca pe o biserică. Nici un eretic sau păgîn nu era în ea, ci toţi numai dreptcredincioşi creştini; şi nimic nu s-ar fi deosebit de biserică, deoarece episcopul locului, dacă ar

fi voit să săvîrşească dumnezeiasca slujbă pe uliţe în mijlocul cetăţii, o săvîrşea ca într-o biserică.

Deci, mai marii cetăţii şi ceilalţi cetăţeni, puneau străji să păzească pe la toate porţile şi căile, că de venea vreun străin sau sărac, pe acela îndată îl întîmpinau cu bucurie, întrecîndu-se unul cu altul, care să-l ia mai întîi în găzduire. Asemenea ne-au făcut şi nouă, cînd voiam să mergem prin cetatea lor. Dacă ne-au văzut, ne-au întîmpinat cu multă dragoste şi ce fel de cinste ne-au dat, ce fel de ospăţ şi de odihnă ne-au făcut, nu pot spune.

Văzînd noi acolo multe cete de monahi, am întrebat pe episcopul acelei cetăţi, care este numărul lor şi ne-a spus că în cetatea lor se află zece mii de monahi; iar călugăriţe, care slujesc întru feciorie lui Dumnezeu, sînt douăzeci de mii. Iubirea de străini a acelora, care ne-au arătat nouă, nu putem să o spunem cu cuvinte". Acestea le spunea preotul Rufin, despre acea creştinească cetate ce se numea Oxinrihos. O, de ar fi şi cetăţile creştineşti de acum ca acel model de cetate!

Sfântul Pahomie cel mare - drumul spre sfințenie

Plecând din armata împăratului în pustiul Tebaidei, Sfântul Pahomie cel mare ajunge, printr-o minune, să întemeieze șapte mănăstiri, având aproape șapte mii de ucenici.

Sfântul Pahomie cel mare și îngerul

Născut în Tebaida de Jos a Egiptului, în timpul împăratului Constantin cel mare, Sfântul Pahomie s-a convertit la dreapta credință și s-a retras în pustiu, alături de Palamon. Au urmat zece ani de nevoință, după care, mutându-se în Tabenisi, i-a apărut în față un înger îmbrăcat în schimonah și având cu el o tablă pe care erau scrise rânduielile mănăstirii de obște.

Urmând porunca, sfântul a zidit multe chilii și a ajuns să fie întemeietor a șapte mănăstiri, având aproape șapte mii de ucenici. Considerat a fi inițiatorul metaniilor, Sfântul Pahomie cel mare a trecut la Domnul la vârsta de 74 de ani, fiind înmormântat într-una dintre mănăstirile ctitorite de el.

Sinaxar - Pomenirea prea cuviosului părintelui nostru Pahomie cel mare

În această lună, în ziua a cincisprezecea pomenirea prea cuviosului părintelui nostru Pahomie cel mare.

Acest sfânt era din Egiptul Tebaidei celei de jos, in vremea lui Constantin cel mare, şi avea părinţi închinători la idoli.

Mergând o dată cu părinţii în capiştea idolilor, a auzit pe cel ce slujea în capişte zicând către părinţii lui: Scoateţi de aici pe vrăjmaşul zeilor şi-l alungaţi. Iar prea cuviosul, bând din vinul jertfei, a vărsat.

Şi ajungând mai în vârstă, a intrat în rândul ostaşilor; şi peste puţină vreme lăsând slujba ostăşească, s-a suit la Tebaida de sus şi a primit botezul lui Hristos şi s-a făcut monah.

După aceea s-a dus în pustiu, unde a făcut o mânăstire într-un loc al Tavenisiei, în urma unui glas venit de sus, care îi arăta înlesnirea locului şi mulţimea celor ce aveau să se strângă acolo.

Iar când în adevăr s-au adunat mulţi, a venit şi Teodor sfinţitul, care i-a devenit ucenic şi râvnitor vieţii şi faptelor celor bune şi în minuni a strălucit cu dânsul.

Şi la atâta înălţime de cunoştinţă dumnezeiască se inălţa cu nepătimirea, încât vedea cu gândul şi suirile fericitelor suflete, şi vedea şi pe cele de departe şi cele de faţă, şi proorocea despre cele ce aveau să se întâmple.

Iar mai înainte de a se săvârşi din viaţa aceasta sfântul, numărând mulţimea monahilor ce veniseră către dânsul, s-au aflat o mie patru sute de bărbaţi.

Iar cei ce se duceau de la casele lor, nu mergeau pentru desfătare şi pentru trupeasca dulce pătimire, întru care se bncură cei mulţi, ci pentru înfrânarea poftelor şi pentru trudele cele pustniceşti. De aceea minunându-se de obiceiurile sfântului urmau viata şi petrecerea sa cea îngerească. Deci săvârşindu-se în Hristos, a fost îngropat în mânăstirea sa.

Arhid. Ştefan Sfarghie - Sinaxar - Sfântul cuvios Pahomie cel mare; Sfântul ierarh Iacob putneanul, mitropolitul Moldovei

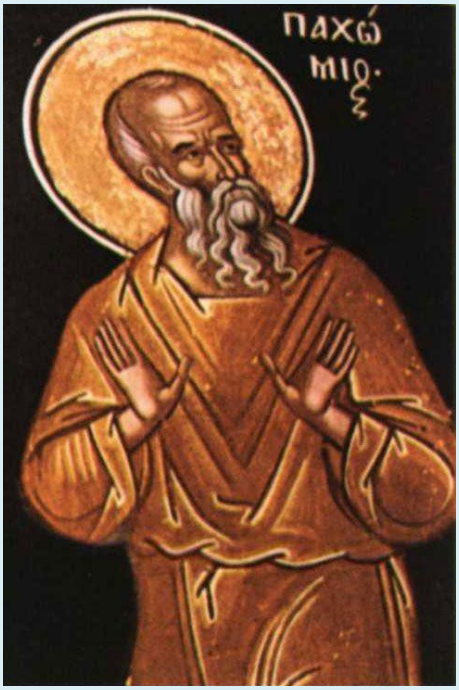

Fericitul Pahomie s-a născut în ţinutul Tebaidei Egiptului, pe la anul 292, din părinţi păgâni. La 18 ani a fost luat cu forţa în rânduiala ostăşească a împărăţiei. Călătorind prin multe cetăţi, a ajuns şi în cetatea Oxirinhos, din Tebaida de Sus, unde a cunoscut bunătatea şi milostenia creştinilor, învăţătura Sfintelor Evanghelii şi tot acolo a fost botezat în numele Preasfintei Treimi.

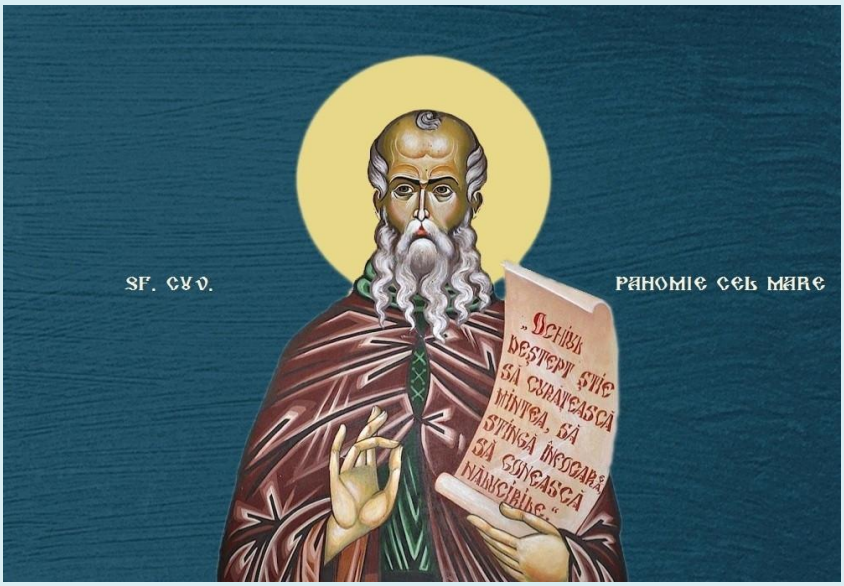

Auzind de un pustnic, pe nume Palamon, a mers la el în pustie şi a devenit ucenicul său. Ca monah, lucrul cuviosului Pahomie era să toarcă lână şi să o ţească, iar din ce câştiga, oferea săracilor.

Sfântul Pahomie a avut la început ca ucenic pe fratele său mai mare, Ioan, apoi, prin rânduiala lui Dumnezeu, au început să se adune în jurul său mulţime mare de ucenici. Iar numărul monahilor din cele şapte mănăstiri întemeiate de el urca la 7.000, din care 1.400 numai la Tabenisi.

Sfântul Pahomie a trecut la Domnul în al 55-lea an al vieţii sale şi a fost îngropat în mănăstirea sa din Tabenisi.

***

Astăzi îl pomenim şi pe Sfântul Iacob, putneanul. S-a născut la 20 ianuarie 1719 într-o familie dreptcredincioasă din Bucovina. Crescând în duhul adevăratei evlavii, la numai 12 ani a intrat în viaţa monahală. Formarea sa duhovnicească este legată de obştea Mănăstirii Putna și a Sihăstriei Putnei, dar şi de mitropolitul Antonie al Moldovei (1730-1740), al cărui ucenic a fost (acelaşi mitropolit care, în Kiev, l-a convins pe viitorul Sfânt Paisie de la Neamț să vină în Moldova pentru a se forma duhovniceşte).

Cu prilejul împlinirii a 550 de ani de la întemeierea Mănăstirii Putna, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât, în ședința sa din 6-7 iunie 2016, trecerea mitropolitului Iacob Putneanul în rândul sfinților, cu zi de prăznuire la 15 mai, ziua trecerii sale la cele veșnice.

Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox - Sfântul cuvios Pahomie cel mare; Sfântul ierarh Iacob putneanul, mitropolitul Moldovei

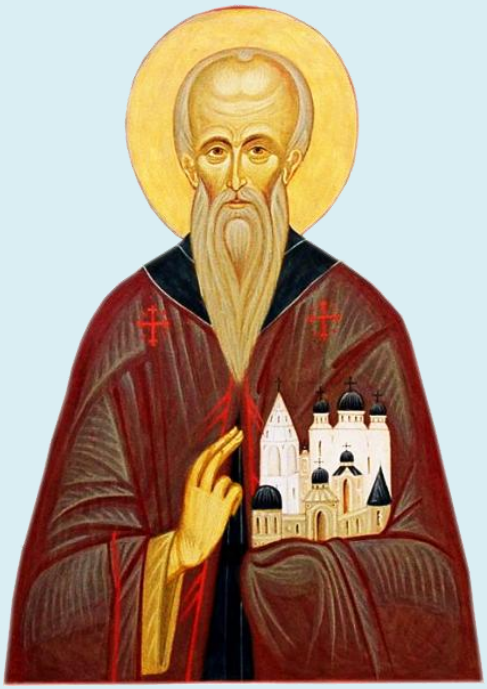

Sfântul cuvios Pahomie cel mare, născut în Tebaida de jos, Egipt, a fost un militar păgân care a renunţat la tot pentru a se dedica liniştii pustiei. Sfântul cuvios Pahomie este unul dintre cei mai mari sfinţi pe care ni i-a oferit pustia Egiptului.

Deoarece au fost mulţi ucenici care l-au urmat în pustiu, a devenit părintele vieţii cenobitice, de obşte. Acesta a ctitorit şapte mănăstiri, având peste trei mii de ucenici.

Sfântul Pahomie cel mare a plecat în pace la Domnul în anul 347.

***

Sfântul Iacob, putneanul s-a născut în 20 ianuarie 1719 într-o familie drept-credincioasă din Bucovina. Crescând în duhul adevăratei evlavii, la numai 12 ani a intrat în viaţa monahală. Formarea sa duhovnicească este legată de obştea Mănăstirii Putna şi a Sihăstriei Putnei, dar şi de mitropolitul Antonie al Moldovei (1730-1740), al cărui ucenic a fost (acelaşi mitropolit care, în Kiev, l-a convins pe viitorul sfânt Paisie de la Neamț să vină în Moldova pentru a se forma duhovniceşte).

Văzând părinţii putneni pe acest tânăr cu înţelepciune de bătrân şi viaţă aleasă, l-au rânduit a fi hirotonit preot la numai 17 ani, apoi a fost ales egumen al Mănăstirii Putna la vârsta de 25 de ani. În anul 1745 a fost ales episcop de Rădăuţi, unde a tipărit un Liturghier slavo-român şi a înfiinţat o şcoală pentru învăţarea limbilor slavonă, greacă şi română.

După doar cinci ani, vrednicia şi râvna sa au fost hotărâtoare pentru mutarea sa în scaunul de mitropolit al Moldovei, la Iaşi.

Între 1750 şi 1760 a desfăşurat o intensă activitate pastorală şi socială, promovând tiparul românesc şi veghind la traducerea de cărţi folositoare de suflet. Reuşind să deschidă o tipografie, în 10 ani a tipărit 15 cărţi de slujbă şi învăţătură în limba română, care s-au folosit în bisericile şi mănăstirile din toate ţinuturile locuite de români.

Grija pentru românii din Transilvania, ameninţaţi să-şi lepede credinţa strămoşească, şi-a manifestat-o atât prin tipărirea de cărţi spre apărarea dreptei credinţe, cât şi prin hirotonirea de preoţi şi trimiterea de antimise în parohiile lipsite de păstori sufleteşti, în Maramureş şi în ţinutul Clujului.

Sfântul Iacob s-a îndurerat pentru neştiinţa de carte a păstoriţii săi, deoarece, după cum spunea, „din creşterea copiilor, ca dintr-o rădăcină bună sau rea, toată viaţa curge”. De aceea a înfiinţat şcoli şi a tipărit cărţi de învăţătură şi de slujbă, dând la lumină primul Abecedar românesc (Bucvar) şi înfiinţând, pentru copiii satului Putna, prima şcoală elementară rurală din Moldova. A dispus traducerea Vieţilor sfinţilor, care sunt adevărate manuale în care orice om, de orice vârstă, fire şi stare, îşi poate afla un model de viaţă, dar în vremea păstoririi sale s-a reuşit doar traducerea primelor 6 din cele 12 volume.

Pe lângă purtarea de grijă faţă de Mănăstirea Putna şi aşezămintele ei, mitropolitul Iacob a ajutat şi alte mănăstiri şi biserici, cum ar fi Mănăstirea Dolješti, biserica Sfântul Dumitru din Suceava, Catedrala episcopală din Suceava şi Catedrala mitropolitană din Iaşi, Mănăstirea şi spitalul Sfântul Spiridon din Iaşi şi altele.

În vremea domniilor fanariote, a intervenit, împreună cu ceilalţi ierarhi ai ţării, pentru eliminarea unor forme de asuprire (desfiinţarea veciniei în 1749) şi a unor biruri împovărătoare (desfiinţarea vădrăritului în 1756), în primul rând a văcăritului (în 1757), legând cu blestem pe domnii ţării să nu revină asupra acestora.

Ca un făcător de pace și ocrotitor al poporului, mitropolitul Iacob a cerut, în anul 1758, hanului tătarilor să înceteze prădarea Moldovei, iar în anul următor a potolit o răscoală a poporului, impunând domnitorului să îndeplinească unele cerințe, pentru pacificarea țării. A mustrat adesea pe unii conducători din acei ani, din pricina cărora, în cele din urmă, a fost silit să-și lase scaunul mitropolitan în anul 1760, nevrând să îngăduie impunerea din nou a dărilor împovărătoare.

Petrecând ultima parte a vieţii la mănăstirea sa de metanie, mitropolitul Iacob a continuat actele de ctitorire începute în perioada cât a fost mitropolit în scaun, devenind astfel al doilea mare ctitor al Putnei, întărind-o duhovnicește și material. Astfel, ea a devenit unul dintre stâlpii Ortodoxiei românești în vremurile grele ce aveau să vină odată cu răpirea Bucovinei de către Imperiul Habsburgic, în anul 1775.

Retragerea la mănăstire i-a fost prilej Sfântului Iacob de adâncire în rugăciunea curăţitoare şi luminătoare de suflet. El a spus acest cuvânt despre rugăciune: „Dumnezeiasca rugăciune, aducând lumina lui Hristos în sufletele noastre şi risipind dintru dânsul negura ce-l vatămă pe el, îl face mai apoi cu mult mai luminat decât soarele, căci aievea ştiut este că cel ce vorbeşte cu Dumnezeu este mai sus de moarte şi de stricăciune”.

Simțindu-și sfârșitul aproape, după Paștile anului 1778 a mers la Sihăstria Putnei şi a primit tunderea în marea schimă prin mâna duhovnicului său, Sfântul cuvios Natan, luând numele de Eftimie. După patru zile, pe 15 mai 1778, a trecut cu pace la Hristos Domnul. A fost înmormântat în pridvorul mănăstirii sale de la Putna, ca nou ctitor al ei.

Purtându-şi cu sârguință şi cu vrednicie crucea slujirii arhiereşti, şi cu blândeţe şi smerenie pe aceea de a fi prigonit pentru dreptate, jertfindu-se pe sine pentru poporul încredințat lui spre păstorire, mitropolitul Iacob şi-a închinat întreaga viaţă slujirii Bisericii, luminării poporului prin școală şi tipar, apărării celor nedreptăţiţi şi povățuirii sufletelor spre mântuire, rămânând în amintirea poporului credincios drept „păstorul celor săraci şi smeriți, care a dus o viaţă de sfânt”.

De aceea, cu prilejul împlinirii a 550 de ani de la întemeierea Mănăstirii Putna, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât, în ședința sa din 6-7 iunie 2016, trecerea mitropolitului Iacob putneanul în rândul Sfinților, cu zi de prăznuire la 15 mai, ziua trecerii sale la cele veșnice.

Proloagele din 15 mai

Luna mai, în 15 zile: pomenirea preacuviosului părintelui nostru Pahomie tabenisiotul (t 347)

Fericitul Pahomie s-a născut în ţinutul Tebaidei de sus, din ţara Egiptului, pe la anul 292, din părinţi păgâni şi a crescut în deşarta credinţă a idolilor, ca un crin ieşit din mărăcini. A trăit pe vremea lui Constantin, marele împărat şi a luptei lui cu Maxenţiu. Şi l-au dat părinţii lui la învăţătura cărţii egiptene şi la filosofia cea veche.

Iar, ajungând la vârsta de 18 ani, a fost luat cu sila în rânduiala ostăşească a împărăţiei, împreună cu alţi tineri de seama lui. Deci, călătorind el prin multe cetăţi, după rânduiala vieţii ostăşeşti, a mers şi în cetatea creştinească numită Oxirinhos, din Tebaida de sus, unde a cunoscut bunătatea şi milostenia creştinilor şi aplecarea lor spre a face bine. Şi era acolo şi o biserică a creştinilor. Şi, stând el acolo multă vreme, a aflat ce sunt creştinii; de vreme ce nu auzise nici de numele lui Hristos, nici de creştini. Şi se minuna tânărul Pahomie de credinţa creştinească, se lumina cu mintea şi se aprindea cu inima, bucurându-se de numele lui Hristos, şi iubea curăţia trupească şi viaţa simplă a creştinilor. Aici a cunoscut el învăţătura Sfintelor Evanghelii şi adevărurile de credinţă, aici s-a învrednicit el de primirea Sfântului Botez.

De aici înainte, Pahomie nu a mai avut alt gând, decât să slujească toată viaţa lui Dumnezeu. Auzind de un pustnic, anume Palamon şi de sfinţenia vieţii lui, s-a dus la el, în pustie, şi l-a rugat să-l primească în ascultarea sa.

Pustnicul i-a arătat cât de greu este chipul în care vieţuieşte el în pustie, muncind cu braţele, priveghind toată noaptea, postind, răbdând felurite lipsuri şi rugându-se în tot ceasul. Pahomie s-a minunat, auzind ostenelile pustniciei, dar râvna lui nu a slăbit.

A rămas lângă Palamon, ca ucenic al acestuia, şi, astfel, s-a făcut monah. Lucrul lui era să toarcă lâna şi să o ţese, iar, din câştig, dădea săracilor.

Deci, mergând odată, ei împreună, la locul numit Tabenesei, unde Pahomie se ducea câteodată singur, să se roage şi unde auzise un glas de sus grăindu-i: "Aici să petreci şi să faci o mânăstire, unde vor veni mulţi să se mântuiască," bătrânul a avut o descoperire şi a zis către ucenicul său Pahomie: "Să zidim aici o chilie şi tu să petreci aici, dar să nu ne despărţim, ci, să ne cercetăm unul pe altul."
Nu după multă vreme, însă, Sfântul Palamon s-a mutat din viaţă, pe braţele iubitului său fiu sufletesc, ucenicul său.

Cel dintâi ucenic al Sfântului Pahomie, când acesta a rămas singur, a fost însuşi fratele său mai mare, Ioan. Dar abia după moartea acestui frate, au început ucenicii să se adune în jurul sfântului.

Chilioara Sfântului din Tebenesi s-a dovedit ca sămânţa bună, care a rodit îmbelşugat, ajungând o mare mânăstire, cu bună faimă în toată lumea, fiind maica tuturor mânăstirilor înfiinţate de Sfântul Pahomie. Iar numărul monahilor, din cele şapte mânăstiri întemeiate de el, se urca la 7000, din care o mie patru sute numai la Tabenesi, şi numărul lor sporea neîncetat.

Aici a venit cu vremea şi Sfântul Teodor sfinţitul, care a luat stăreţia tuturor mânăstirilor, după Pahomie, dar care, mai întâi, s-a făcut ucenic, urmând îndeaproape viaţa şi faptele cele bune ale dascălului său, fericitul Pahomie, strălucind în facerea de minuni, ca şi dânsul.

În aceste mânăstiri Sfântul Pahomie a statornicit rânduielile de muncă şi de rugăciune, de tăcere, de înfrânare şi de fapte bune, rânduieli pe care el însuşi le păzea cel dintâi, alcătuind, astfel, cea dintâi Pravilă de mânăstire cu viaţă de obşte, din creştinătate.

Şi se vedea că este un bărbat dumnezeiesc, desăvârşit cu fapta bună şi, de aceea, cei ce se duceau, de la casele lor la mânăstire, nu mergeau acolo pentru desfătare şi pentru trupeasca dulce petrecere, de care se bucură cei mai mulţi, ci, pentru înfrânarea poftelor şi trudele cele pustniceşti, minunându-se de obiceiurile sfântului şi urmând viaţa şi petrecerea lui cea îngerească.

Deci, săvârşindu-se în Hristos, a fost îngropat în mănăstirea sa, întru al 55-lea an al vieţii sale.

Întru această zi, povestire din viaţa cuviosului Pahomie, descoperiri pentru monahii care l-au urmat.

Aducându-şi aminte de arătarea ce i se făcuse lui, despre fraţii cei de după sfârşitul lui, care aveau să cadă în felurite împătimiri şi să se împleticească în griji deşarte, cuviosul Pahomie plângea şi, închinându-se, de cu seară, în chilia sa, se ruga pentru aceia lui Dumnezeu.
Şi o altă arătare, ca aceasta, a mai avut el, în miezul nopţii: A văzut, precum singur spunea mai pe urmă, o groapă adâncă, întunecoasă, şi în ea mulţime de monahi, dintre care mulţi se sârguiau să iasă din groapa aceea întunecoasă şi nu puteau, de vreme ce alţii, pogorându-se în groapă, îi întâmpinau pe ei şi îi surpau în adâncul gropii. Iar alţii, mai neputincioşi, căzând mai adânc, în partea cea mai de desupt a gropii, se tăvăleau. Iar alţii, cu umilite glasuri strigau, că puţini dintre dânşii abia cu multă osteneală ieşeau de acolo şi îndată aflau lumina, în care intrând, se bucurau mulţumind Domnului.

Şi, venindu-şi întru sine, cuviosul cugeta la acel vis şi a cunoscut ce fel de nepurtare de grijă, în zilele cele mai de pe urmă, va să fie între monahi, lenevire şi întunecare şi căderi, şi cum că, numai chipul cel din afară al călugăriei va fi între dânşii: şi se tânguia pentru aceasta mult şi se ruga lui Dumnezeu: "Doamne Atotţiitorule, dacă aşa va fi, atunci pentru ce ai mai lăsat viaţa cu aşezământul Tău, Doamne, pe care l-ai făgăduit, ca să-l păzeşti celor ce-Ţi slujesc Ţie, până la sfârşitul veacului. Tu ştii, Stăpâne,că de când am luat chipul monahicesc, m-am smerit înaintea Ta totdeauna şi n-am gustat, până la săturare, pâine sau apă, nici din altceva, din cele pământeşti, nu m-am săturat.“

Acestea grăindu-le cuviosul, s-a făcut către dânsul un glas de sus, de la Domnul, grăind: "Nu te lăuda Pahomie, om fiind, ci iertăciune cere, căci, cu a Mea milostivire, toate se alcătuiesc."

Iar Pahomie, aruncându-se pe sine la pământ, a strigat către Domnul: "Doamne, iartă-mă pe mine şi nu lua îndurările Tale de la mine, ci trimite mila Ta mie, nevrednicului, că ştiu şi eu, Stăpâne, că fără de sprijinul Tău, toate şchiopătează, iar milostivirea Ta, pe toţi îi miluieşte şi, prin judecăţile cele neştiute, îi mântuieşte."

Aşa, cuviosul rugându-se, au stat înaintea lui doi îngeri, în chipul luminii, iar în mijlocul lor era un tânăr, cu frumuseţe negrăită, strălucind cu razele ca soarele şi era pe capul Lui o cunună de spini.

Şi îngerii, ridicând pe Pahomie de la pământ, i-au zis lui: "Deoarece ai cerut să se trimită ţie milostivire de la Domnul, iată, aceasta este milostivirea. Însuşi Iisus, Domnul Slavei, Unul născut, Fiul Tatălui, Cel ce a fost trimis în lume şi S-a răstignit pentru voi şi poartă cununa aceasta de spini pe cap."

Şi a zis Domnul către Pahomie: "Îndrăzneşte Pahomie, şi te întăreşte, că sămânţa ta cea duhovnicească nu va lipsi până la sfârşitul veacului. Iar din cei ce vor să fie după tine, mulţi din întunecoasa groapă cea adâncă, cu harul Meu mântuindu-se, mai înalţi se vor arăta, decât îmbunătăţiţii monahi, cei de acum. Pentru că cei de acum, prin chipul vieţii tale povăţuindu-se şi luminându-se, strălucesc cu faptele cele bune, iar cei ce vor să fie după tine, pe care i-ai văzut tu în groapa cea întunecoasă, neavând un astfel de povăţuitor, care să-i poată scoate pe dânşii din întunericul acela, ci sărind din întuneric, pe calea cea luminoasă a poruncilor Mele, cu osârdie vor merge şi plăcuţi Mie se vor afla. Iar alţii, prin ispite şi prin primejdii, se vor mântui şi cu Sfinţii cei mari se vor asemăna. Amin zic ţie pentru dânşii că aceeaşi mântuire vor câştiga, pe care o câştigă şi monahii cei de acum, care vieţuiesc cu înţelepciune şi cu neprihănire."

Acestea zicând, Domnul S-a suit la cer şi se lumină văzduhul de lumina cea negrăită a slavei Sale, iar Sfântul Pahomie, căzând, s-a închinat Domnului şi-L slăvea pe El cu gura şi cu inima, bucurându-se de acea proslăvită arătare şi umplându-se de negrăită dulceaţă din cuvintele cele grăite lui, de Domnul.

Întru această zi, cuvânt din Limonar, despre un comediant, care hulea pe Născătoarea de Dumnezeu.

În ţara Libiei era o cetate ce se numea Iliopole, în care era un oarecare măscărici, cu numele Gaian, care, la toate jocurile lui, îşi bătea joc de Născătoarea de Dumnezeu, defăimând-o.

Şi s-a arătat lui Născătoarea de Dumnezeu şi a grăit: "Ce rău ţi-am făcut ţie că, faţă de atâta popor, mă defăimezi şi rău vorbeşti despre mine?"

Iar acela, sculându-se din somn, a rămas neîndreptat ci şi mai mult o defăima.

Iar, într-una din zile, iarăşi, i s-a arătat lui Sfânta Născătoarea de Dumnezeu, vestindu-i şi zicând: "Nu pe mine mă vatămi, grăind aşa, ci sufletul tău."

Iar acela încă şi mai rău o defăima.

Şi i s-a arătat ea şi a treia oară, asemenea grăindu-i şi sfătuindu-l. Deci, de vreme ce nu s-a îndreptat pe sine, ci şi mai mult, în joc, pe Sfânta Fecioară o defăima, într-una din zile, dormind el, s-a arătat Sfânta Născătoare de Dumnezeu şi nimic nu i-a zis lui, numai cu prea curatele ei degete a însemnat amândouă mâinile lui şi amândouă picioarele şi când s-a deşteptat, zăcea cu mâinile şi picioarele paralizate.

Iar ticălosul, pocăindu-se, hulitor pe sine se numea şi mărturisea tuturor că, pentru defăimare, pătimeşte unele ca acestea. Că nu s-a îndreptat fiind învăţat, de atâtea ori, prin iubirea de oameni a Preacuratei.

Întru această zi, cuvânt din Limonar, despre Ioan pustnicul, cel ispitit de diavol prin Împărtăşanie.

Trăia într-o pustie îndepărtată părintele nostru Ioan, cel îmbunătăţit mai mult decât toţi călugării, pe care nimeni nu putea să-l afle degrabă, că umbla din loc în loc prin pustie.

Acesta a stat, mai întâi, pe piatră trei ani, făcând rugăciune, fără să se aşeze şi fără să se culce, ci, stând în picioare, foarte puţin dormea.

Şi preotul îi aducea lui Duminica, Sfânta Împărtăşanie, şi o primea, iar altceva nu mânca.

Însă, într-o zi, satana s-a schimbat în chipul preotului şi de dimineaţă a venit la el, vrând să-i dea lui Împărtăşania.

Iar fericitul Ioan, cunoscându-l, i-a zis lui: "O, întru tot vicleanule înşelător, tu nu încetezi a înşela sufletele creştineşti, ci, încă, îndrăzneşti chiar şi spre prea curata Împărtăşanie?"

Iar vicleanul i-a zis: "Cu puţin, de nu te-am surpat pe tine, că, aşa şi pe altul din fraţii tăi l-am înşelat şi nebun l-am făcut şi s-a îndrăcit, şi mulţi sfinţi au făcut rugăciuni şi abia au putut de l-au făcut, pe el, cu minte întreagă." Şi aceasta zicându-i, dracul s-a dus de la dânsul.

Şi se răneau picioarele lui de statul cel mult în picioare şi curgea puroi. Şi, venind, îngerul Domnului s-a atins de buzele lui zicându-i: "Hristos va fi ţie mâncare adevărată şi Duhul Sfânt, adevărată băutură şi îndestulat să fii cu duhovnicească hrană, de care, săturându-te, nu vei mai dori hrana oamenilor din veacul de acum."

Şi, după ce l-a tămănduit, l-a mutat pe el din locul acela şi vieţuia prin pustie, umblând şi mâncând buruieni.
Iar Duminica, la locul unde se afla, primea Împărtăşania din mâna îngerului şi înfricoşător s-a făcut dracilor.

Cu ale căruia rugăciuni, şi pe noi ne învredniceşte, Dumnezeule, să aflăm milă în ziua Judecăţii, slăvindu-Te pe Tine, Sfântă Treime: pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida din 15 mai

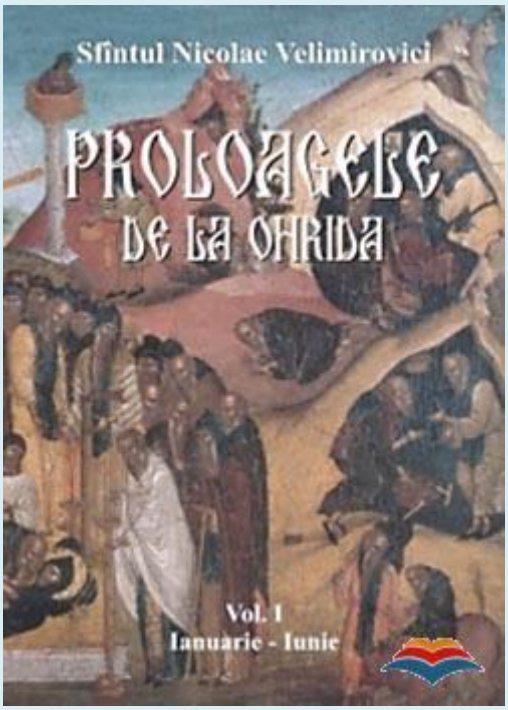

Pomenirea Sfântului cuvios Pahomie cel mare

Sfântul Pahomie s-a născut în Egipt şi în tinereţele lui a fost păgân. Ca soldat el a luptat în armata împăratului Constantin, în faimoasa bătălie împotriva lui Maxenţiu. După aceea, el a aflat de la creştini despre Unul Dumnezeu şi văzând viaţa lor sfântă, a dorit şi a primit Sfântul Botez.

El apoi s-a retras în pustia Tebaidei, căutându-1 pe marele pustnic Palamon, de la care s-a învăţat timp de zece ani petrecerea întru sfintele nevoinţe.

Apoi, la locul numit Tabennisi, un înger i s-a înfăţişat înainte îmbrăcat în rasă de schimonah, care i-a dat o tăbliţă pe care se afla înscrisă pravila unei mânăstiri cu viaţă de obşte, îngerul i-a poruncit să întemeieze el o astfel de mânăstire în chiar acel loc, prorocindu-i că în ea mulţi monahi vor veni pentru mântuirea sufletelor lor. Băgând în inimă cuvintele îngerului, Pahomie a început să zidească multe chilii, măcar că nimeni nu se afla acolo, în afară de el însuşi şi de fratele lui Ioan.

Când fratele 1-a mustrat pentru că zideşte chilii de care nimeni nu are nevoie, Pahomie i-a răspuns simplu că el nu face altceva decât să urmeze porunca lui Dumnezeu, fără să-1 preocupe cine va veni să locuiască acolo şi când. Curând însă

mulţi bărbaţi, mişcaţi de Duhul lui Dumnezeu, s-au strâns la acel loc şi au început să vieţuiască după pravila pe care Sfântul Pahomie o primise înscrisă pe tăbliţa dată de înger.

Cum numărul monahilor sporea mereu, Pahomie a mai întemeiat, în timp, încă şase mânăstiri. Numărul ucenicilor lui a ajuns la cam şapte mii.

Sfântul Antonie cel mare este socotit a fi întemeietorul vieţii pustniceşti, iar Sfântul Pahomie cel al vieţii mânăstireşti de obşte.

Smerenia, dragostea de nevoinţe şi înfrânarea acestui sfânt părinte au fost şi rămân până astăzi pilde minunate de urmat de către mulţimile de monahi.

Sfântul Pahomie a făcut multe minuni, dar a îndurat şi mari ispite de la vrăjmaşul neamului omenesc, diavolul.

El i-a slujit pe monahii cei împreună cu dânsul şi ca frate şi ca părinte duhovnicesc. El a insuflat pe mulţi să urmeze calea mântuirii şi i-a îndrumat pre mulţi la calea strâmtă a adevărului.

El a fost şi rămâne până astăzi un mare luminător al Bisericii şi un mare mărturisitor al adevărului şi dreptăţii lui Hristos.

El a adormit cu pace la anul 348, în anul al şaptezeci şi patrulea al vieţii sale.

Biserica i-a înscris pe mulţi dintre ucenicii săi în rândurile sfinţilor. Printre aceştia se află Teodor, Iov, Pafnutie, Pecusius, Athenodorus, Eponichus, Sorus, Psois, Dionisie, Psentaesis şi alţii.

Pomenirea Sfântului părintelui nostru Ahilie, episcopul Larisiei

Ahilie acesta, mare ierarh şi făcător de minuni, s-a născut în Capadocia.

El a fost unul din părinţii primului Sinod Ecumenic, la care i-a ruşinat pe eretici şi i-a uimit pe toţi cu învăţătura şi cu sfinţenia vieţii lui. Luând o piatră, el i-a strigat lui Arie: "De este Hristos o facere a lui Dumnezeu, atunci zi pietrei acesteia să sloboade untdelemn!" Ereticii au rămas muţi şi uluiţi auzind această poruncă dată lor de Ahilie. Atunci sfântul a zis: "Iar dacă Fiul lui Dumnezeu este de o Fiinţă cu Tatăl, aşa cum credem noi, atunci să iasă untdelemn dintru

această piatră!“ Şi cu adevărat a curs untdelemn din acea piatră, spre marea spaimă şi mirare a tuturor.

Sfântul Ahilie a adormit cu pace în cetatea Larisiei la anul 330.

Când regele macedonean Samuel a cucerit Tesalia, el a mutat moaştele Sfântului Ahilie la Prespa, care este o insuliţă într-un lac şi care până astăzi se cheamă Achilles sau Ailus.

Pomenirea Sfântului cuviosului părintelui nostru Silvan

Acest Silvan la început a fost comedian, priceput să imite aievea pe oricine şi orice. Dar mai pe urmă în el s-a aprins focul dragostei dumnezeieşti pentru Hristos şi s-a făcut ucenic al Sfântului Pahomie.

"Gata sunt viaţa să mi-o dau," zicea Sfântul Silvan, "ca să primesc îndurare şi să-mi spăl cu sângele meu păcatele mele."

Cântare de laudă la Sfântul Pahomie cel mare

Pahomie arde cu-al Domnului Duh;
Pahomie cu îngerii grăieşte.

Monahi mulţi în jurul lui se strâng;
înaintea Domnului ei stau ca lumânări aprinse.

Portarul vesteşte într-o zi
Că sora stareţului pe stareţul voieşte să-l vadă.
De a lui faţă ei de mulţi ani îi e dor.
De ce nu vine? Oare de a lui soră se ascunde?

Portarul acestea Avvei le vesteşte,
Iar Avva sorei lui îi trimite cuvânt:
« Eu, soră, cele bune îţi doresc,
Dar a mea faţă nu o vei putea vedea.
Căci eu lumea am lepădat demult,
cu toate cele ce în ea se află.
Sora mea dragă şi tu poţi să faci la fel.
Grăbeşte, viaţa lui Dumnezeu închină-ţi!
Căci ce-ţi va da lumea, afară de o groapă?

Pe când aici Hristos te încununează cu viaţă.
Ale lumii plăceri sunt ca nişte vise deşarte;
Dormind întru ele, omul se îngroaşă;
Dar dintru ele sculându-se, el va prinde-a slăbi,
Şi într-o altă-nşelare duşmanul îl atrage:
Atunci omul zbiară după tain ca o fiară.
Ci tu plânge şi strigă ca Pâinea cea din cer să primeşti.
Hristos îi aude pe cei ce către El strigă.
El înfometaţilor Pâine Vie le dă.
El este adevărata Pâine - restul în lume-i înşelare.
Afară de Hristos, nădejde în lume nu-i. "

Sora aude şi începe să plângă,
Şi sfatul fratelui îl urmează degrab.

Cugetare

Când vreun tiran din lăcomie îi năpăstuieşte sălbatic pe drepţi, atunci sălbăticia lui aduce şi pierdere şi câştig; adică, ea aduce pierdere tiranului şi câştig mare năpăstuiţilor.

Boris Godunov 1-a ucis pe Dimitri, prinţul moştenitor cel în vârstă de opt ani, spre a nu mai avea nici un rival legitim la tron. Dar zilele imperiale ale lui Boris au sfârşit repede, iar tiranul a cunoscut putreziciunea şi dispreţul posterităţii - pe când micuţul Dimitri a cunoscut cununa muceniciei şi a sfinţeniei. Căci după cincisprezece ani de la uciderea lui, Dimitri a fost dezgropat iar sfântul lui trup s-a aflat neputrezit şi lucrător de minuni. La sfintele lui moaşte au avut loc patruzeci şi cinci de vindecări minunate.

Prin urmare cine este cel care pierde cu adevărat şi cine cel care câştigă, de pe urma tiraniei? Dacă tiranul ar şti că prin tirania lui îl ajută pe cel pe care îl urăşte şi-1 ucide să intre în rândul sfinţilor, pe când sieşi îşi pregăteşte condamnare şi osândă eternă şi pe pământ şi în cer, el nu şi-ar mai pune în aplicare planurile lui criminale.

Dar gândirea cea întortocheată şi strâmbă a fost întotdeauna înaintemergătoarea şi însoţitoarea tiraniei.

Luare aminte

Să luăm aminte la lucrarea Duhului Sfânt Dumnezeu asupra Sfinţilor apostoli:

- *La cum, întru Duhul Sfânt, ei au primit vederi cereşti ale lumii ce va să fie;*
- *La cum, întru Duhul Sfânt, ei au văzut tainele din inimile oamenilor.*

Predică despre prorocirea distrugerii idolilor egipteni şi împlinirea ei

El capiştile dumnezeilor Egiptului le va arde cu foc (Ieremia 43 : 13). Cine le va arde cu foc? ***Nabucodonosor, regele Babilonului, robul Meu, zice Domnul (Ieremia 25 : 9).*** Şi s-a împlinit prorocia aceasta. Căci Nabucodonosor a cucerit Egiptul şi a distrus cu foc toate casele dumnezeilor celor mincinoşi, ale dumnezeilor egiptenilor. El le-a ars cu foc, dar cu toate acestea nu le-a distrus pentru totdeauna. Căci după aceea a venit şi a Babilonului pieire, tot potrivit prorociei Sfântului proroc Ieremia, Babilonul devenind şi rămânând până în ziua de astăzi *o movilă de dărâmături, adăpost pentru şacali, groază şi batjocură fără locuitori* (Ieremia 53 : 37).

Există însă o tradiţie, însemnată la Sfântul Epifanie al Ciprului, că se mai află şi o altă prorocie a lui Ieremia despre distrugerea finală a idolilor Egiptului: "Toţi idolii vor pieri, " zice această prorocie, " şi toate cele făcute de mâini omeneşti vor pieri la ceasul venirii aici a Maicii Fecioare şi a Pruncului ei, Cela ce S-a născut în peşteră şi S-a sălăşluit în iesle."

Această prorocie s-a păstrat de către preoţii egipteni înşişi, care încă de pe vremea lui Ieremia au luat obiceiul de a o reprezenta iconic pe Fecioara şezând întinsă pe un pat, iar Pruncul înfăşat aşezat în iesle.

Nabucodonosor, robul, a avut puterea, cu îngăduinţa lui Dumnezeu, să taie răul, dar nu şi să-1 smulgă din rădăcini. Răul tăiat, ca şi iarbă cosită, creşte din nou. Când Domnul vine pe pământ, El smulge răul din rădăcină. Nabucodonosor, robul, a ars capiştile şi dumnezeii, dar capiştile s-au construit din nou şi aşijderi s-au ridicat înapoi idolii, căci ei nu fuseseră smulşi cu totul din sufletele oamenilor. Dar când a venit Domnul şi a început să împărăţească şi în sufletele egiptenilor, capiştile şi cu idolii lor s-au prăbuşit la pământ pentru totdeauna.

Aşa s-a întâmplat şi cu iudeii cei neascultători care s-au războit cu Domnul. Nabucodonosor, robul, i-a luat pe ei în robie vreme de şaptezeci de ani, iar Domnul mâniat i-a împrăştiat în întreaga lume, unde mulţi se află împrăştiaţi şi până în ziua de azi, după aproape două mii de ani.

Această împrăştiere a poporului evreu în întreaga lume a fost prorocită limpede de Ieremia. Astfel, trecerea timpului a dovedit adevărul cuvintelor rostite de prorocul lui Dumnezeu.

O, Atoatevăzătorule Doamne, dăruieşte-ne nouă să ne lipim din tot sufletul de cuvintele nemincinoase ale proorocului Tău, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

Sinaxar - Sfântul cuvios Pahomie cel mare - 15 mai

https://www.trinitas.tv/sfantul-cuvios-pahomie-cel-mare-15-mai-2/

***

Sfântul Pahomie este un foarte important organizator al vieții monahale. De numele său se leagă viața monahală de obște sau în comun, în care monahii trăiesc și duc împreună efortul de susținere a comunității atât în plan duhovnicesc, cât și în planul traiului cotidian.

Pahomie s-a născut în anul 287 în localitatea Sne sau Latopolis cum o numeau grecii, din părinți păgâni. A fost înrolat cu forța în armata imperială și în acest context a cunoscut în Teba niște creștini care erau încarcerați. Văzând bunătatea acelor creștini s-a rugat în acea noapte Dumnezeului lor să îl izbăvească de necazul luării sale de acasă cu forța promițând că va servi semenilor pentru tot restul vieții dacă se împlinește dorința sa.

Dumnezeu i-a ascultat rugăciunea și fiind izbăvit a călătorit spre sud până la comunitatea creștină din satul Seneset sau Khenoboskion, unde a fost catehizat și botezat. A rămas o vreme în acel sat dedicându-se slujirii aproapelui, mai ales în vremea unei epidemii care a afectat acea zonă.

Într-una din zilele în care se depărtase în pustia din Tabennesi să se roage a primit o descoperire de sus să facă acolo o mânăstire. A ascultat și în scurtă vreme i s-au alăturat mai mulți creștini pentru nevoință și rugăciune. Sfântul Pahomie, organizând acea comunitate a pus foarte mult accentul pe viețuirea, munca, masa și rugăciunea în comun.

A scris o serie de reguli după care să fie organizate mânăstirile cu viață de obște adică cu viață în comun. Acestea priveau modul în care monahii trebuiau să trăiască, să lucreze și să aibă grijă de bolnavi.

Atât de mult s-au înmulțit cei care doreau să-și dedice viața lui Dumnezeu după modelul propus de Pahomie încât a fost nevoit să înființeze succesiv opt mânăstiri. A lăsat lui Teodor, discipolul său ales, conducerea comunității monastice din Tabenessi, în vreme ce el a mers la a doua ctitorie la Phoboou.

Sfântul Pahomie a avut o relație foarte frumoasă cu episcopii acelor zone care veneau des în vizită și pentru sfătuiri duhovnicești în mânăstirile pahomiene.

A murit în anul 347 la Phoboou lăsând în zona Egiptului de Sus nouă mânăstiri înfloritoare de bărbați și una de femei.

În perioada în care a trăit Sfântul Pahomie în monahismul egiptean cunoștea câteva comunități semi-anahoretice, adică în care pustnicii, în anumite perioade se întâlneau pentru rugăciunea în comun.

Ceea ce Sfântul Pahomie a propus pentru stilul de viață al mânăstirilor sale era ceva nou. Semăna cu cenobitismul sau cu viața în comun a nevoitorilor din Siria și Capadocia în care, frați de asceză și viață duhovnicească trăiau la un loc împărțind efortul muncii și al slujirii aproapelui.

Războiul împotriva patimilor îl primește Dumnezeu ca pe osteneala pustnicilor

Au nu izgonim, prin lupta împotriva poftelor, pe dracul desfrânării; prin străданie, pe al lenii; prin blândeţe, pe al mâniei; prin răbdare, pe al pismei; prin tăcere, pe al grăirii de rău şi al altor multe patimi?

Vi se pare, oare, că acest lucru nu face parte din minunile cele mari: izgonirea dracilor, tămăduirea orbilor, curățirea leproșilor, învierea morților, schimbarea stihiilor, mutarea munților dintr-un loc într-altul, uscarea mărilor și țâșnirea apelor din pământ sec; adică a se aduna oameni din multe locuri și orașe, și din multe neamuri și state să se facă o adunare întru numele Domnului nostru Iisus Hristos, să se unească într-un tot desăvârșit și într-o lucrare, să fie ca un trup cu multe suflete, însă nu cu gândul cu cugetul spre rău, ci spre sfatul lui Dumnezeu și spre închinăciunea Sfintei Treimi?

Acest fel de unime nu poate să o strice un om, nici chiar tiranii, nici împărații, nici însuși diavolul, că știți ce s-a grăit marelui nostru Pahomie despre mănăstirea sa. Așadar și ceata noastră este mare și vrednică de asemănat cu minunile cele mari; că avem de ce să ne mirăm întru ale noastre fapte, numai de vom vrea să petrecem viața cu, cuviință. Oare nu se izgonesc demonii și dintre noi? Oare nu ard în toate zilele, oare nu strigă în tot ceasul? Au nu izgonim, prin lupta împotriva poftelor, pe dracul desfrânării; prin străданie, pe al lenii; prin blândețe, pe al mâniei; prin răb-

dare, pe al pismei; prin tăcere, pe al grăirii de rău și al altor multe patimi? Iată dar, de veți vrea, sunteți și făcători de minuni. Și să știți că acest război al vostru, pe care-l purtați împotriva patimilor, îl primește Dumnezeu întocmai ca pe osteneala pustnicilor și a stâlpnicilor, care au săvârșit minuni fără de nici o scădere sau osebire.

(Sfântul Teodor Studitul, Cuvântări duhovnicești, Editura Episcopia Alba Iulia, Alba Iulia, 1994, p. 22)

Nu tot ce-i mic este mic și nu tot ce-i mare este măreț și desăvârșit

Nu mulțime de rugăciune vrea de la noi Dumnezeu, dar rugăciune cu frică de Dumnezeu și umilință, așa cum i-a poruncit îngerul Domnului, marelui Pahomie. Strădуința ta trebuie să fie îndreptată nu la numărul rugăciunilor, dar la gândirea adâncă și atenție, ca tot ce îndeplinești să fie primit de Dumnezeu.

Dumnezeu nu cere un număr anumit de psalmi și rugăciuni, ci ascultă mintea noastră limpede și ageră. Fiindcă mulți, mii de rugăciuni rostesc cu limba, dar cu mintea se gândesc la deșertăciuni, scârnăvie și necurățenie; și cum Dumnezeu îi va auzi și îi va asculta pe aceștia?

Tu singur nu știi ce faci, o, omule. Nu mulțime de rugăciune vrea de la noi Dumnezeu, dar rugăciune cu frică de Dumnezeu și umilință, așa cum i-a poruncit îngerul Domnului, marelui Pahomie. Strădуința ta trebuie să fie îndreptată nu la numărul rugăciunilor, dar la gândirea adâncă și atenție, ca tot ce îndeplinești să fie primit de Dumnezeu.

Nu tot ce-i mic este mic și nu tot ce-i mare este măreț și desăvârșit.

(Sfântul cuvios Paisie Velicikovski de la Neamț, Crinii țarinei sau Flori prea frumoase adunate pe scurt din Dumnezeiasca Scriptură, Editura Bisericii Ortodoxe din Moldova, Orhei, 1995, p. 39)

Ieşirea sufletului din trup

„Te-ai oprit, părinte?" Iar el a zis către dânşii: „Alergăm în zadar, că de atunci privesc la dânsul cum e dus în viaţa veşnică".

Marelui Pahomie - ce petrecea într-una din mănăstirile lui - i s-a vestit că un frate din Mănăstirea Hinoboschionilor, în boală zăcând şi la mare strâmtorare fiind, cerea să dobândească binecuvântare de la dânsul; acestea auzindu-le omul lui Dumnezeu, sculându-se, mergea către dânsul şi, apropiindu-se ca la două-trei stadii de locul unde era fratele cel bolnav, a auzit glas sfinţit şi minunat cântându-se în văzduh şi, privind, a văzut sufletul fratelui ducându-se pe drum luminat de îngeri cântători spre fericita viaţă, iar fraţii care îi urmau lui nici glas nu simţeau, nici altceva nu vedeau, ci numai pe dânsul văzându-l privind către răsărituri, au zis către el: „Te-ai oprit, părinte?"

Iar el a zis către dânşii: „Alergăm în zadar, că de atunci privesc la dânsul cum e dus în viaţa veşnică".

Şi rugându-l să le spună lor cum a văzut [că se afla] sufletul, le-a povestit lor toate câte erau cu putinţă a fi povestite.

Iar unii dintre ei, mergând mai repede la mănăstire, au cercetat mai cu de-adinsul de ceasul în care a adormit fratele şi au cunoscut că era acelaşi cu cel în care părintele l-a văzut suindu-se cu slavă la ce-ruri.

(Everghetinosul, vol. 1-2, traducere de Ștefan Voronca, Editura Egumenița, Galați, 2009, p. 56)

Proba dinaintea primirii ucenicului

Priveghez jumătate de noapte, petrecând în rugăciuni şi în citirea cuvintelor lui Dumnezeu; iar uneori şi toată noaptea.

Încă tânăr fiind, Sfântul Pahomie, cu dragostea lui Dumnezeu înfocându-se la inimă, avea râvnă a se face călugăr; vestindu-se lui despre un sihastru pe nume Palamon, ce locuia deosebi [singur], a venit către dânsul, vrând a locui împreună cu el.

Ajungând la chilia lui, care era aproape de pustie, a început să bată în uşă, iar acela, deschizând puţin, a zis către dânsul: „Ce voieşti, şi pe cine cauţi?”.

Şi, răspunzând Pahomie, a zis lui: „Dumnezeu m-a trimis la tine ca să mă faci monah”.

Zis-a lui bătrânul: „Nu poţi să te faci monah; că nu mic este lucrul monahului. Pentru aceasta, şi mulţi venind aici, obosind, n-au răbdat”.

Zis-a lui Pahomie: „Nu toate socotelile oamenilor sunt deopotrivă. Primeşte-mă, şi vremea îți va vesti ție”.

Zis-a către el bătrânul: „Ţi-am spus că nu poţi. Du-te în altă parte şi te nevoieşte câtăva vreme, apoi vino şi te voi primi. Că eu, petrecând aici, aspră nevoinţă am, şi

de nimic altceva prin harul lui Dumnezeu nu mă împărtăşesc fără numai de pâine şi sare, iar de vin şi de untdelemn mă îndepărtez cu totul, şi priveghez jumătate de noapte petrecând în rugăciuni şi în citirea cuvintelor lui Dumnezeu; iar uneori şi toată noaptea".

Acestea auzindu-le Pahomie şi ruşinându-se de asprimea cuvintelor, a pus în suflet ca pe toată osteneala „vitejeşte" a o răbda. Zis-a către dânsul: „Cred Domnului că-mi va da putere şi răbdare atâta cât să mă învrednicesc prin cuvioasele tale rugăciuni aici a mă desăvârşi".

Atunci, cu ochii văzători înţelegând Sfântul Palamon credinţa şi osârdia lui Pahomie pentru a se mântui, deschizând uşa, l-a primit pe dânsul în schima călugărească.

Şi de atunci înainte petreceau împreună, nevoindu-se şi îndeletnicindu-se în rugăciuni. Iar lucrul lor era a împleti funii şi a ţese saci. Şi, lucrând, se osteneau după apostolul: nu pentru odihnă, nici pentru adunarea banilor, ci spre hrănirea săracilor.

Şi, văzând Palamon ascultarea lui Pahomie întru toate şi sporirea nevoinţei, se bucura foarte şi slăvea pe Dumnezeu.

(Everghetinosul, vol. 1-2, traducere de Ștefan Voronca, Editura Egumenița, Galați, 2009, p. 134)

Una poate spune părintele duhovnic și altceva putem înțelege noi

În Viața Sfântului Pahomie ni se povestește un caz când sfântul a primit un oaspete și a zis unui frate: „Du-te și prăjește două ouă, că am un oaspete”. La care fratele s-a dus și s-a apucat să taie lemne. După ce termină, sfântul îl cheamă și-i zice: „Frate, ce ți-am zis eu să faci?”. „Să tai lemne, avva!”. Și zice acolo: „A înțeles cuviosul că este lucrarea vrăjmașului și nu s-a tulburat”.

Una poate spune părintele și alta putem înțelege noi. Așa cum de multe ori ni se întâmplă. Îi spui la Spovedanie: „Să faci așa și așa!”. Vine peste trei săptămâni, nebun. „Ce faci?”. „N-ați spus așa? Am făcut!”. „Am spus una și matale ai făcut alta!”.

În Viața Sfântului Pahomie ni se povestește un caz când sfântul a primit un oaspete și a zis unui frate: „Du-te și prăjește două ouă, că am un oaspete”. La care fratele s-a dus și s-a apucat să taie lemne. După ce termină, sfântul îl cheamă și-i zice: „Frate, ce ți-am zis eu să faci?”. „Să tai lemne, avva!”. Și zice acolo: „A înțeles cuviosul că este lucrarea vrăjmașului și nu s-a tulburat”.

Și Gheron Iosif ne vorbește despre aceste întâmplări în care una spune duhovnicul și alta înțelege ucenicul, din cauză că suntem împătimiți, din cauză că suntem sub lucrarea duhurilor necurate.

Așa că să începem a lucra, dar să mai venim la duhovnic, să-l ascultăm, să-i cerem sfatul și așa, împreună, să ne mântuim, fără aceste orgolii de ascultători care vor primi mari harisme și fără a idolatriza.

(Ieromonahul Savatie Baștovoi, Singuri în fața libertății, Editura Cathisma, București, 2009, pp. 37-38)

Sfântul Pahomie cel mare şi viaţa de obşte a mănăstirilor

Astăzi, Biserica Ortodoxă face pomenirea Sfântului cuvios Pahomie cel mare, vieţuitor în pustia Egiptului, la începutul secolului al IV-lea. Sfântul Pahomie este considerat întemeietorul şi organizatorul vieţii monahale de obşte. Monahismul cenobitic se caracterizează prin vieţuirea în comun a călugărilor. Aceştia locuiesc în chilii separate, în incinta mănăstirii, nu au avere personală, se roagă şi muncesc împreună, mănâncă împreună la trapeză şi fac ascultare de stareţ, care se îngrijeşte, la rându-i, de administrarea şi buna organizare duhovnicească şi materială a mănăstirii.

Sfinţii apostoli lărgeau permanent comunitatea pe care o avuseseră atunci când vieţuiau împreună cu Mântuitorul. Astfel, oamenii îşi vindeau averile şi aduceau totul pentru întreţinerea noii comunităţi din care făceau parte. Comunităţile însă nu au mai putut rezista atunci când creştinii au început să fie oficial persecutaţi. Viaţa monahală, însingurată, în care să-I urmezi lui Hristos, fără ştirea autorităţilor, a devenit atunci o formă de devenire a creştinilor. De aceea, la început, monahismul a fost instinctiv, informal, neorganizat şi sporadic. Primii monahi au înţeles să renunţe la tot de dragul lui Hristos. Prin urmare, ei au ajuns să urmeze de bunăvoie calea renunţării la avere, la viaţa de familie şi la voia proprie. Aceste renunţări sunt cunoscute astăzi ca voturile sau jurămintele monahale ale sărăciei, castităţii şi ascultării.

Chiar dacă felul de a trăi al monahilor poate diferi de la o persoană la alta, iar în decursul timpului acesta a ţinut seamă de mulţi factori, se poate împărţi clar în trai monahal eremit sau viaţă de sine şi trai monahal comunitar sau chinovial, de obşte. Reprezentantul cel mai cunoscut al modului de viaţă eremit este Sfântul Cuvios Antonie cel mare, vieţuitor în pustia Egiptului în secolul al 3-lea. În cadrul acestei vieţuiri, monahii locuiesc singuri în chiliile lor, pe care le administrează după cum consideră că este necesar şi se întâlnesc cu ceilalţi monahi pentru Liturghie, sâmbăta şi duminica. În rest, monahii se îndeletnicesc cu asceza şi rugăciunea, nevoindu-se fiecare la chilia sa.

Mai târziu, la începutul secolului al 4-lea, avva Pahomie a înfiinţat prima comunitate de monahi la Tabenisi, tot în Egipt. Această formă de vieţuire monahală a prins foarte repede, astfel că la sfârşitul vieţii Sfântului Pahomie existau deja astfel de mănăstiri, unde vieţuiau sute de călugări. Fiind la început, regulile vieţii comunitare pentru monahii din mănăstirile conduse de Sfântul Pahomie erau diferite în ceea ce privea mesele, orele de rugăciune şi asceza. Sfântul Vasile cel mare, în a doua parte a secolului al 4-lea, avea să alcătuiască reguli clare şi obligatorii pentru toţi monahii care vieţuiesc în obşte.

Pahomie, militar de nevoie şi monah de bunăvoie

Sfântul cuvios Pahomie s-a născut la sfârşitul secolului al 3-lea în Egipt. El a fost luat cu forţa la armată şi a participat la campanii de război ale Imperiului Roman. În timpul acestor campanii el a cunoscut creştini şi aceştia l-au cucerit cu dragostea lor de aproapele şi răbdarea de care dădeau dovadă. În acest fel s-a apropiat de viaţa creştină tânărul soldat Pahomie, care lupta în armata împăratului Constantin pe la 315. După ce s-a încheiat războiul şi a plecat spre casă, Pahomie a cerut să fie botezat creştin, apoi şi-a făcut sălaş în localitatea egipteană Şenesit, unde a început să vieţuiască în asceză desăvârşită. Fiindcă avea nevoie de îndrumător, a alergat la avva Palamon, de la care a învăţat multe. Mai târziu, în urma unei vedenii minunate, Pahomie a înfiinţat o mănăstire lângă ruinele localităţii Tabenisi.

Mănăstirea a zidit-o ca pe o fortăreaţă militară, cu care se obişnuise de când era soldat. Primii monahi care vieţuiau în chilii mai mari, pentru a începea, luau masa împreună, ceea ce era deja o schimbare faţă de via-ţa de sine de până atunci. În afară de aceasta, monahii se puteau dedica şi rugăciunii particulare, ca să nu fie prea bruscă schimbarea.

Treptat, la Sfântul Pahomie au început să vină ucenici. Aceştia erau uimiţi de puterea de muncă a avvei, care reuşea să împlinească toate lucrările din mănăstire: se

ocupa de grădină-rit, vorbea cu vizitatorii şi le slujea celor bolnavi. Monahii care vieţuiau împreună cu el au făcut ascultare şi au muncit aşa cum li s-a spus. Se pare că printre ascultări era şi transcrierea unor texte. Monahii nu trebuiau să aibă bani personali sau să primească ceva de la rude. Sfântul Pahomie considera că ascultarea făcută cu râvnă este mai presus de post şi rugăciune şi le cerea călugărilor să respecte regulile mănăstirii. El învăţa monahii să se ferească să judece pe alţii şi singur se temea să aibă vreun gând de judecată împotriva cuiva. Avva Pahomie îi învăţa permanent pe ucenici să aibă nădejde în mila lui Dumnezeu. Odată, când mănăstirea rămăsese fără provizii de grâu, el s-a rugat toată noaptea şi, dimineaţă, din oraşul apro-piat vieţuitorii au primit hrană, fără a li se cere bani în schimb.

Odată, la Sfântul Pahomie a venit sora lui care dorea să-l vadă. Asprul ascet însă a refuzat întâlnirea şi i-a transmis, prin portar, binecuvântarea ca ea să devină monahie, promiţând ajutor în acest sens. Sora lui, pe nume Maria, a plâns, dar a făcut ceea ce spusese Sfântul Pahomie. Monahii de la Tabenisi i-au făcut o chilie pe malul Nilului. La vestea acestei noi chilii pentru femei, au început să se adune, fiind doritoarele de viaţă ascetică. Astfel au apărut şi primele mănăstiri de maici. Vieţuirea de obşte a plăcut multor monahi.

Regulile atribuite Sfântului Pahomie vorbesc despre modificările pe care le-au cunoscut primele comunităţi de monahi. Acestea stabilesc uniforma monahilor, ascultarea de superior şi mesele comune la ore fixe; reglementează practica ascetică şi munca din care se întreţineau monahii. Sfântul Pahomie s-a mutat la Domnul în anul 346, după ce o ciumă lovise grav toate comunităţile pe care le păstorea, el însuşi îmbolnăvindu-se şi suferind mult.

Viaţa mănăstirească de obşte în Biserica Română

Odată cu trecerea timpului, mănăstirile s-au înmulţit, iar doritorii de viaţă ascetică, departe de tumultul lumii, au început să se intereseze din ce în ce mai mult de acestea. Mănăstirile şi-au dus viaţa lor după regulile începute de Sfântul Pahomie în perioade istorice diferite, cu împlinirile şi neajunsurile lor, cauzate mai ales de războaiele care nu au contenit în Ţările Române aproape niciodată. Numărul lor, desigur, a crescut sau a scăzut, în funcţie de regimurile care se instaurau, de greutăţile vremurilor, însă monahii găseau noi şi noi căi prin care să reziste şi să-şi facă pravila, care pentru ei înseamnă totul.

Cele mai vechi mănăstiri din România sunt, desigur, ca şi cele mai vechi urme de creştinism, în Dobrogea. De acolo a plecat şi Sfântul Ioan Casian, cel care a transpus modul de viaţă chinovial, cu regulile sale, în Apus. Mai târziu, după înte-

meierea Ţărilor Române, într-un context mai sigur, mănăstirile au început să înflorească, iar domnitorii au devenit iubitori de monahi şi ctitori de mănăstiri. Grăitor în acest sens este exemplul sosirii stareţului Paisie de la muntele Athos la Dragomirna, în nordul Moldovei, unde erau cele mai prielnice condiţii pentru dezvoltarea vieţii mănăstireşti. Mănăstirile româneşti s-au dezvoltat în duh isihast, iar viaţa de obşte a devenit pentru ele modul de vieţuire care duce în Împărăţia lui Dumnezeu.

Astăzi, în cuprinsul Patriarhiei Române sunt 748 de aşezăminte monahale. 541 dintre acestea sunt mănăstiri, 281 de călugări şi 260 de călugăriţe. Dependente de acestea funcţionează 192 de schituri, dintre care 24 de călugări şi 68 de că-lugăriţe. Cu anumite excepţii, datorate unor tradiţii mai vechi, unde se îmbină viaţa de sine cu cea de obşte, mănăstirile din România au viaţă de obşte, aşa cum a stabilit Sfântul cuvios Pahomie cel mare.

Pe lângă mănăstirile vechi, cu tradiţie, situate, de obicei, în afara localităţilor, un pic izolate, pline de odoare bisericeşti şi istorie duhovnicească, în ultimele decenii au fost înfiinţate multe mănăstiri şi schituri noi, unele chiar în curs de amenajare. În toate mănăstirile şi schiturile de la noi din ţară vieţuiesc 8.394 de persoane care şi-au dedicat în acest fel viaţa lui Hristos.

Pr. Ştefan Sfarghie - Martir prin conștiință și atlet al luptelor credinței

La începutul secolului al 4-lea, creştinismul egiptean a intrat într-o nouă etapă a existenţei sale, dezvoltându-se şi desfăşurându-se de-a lungul Nilului, din Alexandria înspre Tebaida, extraordinara epopee a monahismului creştin. Împreună cu Sfinţii cuvioşi Pavel Tebeul şi Antonie cel mare, Sfântul cuvios Pahomie cel mare, sărbătorit astăzi, este considerat precursorul vieţii monahale sau al vieţii cenobitice, precum şi cel care a aşezat în scris multe dintre regulile deosebit de importante pentru monahi. Sfântul cuvios Pahomie, răbdând prin cuget mucenicia cea nesângeroasă, împotrivindu-se patimilor trupeşti şi sufleteşti, a primit de la Hristos, Mântuitorul lumii, cununa cea neveştejită a vederii şi petrecerii în locaşurile cereşti.

Monahismul egiptean a luat naştere într-o perioadă în care Biserica se afla în „ilegalitate” și suferea din cauza prigoanelor ce se abăteau asupra ei. Ceea ce se remarcă în analizarea vieții Părinților deșertului este faptul că monahismul presupune o puternică vocație, o chemare interioară absolut necesară din partea lui Dumnezeu, asemenea chemării la apostolat sau ca în cazul martiriului sângelui. Este atingerea Duhului Sfânt, care îndeamnă la renunţarea faţă de bunurile acestei lumi şi dorinţa de a muri pentru Hristos. Însă, pentru că monahii nu au prilejul de a-și manifesta iubirea nespusă față de Hristos printr-o astfel de moarte ca a mucenicilor, ei își intensifică până la treapta cea mai înaltă toate elementele care se substituie martiriului sângeros în viața creștină. Martiriul nesângeros pe care și-l

asumă monahii este caracterizat de două trăsături complementare, și anume: pe de o parte, renunțarea la lume, iar pe de altă parte, asceza care este privită prin prisma martiriului sângeros pe care-l înlocuiește. Acesta este şi motivul pentru care, în istorie, Sfântul Antonie cel mare şi, mai apoi, Sfântul Pahomie cel mare vor rămâne în sufletele şi minţile credincioşilor ca „oameni ai lui Dumnezeu” din convingerea că viața monahală face să crească în același timp viața dumnezeiască și viața omenească. Martir prin conștiință și atlet al luptelor credinței, minunile şi viaţa prea înţeleptului Pahomie nu au rămas necunoscute lumii, ci în tot pământul a ieşit vestirea faptelor sale, Sfântul Pahomie făcându-se pentru noi dascăl al smere-niei, al ascultării, al înfrânării şi al faptelor bune.

Pentru că aminteam faptul că monahismul asumat se substituie martiriului sângeros, voi aduce în atenţie două exemple referitoare la feciorie şi botez. Fecioria este, de obicei, asociată martiriului, deoarece și ea sacrifică, într-un fel, viața trupului, care este templu al Duhului Sfânt (I Corinteni 6, 19). Monahul, care este mort pentru lume prin trupul său dedicat în întregime slujirii lui Dumnezeu, se deprinde cu lupta interioară împotriva patimilor și astfel este menținut într-o permanentă stare de curăție. Referitor la asemănarea dintre martiriu și botez, în diversele făgăduințe ale vieții monahale se putea sesiza ușor aspectul unui „al doilea botez”: făgăduința monahală e o moarte mistică și, ca atare, o înviere pentru viața cea nouă. Intrarea în monahism este ca o nouă naștere în vederea mântuirii și de aici provine și expresia „al doilea botez”. Acest lucru nu trebuie să ne ducă cu gândul că monahul este mai mult decât un creștin botezat. Trebuie înțeles faptul că prin făgăduința monahală nu este înlocuit Botezul, ci se îngăduie realizarea creșterii duhovnicești, care a fost sădită în suflet prin Taina Nașterii din nou (Tomáš Špidlík, Spiritualitatea Răsăritului Creștin, vol. III, Editura Deisis, Sibiu, 2000).

Expresia „al doilea botez” mai are un înțeles profund, majoritatea Părinţilor deşertului insistând mult pe lacrimile pocăinței, care curăță sufletul de păcate asemenea apei Botezului. Într-adevăr, monahii pustiei se dedicau în totalitate lui Dumnezeu și plânsului curățitor de patimi. În aprofundarea trăsăturilor comune între martiriul sângeros al mărturisitorilor credinței și „martiriul conștiinței” trăit de monahi, pe lângă cele două exemple legate de feciorie și botez, mai amintim aici şi un al treilea exemplu, şi anume, ascultarea necondiţionată. În acest sens, pr. prof. Ion Bria spune că, „într-un anumit sens, fenomenul monastic a reluat în Biserică mărturia și exemplul martirilor din primele secole. De aici importanța monahismului pentru persistența Bisericii în spiritualitatea și teologia Crucii, pentru extinderea Împărăției lui Dumnezeu pe pământ. Credincioșia neclintită a martirilor este aceea care ne asigură că porțile iadului nu vor birui Biserica nici în forma ei cea văzută. La rândul lor, monahii și monahiile, prin ascultarea lor evanghelică până la capăt, pot

să ajute Biserica să-şi păstreze integritatea ei spirituală, să reînnoiască continuu fidelitatea ei faţă de Iisus Hristos Cel răstignit. Ei trebuie să fie ca stâlpii pe care se sprijină templul Bisericii văzute: «Pe cel ce biruieşte îl voi face stâlp în templul Dumnezeului Meu» (Apocalipsa 3, 12)". (Ignatie Monahul, Comorile pustiei - Sensurile desăvârşirii în monahism, Ed. Anastasia, Bucu-reşti, 1999, pp. 25-26.)

Sfântul cuvios Pahomie cel mare, cuprins fiind de o dragoste arzătoare pentru cele dumnezeieşti, a îmbrăţişat viaţa monahală în urma unei experienţe din care a învăţat virtutea compasiunii şi a ajutorării aproapelui. În copilărie, el era modest și blând, însuşiri care l-au caracterizat întreaga viaţă. Pe când avea 18 ani a fost luat cu forţa în trupele tiranului împărat Maximin, care în anul 310 era comandant al Egiptului. În anul 312, Maximin a pornit război împotriva lui Liciniu și Constantin, iar Pahomie împreună cu alți recruți au fost urcați la bordul unei corăbii care naviga în josul râului, pentru a lua parte la acel conflict. Seara au ajuns la Tebaida de Sus, unde vieţuiau numeroşi creștini. Aceștia au arătat mare compasiune față de recruții care trebuiau să meargă la război, alinându-i și îngrijin-du-i, deoarece erau foarte rău tratați. Creștinii din acel oraș i-au îngrijit pe recruţi ca pe propriii lor copii. Un astfel de exemplu de virtute l-a impresionat profund pe tânărul Pahomie. El a întrebat cine sunt binefăcătorii săi pentru a le mulțumi și, auzind că ei cred în Domnul Iisus Hristos şi că nu aşteaptă nici un fel de recompensă pentru binele făcut, s-a aprins în inima lui o dorință nespusă de a sluji Dumnezeului pe care acei oameni Îl adorau. După înfrângerea lui Maximin, Pahomie s-a reîntors în Tebaida de Sus și, mergând la o biserică, a intrat în rândul catehumenilor, pregătindu-se să primească Botezul în numele Preasfintei Treimi.

După ce a fost botezat, auzind de anahoretul Polemon, care Îi slujea lui Dumnezeu în deșertul Egiptului, s-a hotărât să-l urmeze pe acela, devenind astfel ucenicul său. Conform unei relatări transmise de Paladiu în Istoria bisericească, pe când Pahomie se nevoia într-o peșteră, un înger l-a vizitat și l-a sfătuit să părăsească peștera în care locuia și să îi adune pe toți nevoitorii monahi pentru a locui împreună, îndemnându-l să le imprime legi sau reguli după un plan scris pe o tablă de aramă, pe care îngerul însuși i-a și dăruit-o.

Astfel, Regulile pahomiene au fost învestite cu o autoritate divină, care le-a şi statornicit, după cum Tablele Legii lui Moise de pe Sinai urmau să dea o putere excepțională Decalogului (cf. Pr. prof. dr. I. G. Coman, Patrologia, vol. III, p. 370). Spre anul 320, Sfântul Pahomie a întemeiat primul mare aşezământ mănăstiresc chinovial, o mănăstire cu viață de obște la Tabennissi, aproape de Dendera, în Tebaida, pe malul drept al Nilului. Până la trecerea sa la Domnul, cuviosul Pahomie a

strălucit ca o stea, luminându-i pe toţi şi îndreptându-i la limanul mântuirii prin învăţăturile sale.

Pr. Adrian Agachi - Călăuzirea duhovnicească la Sfântul Pahomie cel mare

Iscusința spirituală se vede cel mai clar din călăuzirea credincioșilor. Părinții Bisericii au strălucit din acest punct de vedere, fiind întotdeauna echilibrați în aplicarea diverselor metode ascetice și experimentați în discernerea binelui de rău atunci când erau confruntați de propriii ucenici cu diferite întrebări. Acest fapt reiese și din experiența duhovnicească a Sfântului Pahomie cel mare.

Cuviosul Paladie, autorul faimosului Lavsaicon - o scriere asemenea Patericului egiptean, în care sunt relatate evenimente din viața marilor Părinți din secolul al IV-lea - ne relatează mai multe descoperiri minunate avute de Sfântul Pahomie cel Mare referitoare la regulile ascetice aplicate în extinsa sa comunitate monastică. Unele surse spun că acesta păstorea șapte mănăstiri, fiecare dintre acestea având peste 1.000 de monahi. Paladie afirmă că regulile ascetice au fost primite de Sfântul Pahomie de la un înger trimis de Dumnezeu pentru a-l lumina. De exemplu, în ceea ce privește postirea, Pahomie este sfătuit de înger următoarele: „Vei îngădui fiecăruia să mănânce și să bea după puterea lui. Și le vei cere fapte pe măsura puterilor celor ce mănâncă. Nu-i împiedica nici să postească, nici să mănânce. Astfel, încredințează faptele tari celor mai tari și care mănâncă mult, și cele mai slabe, celor mai slabi și nevoitori” (Paladie, Istoria lausiacă, trad., introd. și note de pr. prof. Dumitru Stăniloae, București, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 2007, p. 71).

Este foarte interesantă împletirea între regulă și libertate în ceea ce privește intensitatea postului, o finețe ascetică de care mulți nu sunt capabili nici măcar în contemporaneitate. Cei care tind să mănânce mai mult sunt asimilați muncilor fizice, care cer un consum mai mare din partea trupului, iar ei nu trebuie încurajați să se abțină de la mâncare peste măsură deoarece în felul acesta nu și-ar mai putea împlini atribuțiile încredințate. Cei care mănâncă mai puțin prin firea lor sunt încredințați lucrării contemplative, deoarece nevoința lor interioară - rugăciunea mai intensă, meditația la cele sfinte, lupta cu gândurile etc. - necesită o postire mai aspră.

Înțelepciunea dumnezeiască transpare, așadar, din această fină discernere între firea celor activi și a celor interiorizați care îi fac potriviți pentru anumite acțiuni specifice, dar și pentru o postire mai aspră sau mai puțin intensă, însoțită de libertatea voinței, nu de obligație. Precizăm aici că nu este vorba de o libertate între a posti sau a nu posti, ci de a posti mai intens sau într-o variantă mai puțin aspră.

Un alt element fundamental în care călăuzirea duhovnicească se observă și care este mărturisit de Paladie privește măsura rugăciunii: „Răspunzând Pahomie îngerului că rânduiește rugăciuni puține, i-a spus îngerul: «Le-a cerut acestea ca să ajungă și cei mici să împlinească rânduiala și să nu se întristeze. Dar cei desăvârșiți n-au nevoie de legi. Căci își închină prin ei înșiși în chiliile lor toată viața contemplării lui Dumnezeu. Am stabilit aceste legi pe seama acelora care nu au o minte cunoscătoare, ca, dacă își împlinesc datoria vieții monahale, să simtă în ei o seninătate»” (Paladie, Istoria lausiacă, p. 73).

Din nou se observă o dreaptă socoteală care stabilește linia de demarcație între începători și cei avansați. Se stabilește o regulă de rugăciune care poate fi respectată chiar și de cei care se află pe prima treaptă a progresului duhovnicesc. Celor-lalți, care au atins deja culmi mai înalte ale înălțării spirituale, li se lasă libertatea de a face din întreaga lor viață o rugăciune. Regula este stabilită, așadar, pentru cei începători, pentru că avansaților nu le mai este necesară o regulă, ei ar trebui să trăiască pentru a se ruga neîncetat, pentru a transforma orice element al vieții lor într-un prilej de rugăciune.

Povățuirea înțeleaptă a ucenicilor

Despre Teodor, ucenicul cel mai apropiat al Sfântului Pahomie cel mare, ni se spune că era întotdeauna purtat de părintele său duhovnicesc în rugăciune. Deseori, în viziunile sale, Sfântul Pahomie cel mare, văzând tronul lui Dumnezeu, îl aducea în chip simbolic pe ucenicul său Teodor înaintea acestuia, așa cum ne relatează

biograful său: „Când tronul cobora, părintele nostru Pahomie îl lua pe Teodor, ca și cum îl purta pe mâinile sale și îl înfățișa Celui așezat pe tron, zicând: «Doamne, primește de la mine acest dar»; și a continuat așa de nenumărate ori, repetând acest cuvânt, până ce s-a auzit un glas: «Rugăciunea ta a fost primită, fii bărbătos și curajos!»” (schimarhimandrit Gabriel Bunge, Rugăciunea în Duh și Adevăr - filozofia și teologia capitolelor Despre rugăciune ale avvei Evagrie Ponticul și spiritualitatea Părinților pustiei, trad. de Maria- CorneliaIcă jr. și diac. Ioan I.Ică jr., Sibiu, Ed. Deisis, 2015, p. 135).

Așadar, aici avem o extraordinară mărturie despre valoarea inestimabilă a rugăciunii părintelui duhovnicesc pentru ucenicii săi. Teodor este luminat de Dumnezeu și primit de Acesta ca urmare a rugăciunii intense a Sfântului Pahomie cel mare.

Dar nu doar ucenicii de o calitate deosebită aveau intrare la Sfântul Pahomie, ci și unii dintre cei care se luptau cu patimi serioase, dar râvneau să se lepede de acestea și să se dedice întru totul vieții monahale. Astfel, I. Hausherr spune următoarele: „Pahomie «primea păcătoși printre ucenici atunci când îi putea supraveghea îndeaproape». Însă aceasta trebuie să fi fost excepția; altfel nu ni s-ar fi semnalat în mod special cazuri precum al vechiului mim Silvan sau cel al «câtorva cu pofte trupești» care au sfârșit prin a părăsi mănăstirea. [...] Trecutul nu va fi luat în considerare decât pentru a adapta fiecăruia tratamentul cel mai potrivit. Marele și singurul motiv de excludere este nestatornicia. Pentru toate celelalte greșeli, patimi, rele obiceiuri, se aplică maxima totul se îndreaptă, dacă se aplică îngrijirea potrivită, «teama de Dumnezeu biruie toate slăbiciunile sufletului»” (Irénée Hausherr, Numele lui Hristos și căile rugăciunii. Invocarea neîncetată a lui Dumnezeu ca practică spirituală, trad. de Mihai Valentin Vladimirescu, București, Ed. Herald, 2022, p. 248).

Ne putem întreba de ce îi primea Sfântul Pahomie cel mare ca ucenici pe oameni care aveau, poate, păcate mari sau se luptau cu patimi grele? Răspunsul îl regăsim în Evanghelie: „Pe cel ce vine la Mine nu-l voi scoate afară” (Ioan 6, 37), ne spune Mântuitorul Iisus Hristos. La fel și Pahomie cel mare știa, din încredințarea Duhului Sfânt, că, în pofida patimilor mari care-i luptă, sunt oameni care vor da totul și vor atinge culmi înalte ale spiritualității dacă există cineva suficient de matur duhovnicește în preajma lor și atent să le dea sfaturile folositoare atunci când este nevoie.

Din toate mărturiile prezentate reiese destul de clar că elementele esențiale ale călăuzirii duhovnicești iscusite constau în libertate, povățuirea spirituală, postirea

cu măsură și rugăciunea intensă, dar și în o extraordinară finețe spirituală, într-un discernământ care se rafinează odată cu dobândirea experienței duhovnicești și a iluminării harului dumnezeiesc.

Pr. Adrian Agachi - Sfântul Pahomie cel mare, vistiernicul cuvintelor dumnezeieşti

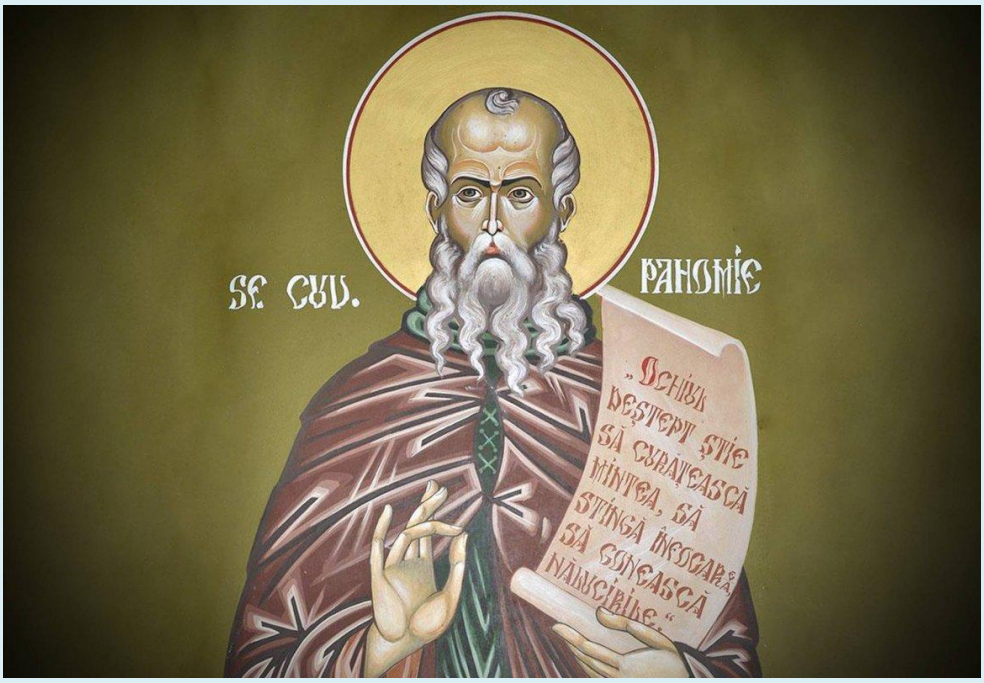

Dacă despre Sfântul Antonie cel mare pe bună dreptate se spune că a fost precursorul vieții monahale, sau al vieții cenobitice, trăită după anumite reguli menite să-l conducă pe om spre Dumnezeu, ei bine, Sfântul Pahomie cel mare a fost primul care a așternut în scris aceste reguli deosebit de importante pentru monahi. După numeroasele sale biografii (în jur de șase), se pare că Pahomie s-a născut în Tebaida, Egiptul de Sus, în jurul anului 292, din părinți păgâni, care l-au educat în superstițiile lor și în științele egiptene ale timpului. Încă din copilărie a fost modest, bun și blând, având aversiune față de ceremoniile închinate zeilor păgâni.

Fiind în vârstă de 20 de ani a intrat în trupele tiranului împărat Maximin, care a fost comandantul Egiptului în anul 310. În anul 312 acesta a pornit război împotriva lui Liciniu și Constantin, iar Pahomie împreună cu alți recruți au fost urcați la bordul unei corăbii care naviga în josul râului. Seara au ajuns la Teba sau Diospolis, unde erau mulți creștini. Aceștia au arătat mare compasiune față de recruții care trebuiau să meargă la război, alinându-i și îngrijindu-i, deoarece erau foarte rău tratați. Creștinii din oraș le-au arătat acestora atâta compasiune ca și cum ar fi fost propriii lor copii. Un astfel de exemplu de virtute ca al creștinilor, care ajutau pe aproapele în mod dezinteresat, l-a impresionat profund pe Pahomie. El a întrebat atunci cine sunt binefăcătorii săi, pentru a le mulțumi. Şi auzind că ei cred în Domnul Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu și că nu speră la vreo recompensă pen-

tru binele făcut, în inima lui s-a aprins o dorință nespusă de a sluji Dumnezeului, pe care acei oameni Îl adorau. După ce Maximin a fost înfrânt, Pahomie s-a reintors în Teba și, mergând la o biserică, a intrat în rândul catehumenilor, pregătindu-se de marele dar al Botezului. După ce a fost botezat în numele Preasfintei Treimi, auzind de anahoretul Polemon, care Îi slujea lui Dumnezeu în deșertul Egiptului, s-a hotărât să-l urmeze pe acela, devenind astfel ucenicul său.

Conform unei istorisiri transmise de Paladiu în Istoria bisericească, pe când Sfântul Pahomie cel mare se nevoia într-o peșteră, un înger l-a vizitat și l-a fericit pentru modul desăvârșit în care își îndeplinea îndatoririle personale. Totodată l-a sfătuit să părăsească peștera în care locuia și să îi adune pe toți nevoitorii monahi pentru a locui împreună, îndemnându-l să le imprime legi sau reguli după un plan scris pe o tablă de aramă, pe care îngerul însuși i-a și dăruit-o. Spre anul 320, Sfântul Pahomie a întemeiat primul mare așezământ mănăstiresc chinovial, o mănăstire cu viață de obște, la Tabennissi, aproape de Dendera, în Tebaida, pe malul drept al Nilului. După aceasta, fiindcă numărul celor care își doreau o viață chinovială a crescut, a înființat mai multe mănăstiri. Conducătorul sau starețul acestor mănăstiri era fondatorul lor.

După libertatea acordată creștinilor în anul 313 de către Sfântul împărat Constantin cel mare, mulți oameni au părăsit viața pe care o duceau până atunci și s-au retras în pustiu, dedicându-se slujirii lui Dumnezeu. Sub îndrumarea Sfântului Pahomie, pentru prima oară s-a organizat o comunitate monahală ce se conducea după reguli stricte de comuniune spirituală. Aceste comunități nu erau o noutate pentru Egipt, ele existând încă din timpul Sfântului Antonie cel mare, însă regulile după care monahii trebuiau să se conducă nu erau codificate în dispoziții de lege, ci ele erau mai mult ca niște îndemnuri părintești. Aşadar, meritul Sfântului Pahomie a fost acela de a le fi pus în scris, devenind astfel vistiernicul cuvintelor dumnezeieşti pentru cei însetaţi de Adevăr. Acest mare părinte al Bisericii trece la cele veșnice în anul 346, cu 10 ani înaintea Sfântului Antonie, bucurându-se de un deosebit respect și de multă admirație. Este prăznuit în Biserica Ortodoxă la data de 15 mai.

„Arătatu-te-ai mai mare turmei Păstorului celui mare, povăţuind turmele sihaştrilor la staulul cel ceresc, părinte Pahomie, şi schima cea de acolo, cuvioase, pustnicilor deprinzând, şi pe aceasta iarăşi ai învăţat-o şi acum împreună cu aceia te bucuri şi te veseleşti în cereştile locaşuri” (Troparul Sfântului cuvios Pahomie cel mare).

Sfântul cuvios Pahomie cel mare - mustrări şi încurajări niciodată depăşite

Viaţa Sfântului cuvios Pahomie, cel care a întemeiat monahismul de obşte prin rânduiala primită de la îngerul Domnului

Pahomie este ispitit de către demonul slavei deşarte

Întorcându-se sfântul spre mănăstirea lui şi aflându-se în pustiul ce se numeşte Amnon, se apropiară de el legiuni de demoni însoţindu-l de-a dreapta şi de-a stânga, în vreme ce alţii alergau înainte spunând: "Iată omul binecuvântat de Dumnezeu". Acest lucru îl făceau voind să-i insufle slava deşartă. Dar cunoscându-le el viclenia, cu cât aceia strigau lăudându-l, tot pe atât el îşi mărturisea strigând lui Dumnezeu păcatele sale. Reducând la neputinţa ticăloşia demonilor, le zise:

"Nu mă veţi putea robi slavei deşarte, nelegiuiţilor, căci îmi cunosc ticăloşiile pentru care sunt dator pururea a plânge din cauza pedepsei veşnice. N-am trebuinţă deci de minciună şi înşelăciunea voastră perfidă; lucrul vostru este pieirea sufletelor. Nu mă las aşadar prins în mreaja laudelor voastre, căci cunosc priceputa voastră răutate şi intenţia voastră nelegiuita".

Acestea spunând demonilor Sfântul Pahomie, ei nu conteniră cu neruşinarea lor, ci au rămas cu dansul până când s-a apropiat să intre în mănăstirea lui. Atunci, după ce l-au salutat, s-au îndepărtat.

Ce găseşte Pahomie în mănăstirea sa după o absenţă de aproape două luni

Ieşind fraţii intru întâmpinarea lui şi salutându-l, un copil care pleca din mănăstire împreună cu fraţii, paşi înaintea celorlalţi şi-i zise:
– "Cu adevărat, părinte, de când ai plecat să cercetezi fraţii şi până acum, nu ni s-au fiert nici legume, nici mazăre".

Răspunzându-i cu blândeţe, îi spuse:
– “Nu te întrista, copile, voi rândui că de acum înainte să vi se fiarbă”.

Ajungând la mănăstire, a intrat şi găsind pe bucătar lucrând rogojini, l-a întrebat:
– “De când n-ai mai fiert fraţilor legume?”

El spuse:
– “De două luni”.

Şi i-a zis lui:
– “De ce ai făcut aceasta, când orânduielile şi canoanele Sfinţilor părinţi poruncesc să se fiarbă fraţilor legume în fiecare sâmbătă şi duminică?”

Iar el i-a spus:
– “Adevărat, părinte, am voit să le fierb în fiecare zi, dar apoi văzând ca legumele fierte nu erau mâncate, aproape toţi fraţii abţinându-se şi nemancand fierturile şi, pentru că cheltuiala făcută cu atâta osteneală să nu fie aruncată afară, nimeni nemâncând - căci aruncăm zilnic patruzeci de setieri de ulei pe firtura obişnuită a fraţilor - adică văzând că nu se mănâncă, n-am mai fiert, socotind că nu este cu cale a se face atâtea cheltuieli zadarnice. De aceea, spre a nu sta degeaba, lucrez rogojini împreună cu fraţii, socotind că e de ajuns şi un singur bucătar să pregătească puţină mâncare pe care o iau fraţii, adică verdeţuri cu oţet, măsline, plante de munte şi legume”.

Auzind acestea, sfântul bătrân îi spuse:
- “Ai isprăvit cu această pretenţioasă scuză sau mai ai de adăugat şi altele? Spune!”

Iar el, tăcând, îi zise:
– “Câte rogojini aţi făcut de când părăsind serviciul de la bucătărie v-aţi apucat de acest lucru?”

Şi a răspuns: “Cinci sute”. I-a zis lui: “Aduceţi-le aici ca să le număr şi eu”. Fiindu-i aduse rogojinile, porunci să fie aruncate în foc. După ce au ars, el zise bucătarilor:

“După cum voi aţi lăsat deoparte regulă ce vi s-a dat pentru slujirea fraţilor din pricina satanicestei slave deşarte şi a gândurilor celor îngâmfate, tot astfel şi eu am ars fără milă lucrul mâinilor voastre ca să vă învăţaţi ce înseamnă aceea de a dispreţui legile pe care le-au dat Părinţii spre mântuirea sufletelor. Ce mare sprijin aţi răpit fraţilor nefierbându-le mâncare?! Oare nu ştiţi că omul are libertatea să ceară?

Iar cel ce se abţine din pricina credinţei lui în Dumnezeu, va primi nu puţină răsplata de la Dumnezeu. Cel care însă n-a dobândit putinţă de a se dirigui precum voieşte, ci se abţine de la mâncare doar pentru că este obligat şi forţat - el neavând nimic - se abţine şi caută în zadar răsplată pentru aceasta.

N-aţi ştiut că dacă fraţii văd bucate pe masă şi nu gusta dintr-insele din cauza lui Dumnezeu, dobândesc o răsplată mai mare? Dar dacă nu le daţi bucăţele pe care ei nici nu le-au văzut, abstinenţa nu le va fi luată în socoteală. Voi însă, pentru optzeci setieri de ulei aţi luat fraţilor posibilitatea unei atât de bogate rodiri duhovniceşti! Materia universului întreg poate să piară cu desăvârşire, dar ferească Dumnezeu ca un suflet să fie oprit a dobândi şi cea mai neînsemnată virtute!

Cu adevărat, eu aş fi preferat să fierb în fiecare zi şi să pun înaintea fraţilor multe bucate pentru că, abţinându-se zilnic de la cele ce li se dau, să dobândească în fiecare zi mai multă sporire intru virtute. Dacă se întâmplă ca un bolnav să nu vrea să meargă la bolniţa şi, venind la masa comună spre a se împărtăşi din mâncarea care le este dată după obicei să nu găsească bucăţele din care gusta şi ceilalţi, oare nu se va scandaliza, negăsind la masa comună hrană de care are nevoie? Oare nu ştiţi că mai ales copiii nu pot să rămână intru virtute dacă nu vor obţine un rezultat vizibil sau o cât de mică încurajare? De aceea, pentru aceste greşeli ale voastre se cuvine să vă curăţiţi şi să-I aduceţi lui Dumnezeu o necontenită pocăinţă”.

Primejdia pe care o constituie învăţătura şi scrierile lui Origen

“Iată, vă mărturisesc înaintea lui Dumnezeu că tot omul care citeşte pe Origen şi-i primeşte scrierile va ajunge în fudul iadului şi va moşteni întunericul veşnic. V-am mărturisit ceea ce mi-a făcut cunoscut Dumnezeu. Sunt nevinovat deci înaintea lui Dumnezeu; voi veţi vedea! Iată, aţi auzit adevărul. Dacă mă credeţi şi voiţi să placeţi lui Dumnezeu şi să nu vă faceţi obiectul mâniei Lui, aruncaţi toate cărţile lui Origen în apă, să nu mai doriţi să le citiţi, nici să le auziţi”.

Cum de suntem biruiţi de ispite în faptă, chiar şi dacă ştim ce avem de făcut?

Oarecare dintre fraţi l-a întrebat:
“Cum se face că înainte de a cunoaşte tulburarea pe care o produce demonul, noi avem sănătoasă judecata minţii, atunci când cugetam la înfrânare, smerenie şi altele: când însă soseşte momentul de a pune în practică cele cugetate, că spre pildă îndelunga răbdare la vreme de furie, lipsa oricărui resentiment la vreme de mânie, cugetul smerit în vremea când laudele se abat asupră-ne şi alte multe asemănătoare, ne dovedim a fi neputincioşi?”

La această sfântul răspunse, zicând:
“Pentru că nu urmăm virtuţii în mod desăvârşit, de aceea nu cunoaştem tot năravul şi înşelăciunea demonilor, aşa încât să ne putem feri prin pătrunzătoarea putere a cugetului de a prezenta demonului tulburător şi să respingem vălmăşeală unor astfel de gânduri care ne înconjoară. De aceea e de trebuinţă că zi de zi şi ceas de ceas să vărsăm teamă de Dumnezeu - ca şi un ulei - peste partea raţională a sufletului, căci ea este aceea care determină acţiunea şi ea este lumina care ne face să înţelegem cele care s-ar putea să ni se întâmple; ea [teamă de Dumnezeu] ne întăreşte mintea aşa încât să nu poată fi atrasă spre mânie, poftă, vrăjmăşie şi altceva din patimile care ne silesc spre rău; ea ascute mintea şi o înaltă spre tărâmul fiinţelor netrupeşti, îi dă curaj să dispreţuiască uneltirile demonilor şi o pregăteşte să calce, precum este scris, peste şerpi şi balauri, şi peste toată puterea celui rău“.

Întâlnirea cu fratele lui Teodor, Pafnutie
… Sosi acolo Pafnutie, fratele lui Teodor, cerând să devină şi el monah. Dar Teodor nevoind să trateze cu el ca şi cu un frate - căci s-a dezbrăcat de omul cel vechi - Pafnutie pleca întristat foarte şi plângând. Auzind marele i-a spus:

“Îngăduinţa este bună fată de cei care sunt întru începuturi [faţă de novici], frate. După cum un pom de curând sădit are trebuinţă de mai multă îngrijire, tot astfel şi începătorul intru nevoinţă, până când înrădăcinându-se el însuşi prin harul Domnului, se va întări în credinţa”.

Auzind acestea, Teodor se supuse părintelui şi orânduirii sale, întărindu-şi întru toate fratele; căci a înţeles ceea ce s-a spus.

(din: “Viaţa Fericitului Pahomie”, Editura Anastasia, 1995)

Citiţi şi:

Sfântul Pahomie cel mare - pildă şi pentru noi

Din viaţa sa am ales pentru început o întâmplare deosebit de semnificativă, pentru unii şocantă, care se constituie că o lecţie pentru cei ispitiţi de tentaţia de a pune pe primul plan, de a se împătimi sau chiar de a idolatriza frumuseţea unei zidiri pământeşti ori de a se “îmbata” de succesul unei realizări proprii, fie ea oricât de duhovnicească, dar “pierzând pe drum” sensul ei şi folosind-o ca mijloc de desfătare şi de slăvire a propriului eu. Apoi vom lua aminte la întâmplarea cu fratele care dorea în mod încăpăţânat, cu trufie şi nesăbuinţă, să fie mucenic (foarte actuală şi pentru perioada pe care o traversăm!) şi, în sfârşit, vom înfăţişa viziunea

pe care a primit-o Cuviosul Pahomie despre tristă situaţie viitoare a monahismului şi a creştinilor, în general:

Continuare la: O întâmplare din viaţa Sfântului Teodor cel sfinţit (ucenicul Sfântului Pahomie cel mare) sau Cum se aplică practic taina spălării picioarelor?
http://www.cuvantul-ortodox.ro/o-intamplare-din-viata-sf-teodor-cel-sfintit-cum-se-aplica-practic-taina-spalarii-picioarelor/

O întâmplare din viaţa Sfântului Teodor cel sfinţit (ucenicul Sfântului Pahomie cel mare) sau Cum se aplică practic taina spălării picioarelor?

Astăzi, 16 mai, se pomeneşte cuviosul Teodor cel sfinţit, ucenicul Sfântului Pahomie cel mare, despre care am scris ieri aici. Din viaţa să mi-a atras atenţia un episod tulburător, o dovadă de dragoste frăţească şi a modului în care lucrează Duhul Sfânt prin persoana unui adevărat îndrumător duhovnicesc:

"… Un alt frate după duh, leneş la viaţă, fiind sfătuit şi învăţat adeseori de cuviosul Pahomie, voia să fugă din mănăstire. Fericitul Teodor, înţelegând aceea, s-a prefăcut că are mâhnire asupra părintelui şi, ca şi cum ar voi şi el să fugă, a zis către fratele acela: "Ştii, frate, că cuvintele acestui stareţ sunt aspre şi mai presus de măsură şi nu ştiu de voi putea să rabd mai mult aici".

Fratele acela, auzind de la Teodor nişte cuvinte ca acestea, s-a bucurat şi i-a zis: "Oare şi tu pătimeşti rău de la dânsul ca mine?" Grăit-a Teodor: "Pătimesc rău, dar, de vrei să fim împreună, să ne mângâiem unul pe altul, până ce îl vom ispiti încă odată şi, dacă de acum se va arăta bun spre noi, vom sta aici; iar dacă va fi tot rău şi mânios asupra noastră, apoi vom ieşi împreună din mănăstire".

Ascultând fratele acela pe Teodor, n-a plecat din mănăstire, aşteptând până ce vor ieşi amândoi împreună. Deci, Teodor s-a dus şi a vestit aceasta deosebit cuviosului Pahomie şi a lăudat stareţul înţelegerea lui Teodor. Apoi, chemându-i pe amândoi, părintele şi-a plecat spre dânşii capul şi a zis: "Iertaţi-mă, fraţilor, că v-am greşit, dar şi voi sunteţi datori ca nişte fii adevăraţi, să răbdaţi şi să suferiţi neputinţa părintelui vostru". Astfel, umilindu-se fratele acela, s-a lăsat de scopul lui cel nefolositor şi de atunci s-a îndreptat".

De ce mi se pare pilduitor acest episod? Păi, să ne gândim…

Un frate se afla în neputinţă. Sarcinile şi cuvântul învăţătorului sau îi se par aspre, mult peste puterile sale. În jurul său el vede alţi ucenici care nu au o problemă cu asta, şi chiar care se pare să se înălţa la exigentele părintelui. Ne dăm seama că acest frate se apropie, încet, încet, de descurajare, poate chiar de deznădejde. Gânduri încep a îi trece prin minte: eu nu sunt în stare, nu pot face faţă, nu sunt făcut pentru această viaţă (de călugăr)…

Poate că începe să lucreze în el şi o justificare: la urma urmei, nu sunt eu de vină, părintele acesta este prea aspru, lucrează cu favoritisme, pe unii îi ocăreşte iar pe alţii îi ţine aproape de el…nu este corect, sunt nedreptăţit… Suna oare aceste cunoscut nouă? Poate că, măcar puţin, da…

Cum se poartă fratele său? Vine la el să îi spună cumva: nu dai destul de la tine. Tu eşti de vină, pentru că nu te osteneşti, leneşule. Aici nu am venit să lenevim, noi suntem elita elitei, eşti obligat să menţii standardul, să te afirmi, că nu vine nimeni să se ostenească în locul tău. Tu, cu mâna ta, ţi-ai făcut-o.

Nu, nu a făcut fratele ăsta…pentru că a avut dragoste în inima sa, şi nu a fost chimval răsunător. A avut har, şi a venit lângă fratele său, punându-se în locul lui, luând asupra lui sarcină şi greutatea aceluia, aflat în dificultate. I-a arătat că nu este singur în greutatea să, şi că nu se afla cu el dintr-un gest de bunăvoinţă aroganta, ca de la mai mare la mai mic şi slab, ci de pe poziţii de egalitate.

Iar Sfântul Părinte cum a reacţionat? L-a repezit oare pe fratele Teodor, spunându-i că nu e treaba lui cum anume îşi 'evalueaza elevii'? L-a pus la punct, doct, spunând că tu eşti milos, însă acela este leneş şi nu merită efortul? Nu! Ci l-a lăudat pe Teodor şi… el, sfântul şi marele Pahomie "şi-a plecat spre dânşii capul" şi le-a cerut iertare ucenicilor săi! Dragostea Duhului Sfânt a alungat bătoşismul arogant, a alungat descurajarea, 'carierismul monahal' şi a câştigat încă în suflet pentru Dum-

nezeu… Aceasta pildă extraordinară, curat evanghelica, mi-a amintit şi de acest cuvânt al părintelui Savatie:

“Evanghelia trebuie să intre în viaţa creştinilor, ea nu este doar un florilegiu de metafore şi proverbe frumoase. Şi în zilele noastre există astfel de preoţi evanghelici; un contemporan de-al nostru din Grecia, părintele Epifanie, aplica pilda spălării picioarelor la propriu. Pentru că a fost un părinte cărturar şi cu multă deschidere, veneau la el mulţi studenţi, care mărturiseau păcate caracteristice acestei vârste. Dar stareţul nu le dădea mătănii, ci îi lua în chiliuţă să, punea un lighean cu apă şi le spăla picioarele, în tăcere. Acesta era “canonul” pe care îl dădea părintele Epifanie pentru păcate grele. Unii dintre aceşti tineri mărturiseau pe urmă că, chiar şi când îi trăgeau prietenii la distracţii, se fereau, pentru că le era ruşine ca bătrânul să le spele iarăşi picioarele.

Dacă toţi preoţii ar fi păstrat acest principiu elementar lăsat de Hristos, niciodată n-ar fi fost nevoie de reformă lui Martin Luther şi n-ar fi existat nici şcolile de “ateism ştiinţific”. Noi însă nu trebuie să cădem în excesele de acest tip, ci să căutăm o ieşire, fără să anulăm preoţia, căci Hristos ne-a lăsat şi libertatea, dar şi preoţia. Pentru aceasta trebuie să deosebim autoritatea de dictatură. Autoritatea şi puterea i-au fost date preotului (mă refer şi la mai marii preoţilor, arhierei), pentru a condamna răul şi pentru a instaura binele. Atunci când această putere, dată de Hristos, este folosită abuziv şi în alte scopuri, ea devine dictatură. Trădând principiile lui Hristos, noi Îl trădăm pe Hristos. Cum este posibilă poruncă şi supunerea, fără a degenera în dictatură? Dragostea face totul posibil. “Lege nouă dau vouă, iubiţi-vă unii pe alţii” (Ioan 13, 34)”.

Sfântul Pahomie cel mare - pildă şi pentru noi

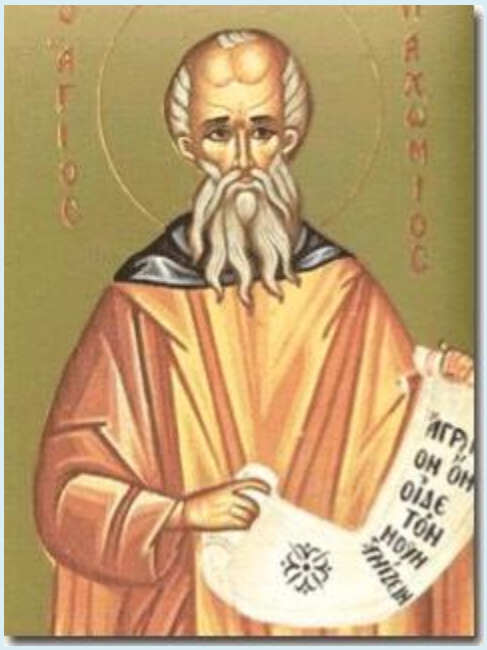

Pe 15 mai este ziua prăznuirii Sfântului Pahomie cel mare, un stâlp duhovnicesc dintre cei mai înalţi ai monahismului egiptean al secolului de aur, al IV-lea, întemeietor de tradiţie cenobitică după o "regulă" primită prin descoperire directă de la Dumnezeu, dăruit cu aproape toate harismele minunate ale Duhului Sfânt şi ale cărui viaţă, pilde şi învăţături sunt la fel de vii şi de folositoare şi pentru noi, cei mai decăzuţi creştini din mijlocul noului Babilon care a devenit lumea de astăzi…

Din viaţa sa am ales pentru început o întâmplare deosebit de semnificativă, pentru unii şocantă, care se constituie ca o lecţie pentru cei ispitiţi de tentaţia de a pune pe primul plan, de a se împătimi sau chiar de a idolatriza frumuseţea unei zidiri pământeşti (sau chiar frumuseţea în sine, desprinsă de Dumnezeu) ori de a se bucura de succesul unei realizări materiale, "pierzând pe drum" scopul duhovnicesc. Apoi vom lua aminte la întâmplarea cu fratele care dorea în mod obstinat şi nesăbuit să fie mucenic şi în sfârşit, vom înfăţişa viziunea pe care a primit-o cuviosul Pahomie despre trista situaţie viitoare a monahismului:

***

"Fericitul Pahomie zidi în mănăstirea sa un paraclis şi-i făcu portice şi stâlpi de-a lungul brâului zidurilor, îl înfrumuseţa foarte şi fu mulţumit de lucrul lui pentru că l-a clădit frumos. Adunându-se însă întru sine îşi zise că doar în urma lucrării diavoleşti ajunsese el să admire frumuseţea lăcaşului de rugăciune.

Luând deci o frânghie şi legând coloanele făcu o rugăciune întru sine; apoi poruncind fraţilor să tragă de frânghie, aplecă într-o parte toate coloanele aşa încât bolta se prăbuşi peste ele.

Şi zise fraţilor: Vă este de trebuinţă, fraţilor, să nu vă siliţi a înfrumuseţa lucrul mâinilor voastre, ci mai degrabă sârguiţi-vă să se afle în fapta fiecăruia dintre voi ceva din harul lui Hristos şi din darul Său, pentru ca nu cumva mintea, căutând să dobândească laudă pentru lucrul săvârşit, să ajungă pradă demonului".

(legat de morala acestei întâmplări, a se vedea şi: Boala duhului lumesc şi luxul îi mirenizează pe monahi)

***

"Un frate oarecare dorea să se facă mucenic pentru Hristos, dar în acea vreme era pace în Biserica Lui şi în împărăţia dreptcredinciosului împărat Constantin cel mare.

Deci, fratele acela ruga pe Sfântul Pahomie, zicând: "Roagă-te lui Dumnezeu pentru mine, părinte, ca să mă fac mucenic!"

Iar sfântul îl învăţa să nu primească în inimă un gând ca acela, ca să dorească mucenicia, şi zicea: "Frate, rabdă cu vitejie nevoinţa monahicească şi poartă ostenelile monahiceşti fără de cârtire întru ascultări şi te sârguieşte ca prin viaţă fără de prihană să placi lui Hristos şi astfel vei avea împărtăşire cu sfinţii mucenici în cer!"

El însă, în toate zilele, supăra pe sfântul, dorind să pătimească pentru Hristos şi ruga pe cuviosul să se roage lui Hristos pentru el, ca să-l învrednicească cununii mucenicеşti.

Sfântul Pahomie, vrând ca să se izbăvească de o supărare ca aceea care i se făcea de el, i-a zis: "Mă voi ruga pentru tine, ca să-ţi fie ţie precum voieşti; dar să te păzeşti, ca nu în vremea muceniciei, în loc de mărturisirea numelui lui Iisus Hristos, să te lepezi de El, căci cu adevărat te amăgeşti cu gândul, singur vrând de voie să te arunci în ispită, când singur Domnul ne învaţă să ne rugăm, ca să nu cădem în ispită".

S-a întâmplat că după doi ani, cuviosul Pahomie a trimis câţiva fraţi la un sat al lor, să adune papură pentru facerea rogojinilor mănăstireşti, fiindcă acolo creştea multă papură. Satul acela era aproape de nişte barbari care se numeau vlemizi.

Deci, pe când fraţii adunau papură în acea insulă, cuviosul Pahomie, chemând pe fratele acela, care dorea mucenicia, i-a poruncit să meargă să cerceteze pe fraţii cei ce se osteneau cu strângerea papurei şi să le ducă hrană.

Deci, trimiţându-l, i-a zis cuvântul apostolului: "Iată, acum este vreme bine primită, acum este ziua mântuirii! Întru nimic să nu te pleci la vreo sminteală, pentru ca slujba să fie fără prihană".

Încărcând el un asin cu mâncări, s-a dus la fraţi. Dar când s-a apropiat de pustie se pogorau barbarii din munte ca să ia apă. Atunci barbarii, prinzându-l, l-au legat şi l-au suit în munte la ceilalţi barbari împreună cu asinul.

Iar aceia, văzând pe monah, au început a-l batjocori, zicându-i: "Monahule, vino de te închină zeilor noştri". Şi, înjunghiind dobitoace, aduceau jertfă idolilor lor. Deci, aducându-l pe monahul acela, îl sileau ca să jertfească împreună cu ei.

Dar el, nevoind să aducă jertfele cele spurcate idolilor, barbarii s-au mâniat şi înconjurându-l cu săbiile scoase, voiau îndată să-l taie în bucăţi.

El, văzând săbiile trase deasupra capului său şi înţelegând mânia cea cumplită a barbarilor, s-a temut mult şi alergând de frică, a căzut la idoli, s-a închinat lor şi le-a adus jertfă, apoi a băut şi a mâncat din cele jertfite idolilor. Astfel, temându-se de moartea cea trupească, şi-a vătămat sufletul său cel fără de moarte, lepădându-se de Hristos.

După săvârşirea unui păcat greu ca acela, barbarii l-au dezlegat din legături pe monahul acela şi, fiind eliberat de ei, s-a dus într-ale sale.

Iar el, pogorându-se din munte, şi-a venit în simţire, cunoscându-şi păcatul, şi-a rupt hainele şi bătându-şi faţa, s-a întors la mănăstire.

Cuviosul Pahomie, cunoscând cu duhul cele întâmplate acelui frate, a ieşit foarte mâhnit întru întâmpinarea lui.

Iar acela, văzând pe părintele Pahomie, a căzut înaintea lui cu faţa la pământ, tânguindu-se şi strigând: "Am greşit lui Dumnezeu şi ţie, părinte, căci n-am ascultat sfatul tău cel bun şi învăţătura cea de folos, ca să nu doresc mucenicia; căci, de te-aş fi ascultat pe tine, n-aş fi pătimit unele ca acestea!"

Iar marele părinte i-a zis: “O, ticălosule, singur te-ai lipsit de un bine atât de mare, căci cu adevărat zăcea înaintea ta cununa mucenicească, iar tu ai călcat-o pe ea. Gata îţi era împărtăşirea cu sfinţii mucenici; iar tu te-ai smuls din ceata lor cea sfântă. Stăpânul Hristos venise la tine cu sfinţii îngeri, vrând să-ţi pună diadema pe capul tău; iar tu te-ai lepădat de El, iubind mai mult vremea cea scurtă a acestei ticăloase vieţi, decât pe Dumnezeu. Te-ai temut de moarte, pe care o vei suferi şi, nevrând, ai pierdut viaţa cea veşnică depărtându-te de Dumnezeu.

Unde sunt cuvintele tale, pe care le grăiai întotdeauna? “Doresc ca să fiu mucenic pentru Hristos!…” Şi mă supărai, ca să mă rog pentru tine, să te învredniceşti de mucenicie. Deci, aceasta îţi era vremea cea bine primită, ca într-un ceas să mori pentru numele lui Iisus Hristos şi să câştigi cununa cea mucenicească; dar tu în loc de mărturisirea numelui lui Iisus Hristos, te-ai lepădat de El. Au nu ţi-am spus eu mai înainte toate acestea? Au nu te-am sfătuit să încetezi cu gândul acesta?”

Iar fratele acela a zis: “Părinte, am greşit întru toate şi nu pot căuta în faţa ta, nici să-mi ridic ochii spre cer! Am pierit, părinte, şi nu este în mine nădejde de mântuire şi nu ştiu ce să fac; căci nu m-am aşteptat să mi se întâmple unele ca acestea!”

Acestea grăindu-le el cu plângere şi cu tânguire, marele stareţ i-a zis: “Ticălosule, tu până la sfârşit te-ai înstrăinat de Dumnezeu; dar Domnul este bun şi fără de răutate şi nu Se mânie până la sfârşit, căci este voitorul milei şi poate ca, păcatele noastre, să le afunde în adâncul milostivirii Sale, ca o piatră de apă în mare; de vreme ce, pe cât este depărtat cerul de pământ, pe atât depărtează de la noi fărădelegile noastre. Pentru că nu voieşte şi nu doreşte moartea păcătosului, ci pocăinţa lui; deci, cel ce a căzut, să nu petreacă întru cădere, ci să se scoale; iar cel ce s-a întors spre El, să nu se depărteze, ci degrabă să se întoarcă iarăşi la El. Aşadar, nu te deznădăjdui, căci este şi pentru tine nădejde de mântuire; de vreme ce pomul cel tăiat, iarăşi va odrăsli din rădăcină. De voieşti să mă asculţi pe mine, vei câştiga iertare de la Domnul”.

Iar el, plângând, zicea: “O, părinte, de acum te voi asculta întru toate!”

Cuviosul i-a poruncit să se închidă într-o chilie singuratică şi până la moarte să nu vorbească cu nimeni, decât numai cu părintele cel duhovnicesc. Numai a doua zi să mănânce puţină pâine cu sare şi cu apă, să facă două rogojini pe zi, să se roage şi să privegheze pe cât va putea şi din plângere să nu înceteze niciodată.

Şi a făcut toate acestea fratele acela cu bucurie, vieţuind în pocăinţă zece ani, şi a trecut către Domnul”.

(a se vedea şi: Lepădarea lui Petru sau De ce cade omul? Cine bravează greşeşte!, Să ne reamintim duhul adevăratei mărturisiri şi care trebuie să ne fie căutarea primordială)

***

Trista situaţie a mănăstirilor şi monahilor îi este descoperită lui Pahomie

"Ieşind fraţii să mănânce, a rămas el singur în casă, pentru rugăciune şi închizând uşa, se ruga lui Dumnezeu să-l învrednicească a cunoaşte care va fi starea viitoare a fraţilor şi cele ce li se vor întâmpla în viitor. Şi astfel şi-a prelungit rugăciunea de la ora zece, până când s-a dat semnalul pentru slujba de noapte.

Şi era rugându-se el cam pe la miezul nopţii, când dintr-o dată a fost cuprins de o strălucitoare lu-mină şi, aflându-se ca în extaz, a auzit un glas spunându-i: "Noi trăim cucernic aşa precum ne-a învăţat Hristos" şi lua cunoştinţă de viitoarea dezvoltare a mănăstirilor lui.

Mai văzu o nenumărată mulţime de fraţi trecând printr-o vale adâncă şi lipsită de apă, şi mulţi dintre ei voiau să iasă din vale, dar nu puteau; mulţi întâlneau pe alţii faţă în faţă, dar nu se recunoşteau între dânşii din pricina întunericului; mulţi căzdeau de pe picioare din pricina sfârşelii; alţii luptau să se ridice şi, când erau cât pe-aici să reuşească, din nou se prăbuşeau; alţii, în fine, destul de puţini, abia cu mare greutate şi după multă străduinţă, dacă reuşeau să iasă din valea aceea şi ajungeau sus, îndată erau învăluiţi de lumină; iar odată ajunşi la lumină, aduceau mulţumită lui Dumnezeu.

Atunci a cunoscut fericitul Pahomie cele ce se vor întâmpla fraţilor până la sfârşit, iar cele ce se vor întâmpla în timpurile acelea vor fi: trândăvia fraţilor, învârtoşarea şi rătăcirea multora, păcatele de care se vor face vinovaţi păstorii (scil. stareţii) aducând după sine creşterea puterii celor trândavi şi leneşi faţă de cei buni şi drepţi care vor fi cotropiţi de numărul mare al acelora; cei care ascultă de propria voinţă conform plăcerii lor, aceia vor stăpâni pe ceilalţi şi vor fi singurele pilde, căutând însă nu să zidească, ci să se fălească. În felul acesta cei neînţelepţi vor domina prin tiranie pe cei înţelepţi şi vor lupta pentru întâietate; drepţii vor fi prigoniţi de către cei răi şi cei buni nu vor avea nici o libertate în zilele acestora. În sfârşit, învăţătura numită dumnezeiască o vor transforma într-o distracţie omenească.

Cunoscând acestea fericitul bătrân, cu plânset striga către Dumnezeu, zicând: "Doamne Atotputernice, dacă astfel va să fie, de ce ai îngăduit să existe aceste mănăstiri? Dacă în timpurile acelea, cei care trebuie să conducă pe fraţi vor fi tot aşa de răi ca şi cei pe care-i păstoresc, atunci desigur, orb pe orb conducând, amândoi

vor cădea în groapă (cf.Matei 15,14). Iar în cazul acesta, fără rost şi zadarnic m-am muncit. Adu-ţi aminte, Doamne, de ostenelile mele şi de ale tuturor fraţilor, care s-au smerit din adâncul sufletului pentru numele Tău. Adu-ţi aminte, Doamne, că mi-ai făgăduit să nu mă părăseşti până la sfârşitul veacului acestuia şi să păzeşti duhovnicească mea sămânţă. Tu ştii, Stăpâne, că de când am îmbrăcat chipul monahicesc, niciodată nu m-am săturat cu ceva pe acest pământ, nici chiar cu apă".

După ce a spus acestea, a fost un glas care i-a zis: "Te mândreşti, Pahomie, deşi eşti ca oricare alt om; mai bine cere milă şi îndurare pentru tine însuţi şi lasă deoparte orice gând de mărire, ştiind că tot ceea ce ai câştigat, după mila Mea ai câştigat".

Auzind acestea, fericitul se aruncă dintr-o dată la pământ şi ceru milă de la Dumnezeu, spunând: "Doamne Atotputernice, revarsă mila Ta spre mine şi nu mă lipsi de ea vreodată, pentru că şi eu ştiu că fără milă Ta nu poate exista nimic".

Astfel rugându-se Lui, iată doi îngeri ai lui Dumnezeu se aşezară lângă el, dintre care unul mai tânăr, a cărui înfăţişare era minunată şi cu neputinţă de descris, purta pe cap o cunună de spini.

Ridicând îngerii pe Pahomie, i-au zis: "Pentru că ai implorat pe Dumnezeu să-Şi reverse îndurarea Sa peste tine, iată Acesta reprezintă mila Sa, Domnul Slavei, Hristos, Fiul Său Unul născut pe care L-a trimis Mântuitor lumii şi voi L-aţi răstignit şi cunună de spini I-aţi pus împrejurul capului".

Iar Pahomie a spus către Dânsul (scil. către cel mai tânăr, adică Hristos): "Mă rog Ţie, Stăpâne, firii Tale celei nepătate, nu eu Te-am răstignit".

Zâmbind, cel mai tânăr îi zise: "Ştiu că nu tu M-ai răstignit, ci părinţii voştri. Fii deci încredinţat că rădăcina duhovniceştii tale seminţii nu va pieri până la sfârşitul veacului. Puţinii care vor fi izbăviţi în timpurile acelea de multa întunecime a nepăsării, vor fi găsiţi mult superiori celor care trăiesc astăzi pentru că, aceştia de acum, te au pe tine ca un far înaintea ochilor lor şi vieţuiesc conform virtuţii bazându-se pe lumina ta; urmaşii lor însă, care vor trăi pe un pământ nenorocit, dacă de bunăvoie şi cu bună cugetare, neconduşi de cineva aleargă spre adevăr şi îndepărtându-se de întunericul minciunii caută dreptatea, acum, îţi spun că se vor face şi ei părtaşi mântuirii dimpreună cu cei care trăiesc astăzi întru desăvârşire şi curăţenie".

Şi spunând acestea, Se ridica spre cer, prin aerul care strălucea de lumină.

“Fericitul Pahomie s-a înspăimântat de cele ce i s-au grăit şi a rămas nemâncat. Îndată apoi s-a dat semnalul pentru slujba de noapte. Adunându-se deci fraţii, l-au găsit în biserică.

După ce s-a terminat slujba de noapte s-au aşezat toţi ca să-i asculte cuvântul şi deschizându-şi gura sa, a început să-i înveţe, zicând: “Fraţilor, atâta vreme cât veţi avea suflare în trupul vostru cel pieritor, luptaţi-vă pentru mântuirea voastră înainte de a sosi ceasul acela în care va trebui să ne plângem pe noi înşine. Să practicaţi cu sârguinţă virtutea, căci vă zic vouă, de-aţi cunoaşte bunurile care sunt pregătite în cer celor ce se nevoiesc şi cum sunt pedepsiţi leneşii şi păcătoşii, şi la ce tortură vor fi supuşi trândavii, dar în special aceia care, deşi au cunoscut adevărul, n-au vieţuit totuşi cum se cuvine, aţi căuta să fugiţi de cercarea muncilor iadului. Înduraţi orice osteneală, dacă prin aceasta puteţi dobândi virtutea cea întru Hristos.

Mergeţi aşadar, fraţilor, spre morminte şi priviţi din ce sunt făcuţi oamenii, că nimic nu suntem. Pentru ce se mândreşte aşadar omul, fiind el ţărână? Pentru ce se măreşte el, când nu este decât o putreziciune rău mirositoare? Să ne plângem deci până mai este timp, ca nu cumva sosind vremea morţii, să fim găsiţi nepregătiţi şi să ne aflăm în situaţia de a cere lui Dumnezeu un alt timp pentru pregătire.

(…) Să nu îngăduiţi aşadar, fraţilor, veacului acestuia neînsemnat şi fără de preţ, asemănător umbrei trecătoare, să ne răpească fericita aceea şi nemuritoare viaţă…”.

(a se vedea şi: Necazurile şi ispitele subtile - partea noastră)

Sursa:
http://www.cuvantul-ortodox.ro/sf-pahomie-cel-mare-pilda-si-pentru-noi/#more-440

Moștenirea Sfântului Pahomie cel mare

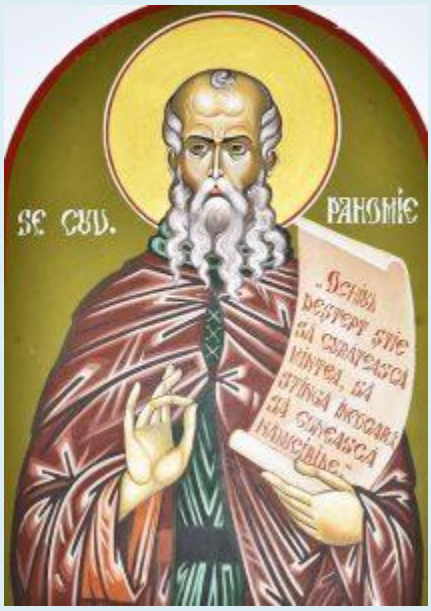

Prea cuviosul Pahomie cel mare (292-348 d.H.) a fost un mare ascet egiptean, întemeietorul monahismului de obște (cenobitic) în Egipt. Prăznuirea lui în Biserica Ortodoxă se face la 15 mai.

Sfântul Antonie cel mare (251-356), ”părintele monahilor”, este poate cel mai popular ascet și socotit a fi începătorul vieții călugărești. Este considerat de tradiția monastică drept întemeietor al monahismului, împreună cu Sfântul Pahomie cel mare. Prăznuirea lui se face pe 17 ianuarie în toate tradițiile creștine.

Sfântul Pahomie cel mare a trăit în Egipt, în veacurile III-IV d.H. În tinerețe, a fost oștean, luat cu forța în armata romană. Acolo a aflat despre creștini și despre învățăturile Mântuitorului Iisus Hristos. Impresionat de dragostea creștinilor pentru aproape, Pahomie a mers în cetatea creștină Oxirinhos, din Tebaida de Sus, unde, în 314 d.H., a primit Sfântul Botez.

După ani de slujire a Sfintei Treimi, Sfântul Pahomie cel mare a avut o viziune, în care un înger a venit la el, îmbrăcat cu o ”schimă” (haină călugărească), și i-a dat regula pentru viața de obște. Acest moment este considerat ca un fel de act de naștere a monahismului de obște, pentru că, până atunci, asceții creștini trăiseră ca pustnici în singurătate, nu în comunitate. În anul 346 d.H., Sfântul Pahomie conducea aproape trei mii de călugări.

Sfântul Pahomie a murit în jurul anului 348 d.H. și a fost îngropat pe un deal din apropierea mănăstirii.

* Moștenirea Sfântului Pahomie cel mare în România

În Patericul românesc, există numeroși cuvioși care, la tunderea în monahism, au primit numele de Pahomie, în cinstea Sfântului Pahomie cel mare. De remarcat, mulți dintre acești monahi, care purtau numele marelui întemeietor al vieții de obște, au făcut Voia lui Dumnezeu într-un mod deosebit. Prezentăm succint o serie de fapte bune deosebite ale purtătorilor de nume Pahomie.

Cuviosul Dionisie cel mic ”Romanul”, care a trăit între 470-545 d.H., este considerat primul cuvios care a tradus Viața Sfântului Pahomie cel mare în latină.

Cuviosul Pahomie schimonahul, ctitorul Mănăstirii Bistrița-Vâlcea (circa 1520). La finele veacului al XV-lea, el este cel care a ascuns moaștele Sfântului Grigorie Decapolitul într-o peșteră din muntele apropiat, pentru a le proteja de profanarea turcilor. Apoi, a ridicat și un mic paraclis în cinstea Sfântului Grigorie.

Cuviosul Pahomie ieromonahul, egumen al Mănăstirii Peri, din nordul Maramureșului (secolele XIV-XV), era originar din Țara Oașului, rudă a lui Dragoș Voda, primul descălecător al Moldovei. Umbla din sat în sat, sfințea biserici noi, rânduia preoți, judeca neînțelegerile bisericești, îmbărbăta pe țărani, învăța și apăra dreapta credință. De asemenea, conducea duhovnicește și Mănăstirile Ieud, Bârsana și Peri din Maramureș, în care se nevoiau zeci de călugări, buni slujitori ai Bisericii lui Hristos.

Cuviosul Pahomie sihastrul, întemeietorul Mănăstirii Slatina, în prima jumătate a secolului al XVI-lea, s-a nevoit pe valea pârâului Suna Mică, comuna Slatina-Suceava. Sihastru sfânt și făcător deminuni, Pahomie își avea chilia într-o poiană mare, liniștită, situata la nord de actuala mănăstire, numită până astăzi ”Poiana lui Pahomie”. Nevoința sa era așa de înaltă, încât a primit Darul facerii de minuni și Darul înainte-vederii de la Sfântul Duh. Ziua și noaptea petrecea în post și rugăciune, cu mâinile și mintea înălțate la Dumnezeu. În anul 1553, în fiecare noapte spre duminici și sărbători, cuviosul Pahomie observa multe lumini aprinse într-un paltin mare, jos în poiana, iar deasupra lui auzea cor îngeresc, cântând troparul Schimbării Domnului la față. Deci, rugându-se cu lacrimi, i s-a arătat Maica Domnului în vis și i-a poruncit să se ducă la voievodul Alexandru Lăpușneanu, pentru a-l sfătui să zidească în locul acela o mănăstire de călugări. Lucru care s-a și realizat.

Alexandru Lăpușneanu a fost domn al Moldovei, între septembrie 1552 și noiembrie 1561, precum și din octombrie 1564 până la 9 martie 1568. În anul 1568, mitropolitul Teofan l-a călugărit pe Alexandru Lăpușneanu, punându-i numele de Pahomie. Tot mitropolitul Teofan l-a îngropat pe domnitor în biserica Mănăstirii Slatina.

Sursa:
https://mesagerulneamt.ro/2019/05/mostenirea-sfantului-pahomie-cel-mare/

Lexicon athonit - Chinovie

Cuvântul „chinovie” provine din termenii greceşti κοινός (comun) şi βίος (viaţă). Chinovia reprezintă un grup de călugări care urmează viaţa de tip comunitar.

Obştea Mănăstirii Vatoped

În chinovie sau în viaţa de obşte călugării pun toate în comun şi fac toate în comun: slujbele de la biserică, masa, lucrul şi toate cele necesare vieţii comunităţii. Ei fac ascultare de stareţul care se îngrijeşte de toate problemele comunităţii monahale pe care o conduce.

Întemeitorul primei chinovii a fost Sfântul Pahomie cel mare, care, alături de ucenicul său, Teodor, a fost primul care a reunit mai multe grupuri restrânse de monahi care urmau o formă de viaţă comună şi le-a organizat în comunităţi mai mari, potrivit unor reguli comune bine stabilite.

Alături de Sfântul Pahomie cel mare, Sfântul Vasile cel mare (330-379) este considerat unul din întemeietorii monahismului răsăritean de tip cenobitic. El a scris Regulile mari şi Regulile mici, lucrări ce stau la baza sistemului de organizare a vieţii monahale din Biserica Ortodoxă până în zilele noastre.

Prima chinovie din Sfântul Munte a fost Marea Lavră, întemeiată de Sfântul Atanasie Athonitul la anul 963.

Astăzi, 19 din cele 20 de mănăstiri athonite sunt chinovii, ca de altfel şi trei dintre schituri - Sfântul Andrei, Sfântul Ilie şi Prodromu.

Wikipedia - Pahomie tabenisiotul

Date personale:
Născut:292 d.Hr., Esna(d), Guvernoratul Luxor, Egipt
Decedat: 9 mai 348 d.Hr. (56 de ani), Egipt
Etnie Copts (ethnic group)
Ocupație: călugăr, scriitor
Sărbătoare: 9 mai

Preacuviosul părinte Pahomie cel mare (n.292 - +347) s-a născut în ținutul Teba, Egipt în anul 292, din părinți necreștini. A urmat școala și a cunoscut filosofia veche egipteană. La vârsta de 18 ani, a fost luat cu sila în armata romană.

Ajuns în cetatea creștină Oxirinhos, din Tebaida de Sus, a cunoscut învățătura Sfintelor Evanghelii și adevărurile de credință, și a primit Sfântul Botez.

Auzind de un pustnic cu numele Palamon și de sfințenia vieții lui, s-a dus la el, în pustiu, ca ucenic al acestuia și astfel, a ajuns călugăr. Lucrul lui era să toarcă lâna și să o țească, iar, din câștig, dădea săracilor.

Mergând odată, ei împreună, la locul numit Tabenesei, unde Pahomie se ducea câteodată singur, să se roage și unde auzise un glas de sus grăindu-i: "Aici să petreci și să faci o mănăstire, unde vor veni mulți să se mântuiască", bătrânul a avut o descoperire și a zis către ucenicul său Pahomie: "Să zidim aici o chilie și tu să petreci aici, dar să nu ne despărțim, ci, să ne cercetăm unul pe altul". Nu după multă vreme, însă, Sfântul Palamon s-a mutat din viață, pe brațele iubitului său fiu sufletesc, ucenicul său.

Cel dintâi ucenic al Sfântului Pahomie, când acesta a rămas singur, a fost însuși fratele său mai mare, Ioan. Dar abia după moartea acestui frate, au început ucenicii să se adune în jurul Sfântului. Chilioara Sfântului din Teba s-a dovedit ca sămânța bună, care a rodit îmbelșugat, ajungând o mare mănăstire, cu bună faimă în toata lumea, fiind maica tuturor mănăstirilor înființate de Sfântul Pahomie. Iar numărul monahilor, din cele șapte mănăstiri întemeiate de el, se urca la 7000, din care o mie patru sute numai la Teba și numărul lor sporea neîncetat. Aici a venit cu vremea și Sfântul Teodor sfințitul, care a luat stăreția tuturor mănăstirilor, după Pahomie, dar care, mai întâi, s-a făcut ucenic, urmând îndeaproape viața și faptele cele bune ale dascălui său, fericitul Pahomie, strălucind în facerea de minuni, ca și dânsul. În aceste mănăstiri Sfântul Pahomie a statornicit rânduielile de muncă și de rugăciune, de tăcere, de înfrânare și de fapte bune, rânduieli pe care el însuși le păzea cel dintâi, alcătuind, astfel, cea dintâi Pravilă de mănăstire, cu viață de obște, din creștinătate.

Și săvârșindu-se în Hristos, a fost îngropat în mănăstirea sa, întru al 55-lea an al vieții sale.

Note:
Sanctus Pachomius, LIBRIS, accesat în 9 octombrie 2017
Pachomius Abbas Tabennense, Documenta Catholica Omnia

Sursa:
https://ro.wikipedia.org/wiki/Pahomie_Tabenisiotul

ro.orthodoxwiki - Pahomie cel mare

Icoană coptă a Sfântului Pahomie, părintele monahismului de obște

Preacuviosul Pahomie cel mare (292 - 9 mai 346) a fost un mare ascet egiptean, în același timp un părinte al pustiei și întemeietor al monahismului de obște (cenobitic) în Egipt. Prăznuirea lui în Biserica Ortodoxă se face la 15 mai, iar în Biserica Catolică la 9 mai.

Viața

Pahomie s-a născut în Tebaida de Jos (Esna sau Esneh-Latopolis), din părinți păgâni, și a primit o aleasă educație, fiind instruit în cele ale filosofiei vremii și culturii sale.

Mergând odată cu părinții săi în capiștea idolilor, a auzit pe cel ce slujea în capiște zicând către părinții lui: "Scoateți de aici pe vrăjmașul zeilor și-l alungați". Iar prea cuviosul (deși încă nu cunoscuse creștinismul), bând din vinul jertfei idolești, a vărsat.

Către vârsta de 20 de ani a fost luat cu forța în armata romană . Așa, aflându-se într-o închisoare cu ceilalți recruți în așteptarea înrolării, a cunoscut pentru prima dată creștini, care slujeau acolo pe cei bolnavi și în nevoi. Impresionat de această dragoste pentru aproapele, a început să se intereseze de creștinism. După încheierea serviciului militar, a mers în cetatea creștină Oxirinhos, din Tebaida de Sus, a cunoscut învățătura Sfintelor Evanghelii și adevărurile de credință, și a primit Sfântul Botez, în anul 314.

După trei ani de viață ascetică, auzind de un pustnic, cu numele Palamon, și de sfințenia vieții lui, s-a dus la el, în pustie, ca ucenic al acestuia, și, astfel, a ajuns călugăr. Lucrul lui era să toarcă lâna și să o țesă, iar, din câștig, dădea săracilor.

După ce a stat zece ani cu Palamon, o voce de sus i-a poruncit să întemeieze o comunitate monastică la Tabenisi (Tabbenisi, Tabenna, Tabbenisiot), un loc unde Pahomie mergea din când în când să se roage în singurătate. Lucrul s-a petrecut astfel: mergând Pahomie și Palamon odată în acel loc, un glas de sus i-a grăit: "Aici să petreci și să faci o mănăstire, unde vor veni mulți să se mântuiască"; bătrânul Palamon a înțeles că ucenicul său Pahomie a avut o descoperire și i-a: "Să zidim aici o chilie și tu să petreci aici, dar să nu ne despărțim, ci, să ne cercetăm unul pe altul". Nu după multă vreme, însă, Sfântul Palamon s-a mutat din viața aceasta la cer, pe brațele iubitului său fiu sufletesc, ucenicul său.

Sfântul Pahomie cel mare și îngerul

Mai apoi, Pahomie a avut o altă viziune divină, în care un înger a venit la el îmbrăcat cu o "schimă" (gr. σχημα - haină călugărească), și i-a dat regula pentru viața de obște. Acest moment este considerat în istoria monahismului ca un fel de act de naștere a monahismului de obște (cenobitic), pentru că până în acest moment asceții creștini trăiseră ca pustnici în singurătate, și nu în comunitate. Regula Sfântului Pahomie era o primă formă de viață monastică cenobitică, care dădea loc atât vieții de obște cât și celei de liniștire; monahii trăiau în chilii separate, dar lucrau împreună pentru întreaga comunitate și făceau rugăciuni comune, pe lângă cele de la chilie.

Mai mult, Pahomie cel mare a fost strict cu comunitatea de călugări care a început să crească în jurul lui. A dat fiecăruia aceeași mâncare și îmbrăcăminte. Călugării mănăstirii își îndeplineau ascultările care le erau date pentru binele comun al mănăstirii. Călugărilor nu le era permis să dețină bani proprii sau să accepte ceva de la rudele lor. Sfântul Pahomie considera că o ascultare îndeplinită cu zel este mai importantă decât postul sau rugăciunea. Acesta cerea de asemenea de la călugări o

respectare exactă a pravilei mănăstirești, și pedepsea aspru pe leneși. Odată a refuzat chiar să vorbească direct cu propria lui soră pentru a se putea menține detașat de lume. (A vorbit totuși cu aceasta, printr-un mesager, și a binecuvântat dorința ei de a deveni călugăriță; care la scurt timp și-a întemeiat propria comunitate monahală de obște).

Pahomie și-a trăit restul vieții sale având grijă de mănăstirea sa, făcând minuni, luptând cu demonii, și desigur în rugăciune fierbinte. Aproape de sfârșitul vieții sale a avut o altă vedenie: Domnul i-a dezvăluit viitorul monahismului. Sfântul a aflat astfel că viitorii monahi nu vor mai avea același zel în nevoințele lor cum a avut prima generație, și că aceștia nu vor avea sfătuitori experimentați. Aruncându-se cu fața la pământ, Sfântul Pahomie a plâns cu amărăciune, strigând către Domnul și cerându-I îndurare pentru aceștia. A auzit o voce care i-a răspuns: "Pahomie, ia aminte la îndurarea lui Dumnezeu. Călugării viitorului vor primi o răsplată, din moment ce și ei vor avea ocazia să sufere greutatea vieții de călugăr."

În anul 346, Pahomie conducea aproape trei mii de călugări. Acesta a fost și anul în care a fost infectat cu o formă de ciumă. Ucenicul său apropiat, Sfântul Teodor (17 mai), l-a îngrijit cu o dragoste de fiu. Sfântul Pahomie a murit la Pabau în jurul anului 348 la vârsta de 53 de ani, și a fost îngropat pe un deal din apropierea mănăstirii.

Posteritatea

În generația care a urmat morții sfântului Pahomie modul de viață al mănăstirilor cenobitice pahomiene s-au răspândit peste tot în Egipt, Palestina, deșertul Iudeii, Siria, Africa de Nord, Asia Mică și Europa de Vest.

Sfântul Vasile cel mare l-a vizitat pe Sfântul Pahomie și a împrumutat multe din ideile pahomiene, pe care le-a adaptat la situația din Asia Mică și așa a scris regulile sale ascetice sau Regula sfântului Vasile cel mare, mai apoi devenită principala inspirație a monahismului ortodox oriental.

Sfântul Ieronim a tradus pravila sfântului în limba latină în 404, și doar această traducere a supraviețuit. Pravila Sfântului Pahomie l-a influențat pe Sfântul Benedict de Nursia, cea mai influentă figură a monahismului apusean, în stabilirea propriei lui pravile.

Imnografie

Tropar, glasul al 5-lea: Arătatu-te-ai mai mare turmei Păstorului celui mare, povățuind turmele sihaștrilor la staulul cel ceresc, părinte Pahomie, și schima cea de acolo, cuvioase, pustnicilor deprinzând, și pe aceasta iarăși ai învățat-o; și acum împreună cu aceia te bucuri și te veselești în cerești locașuri.

Condac, glasul al 2-lea: Luminător luminos te-ai arătat marginilor și pustiul cetății l-ai făcut cu mulțime de călugări, Pahomie. Pe tine însuți te-ai răstignit, Crucea ta pe umeri luându-ți, și cu înfrânarea trupul ți-ai topit, rugându-te neîncetat pentru noi toți.

Sursa:
https://ro.orthodoxwiki.org/Pahomie_cel_Mare

Icoane

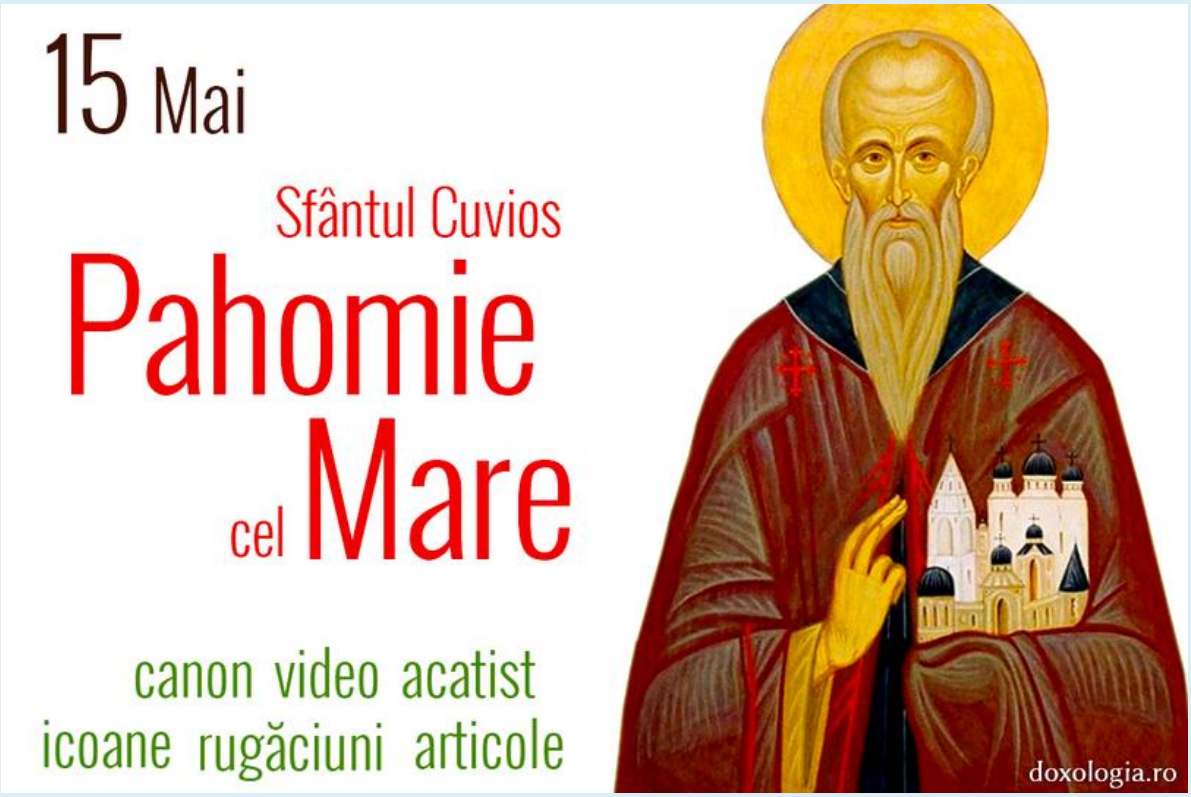
15 Mai
Sfântul Cuvios
Pahomie
cel Mare
canon video acatist
icoane rugăciuni articole
doxologia.ro

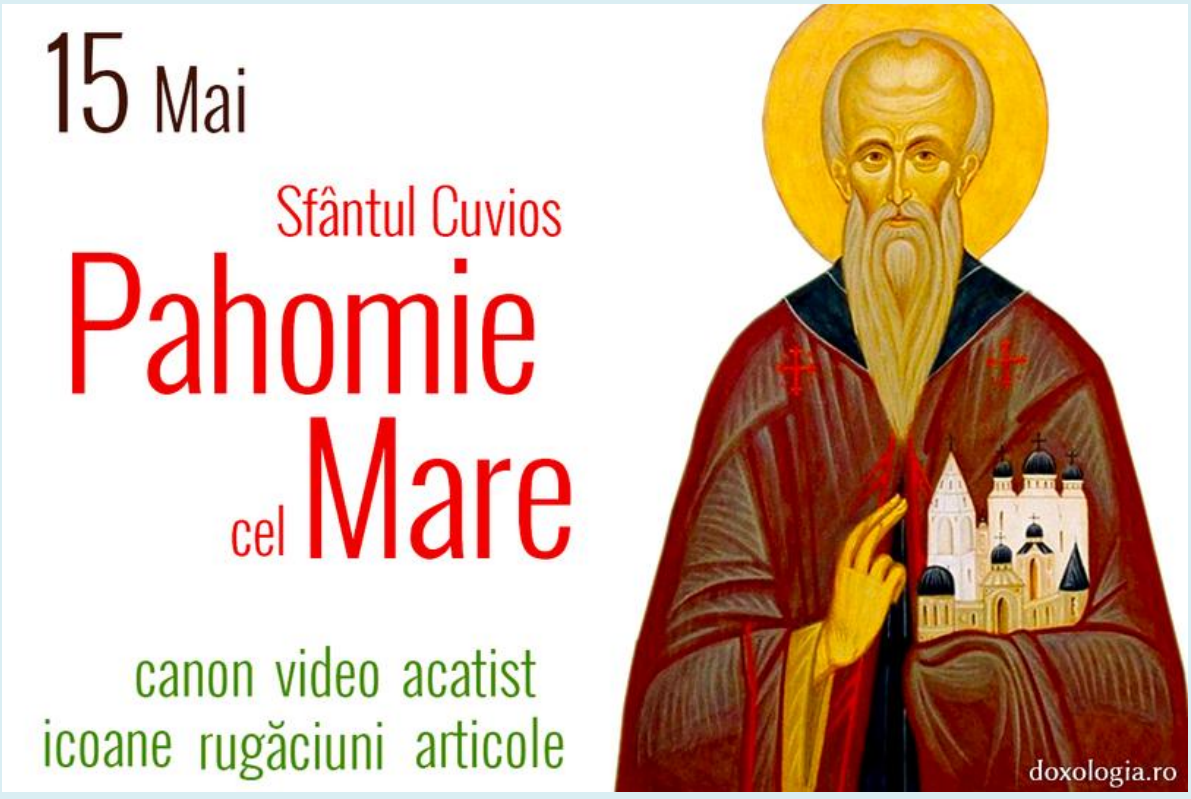
15 Mai
Sfântul Cuvios
Pahomie
cel Mare
canon video acatist
icoane rugăciuni articole
doxologia.ro

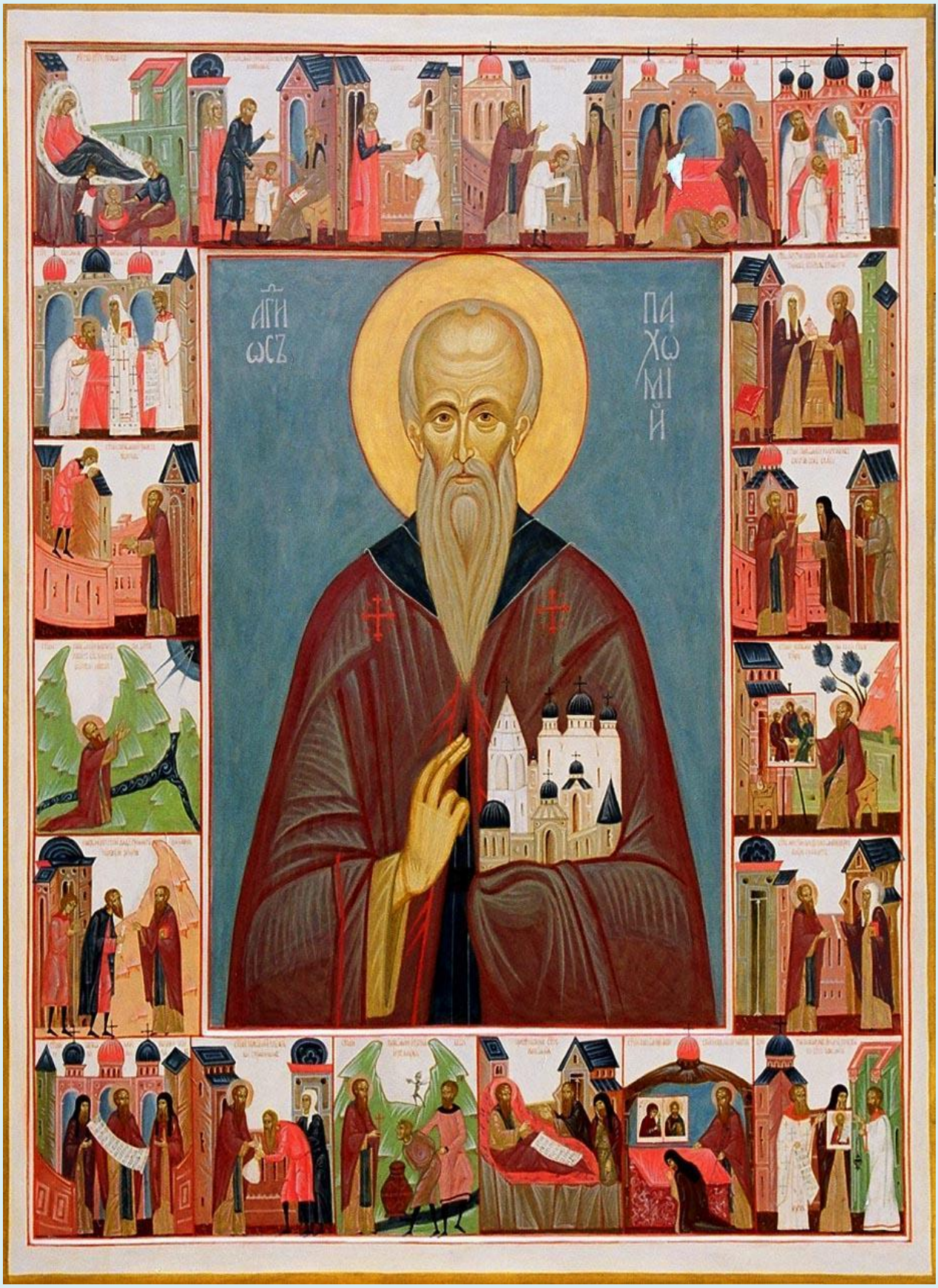
АГИ
ОСЪ
ПАХ
ОМІЙ

ΑΓΙ
ΩCΣ
ΠΑ
ΧΩ
ΜΙ
Ι
Ν

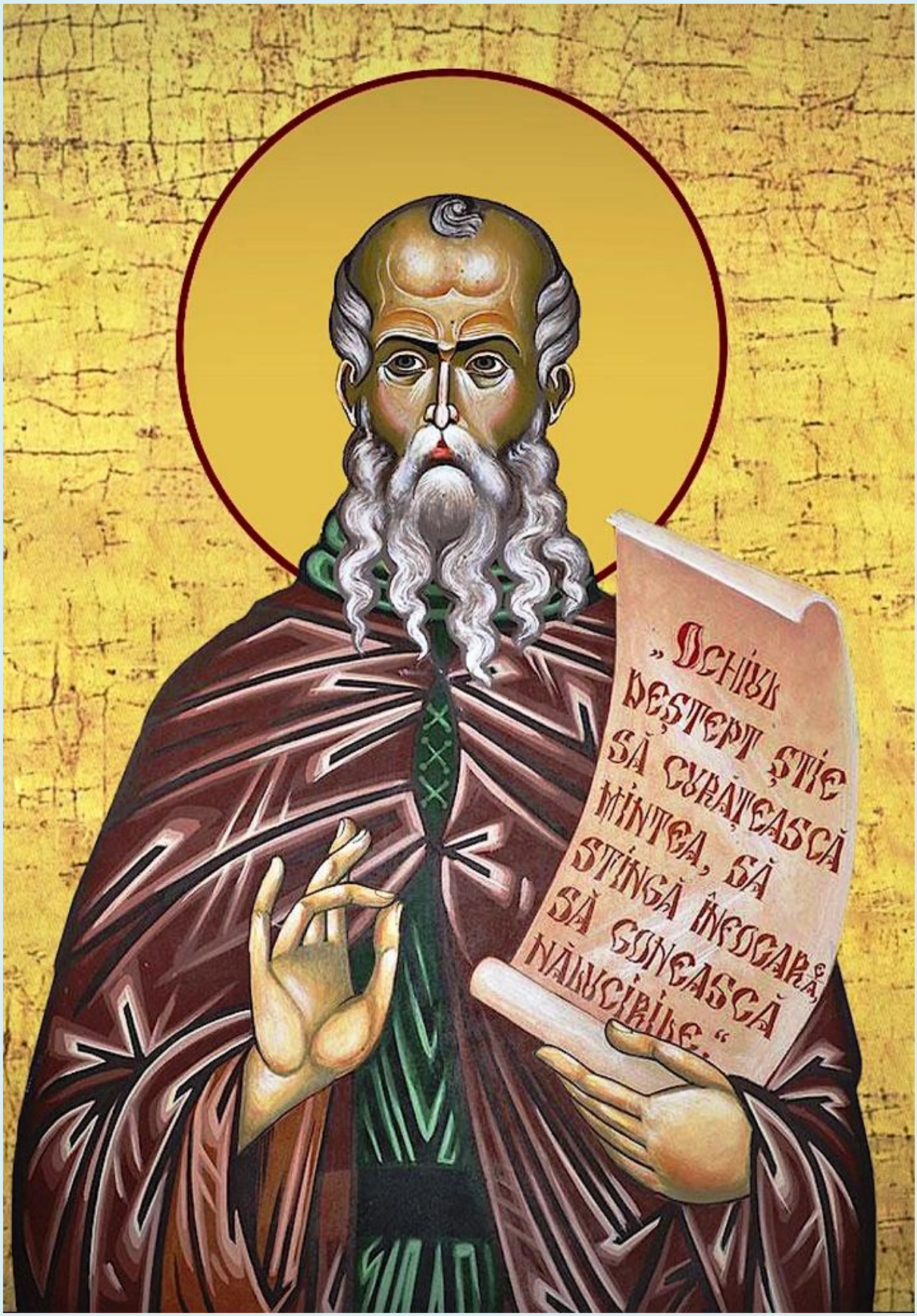
„Ochiul deștept știe
să curățească
mintea, să
stingă înșelarea
să gonească
năluciri.“

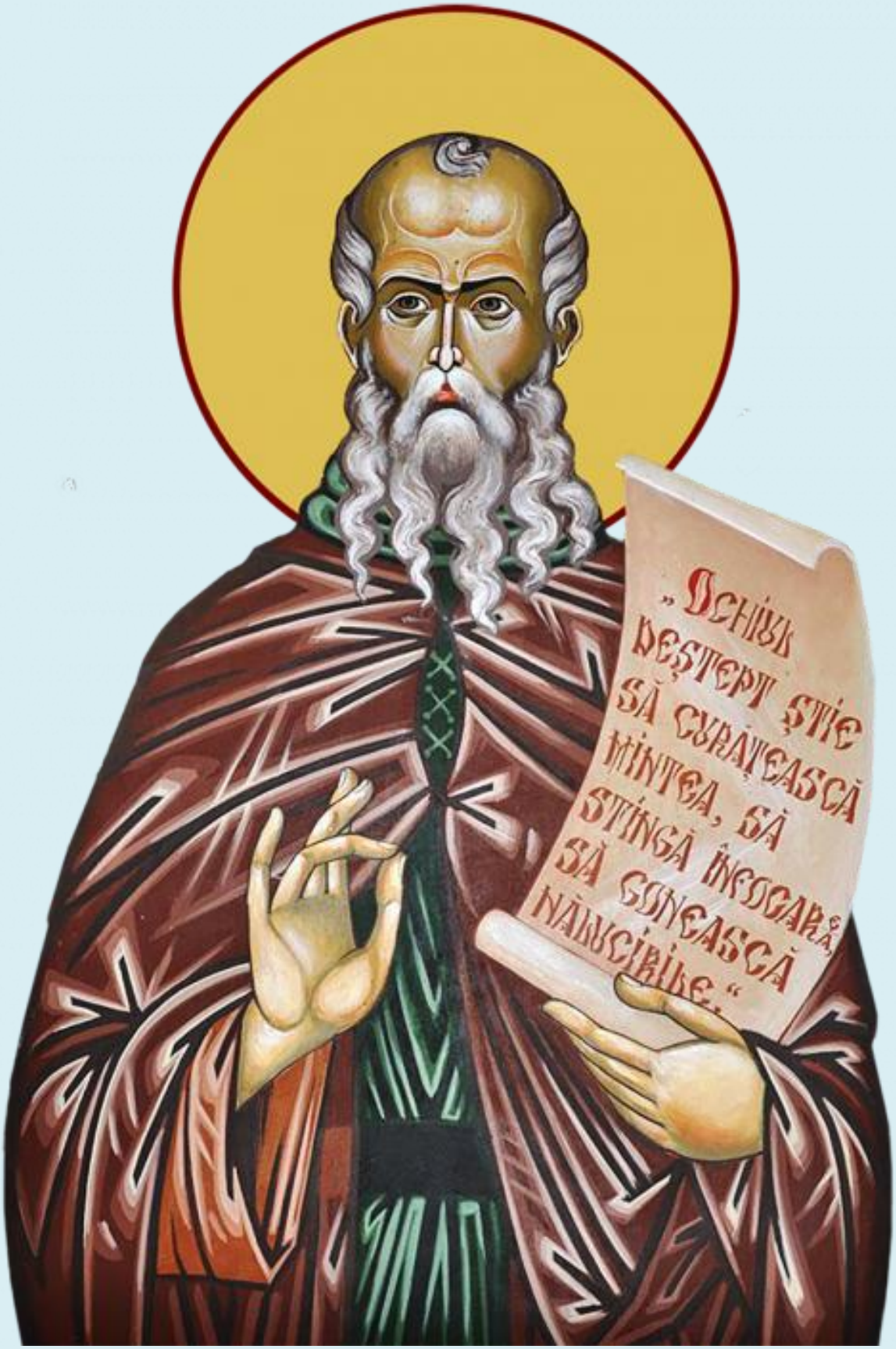
„Ochiul
deștept știe
să curățească
mintea, să
stingă încordarea,
să cunească
nănscibile.“

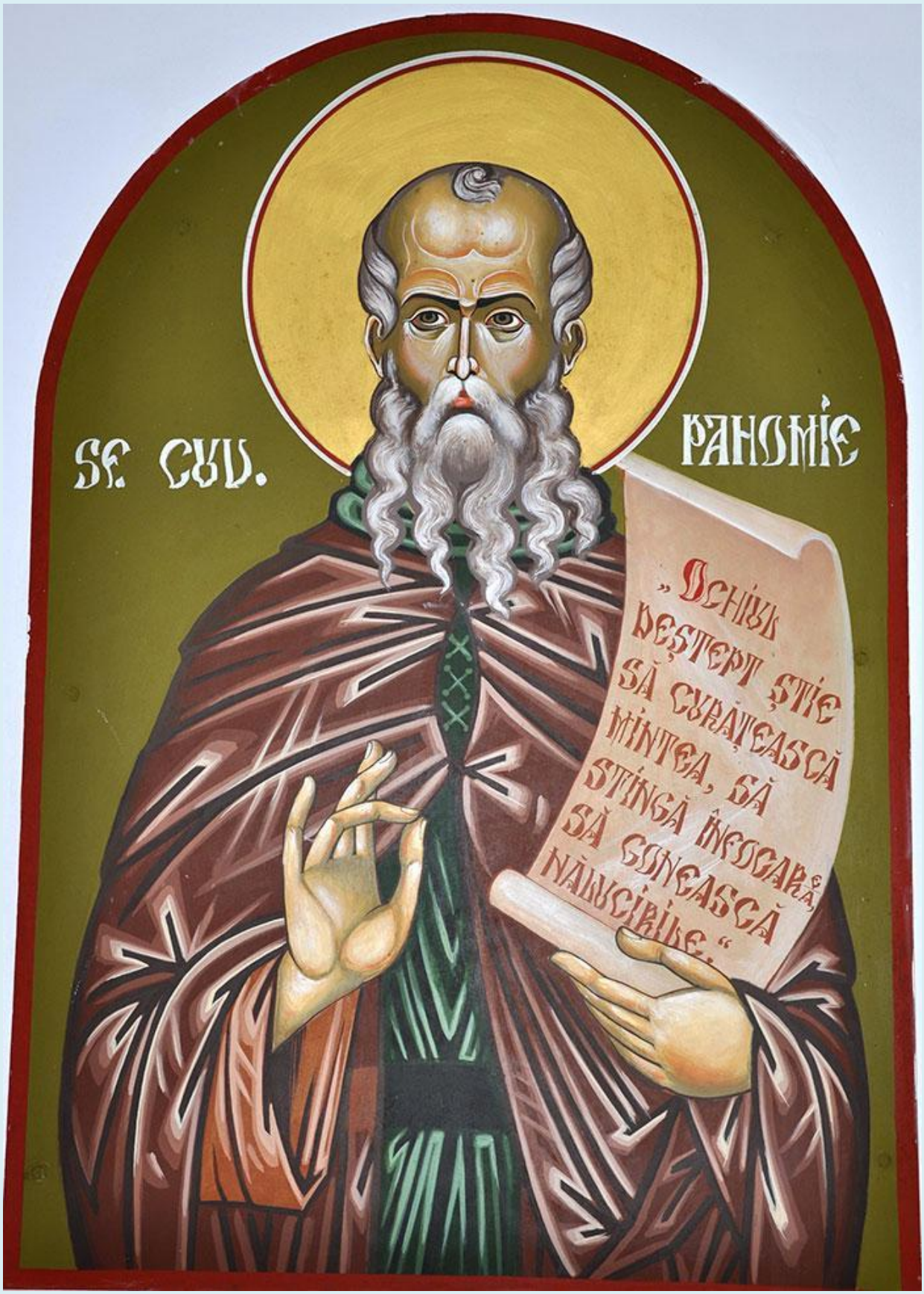
SF. CUV. PAHOMIE
„Ochiul deștept știe
să curățească
mintea, să
stingă îngâmfarea,
să gonească
năluciile.“

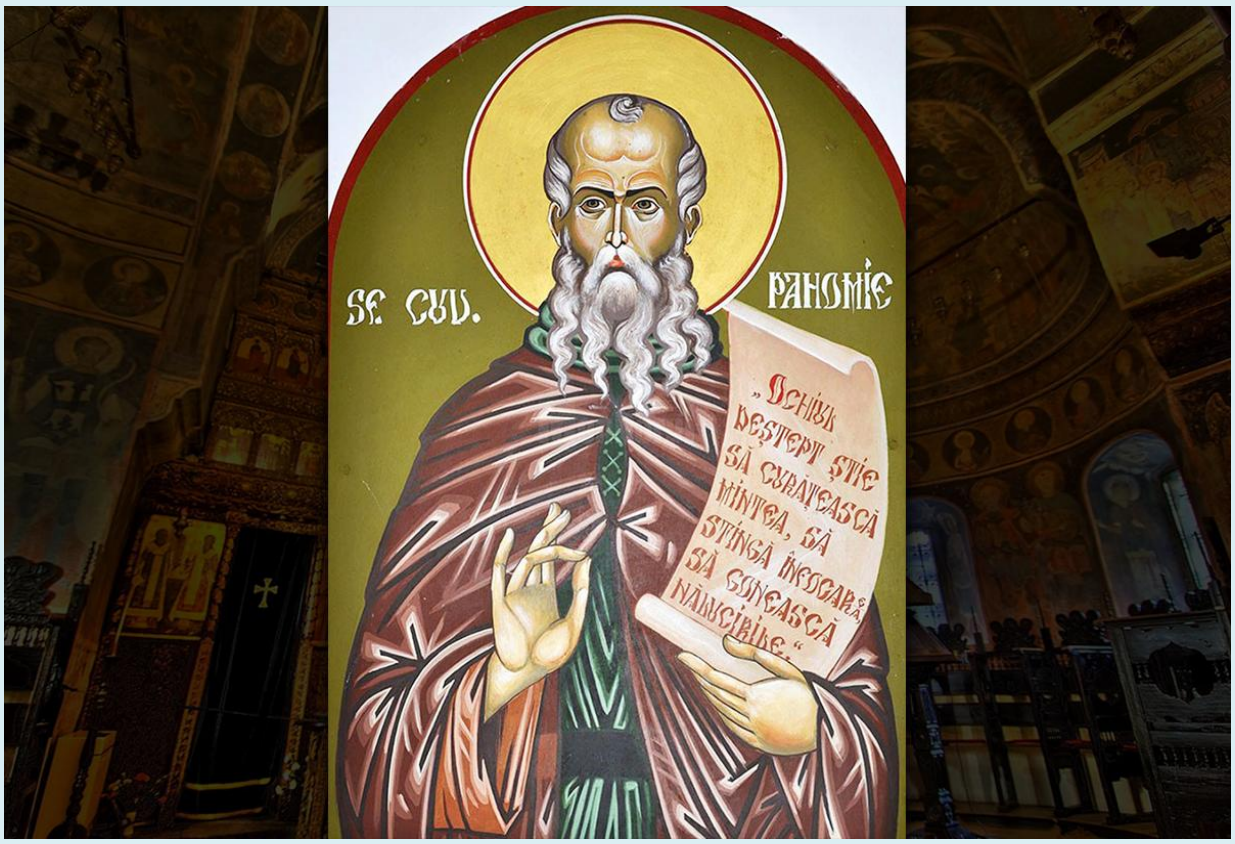
SF. CUV. PAHOMIE
„Omul
deștept știe
să cumpănească
mintea, să
stăpânească
să gonească
năluciri.“

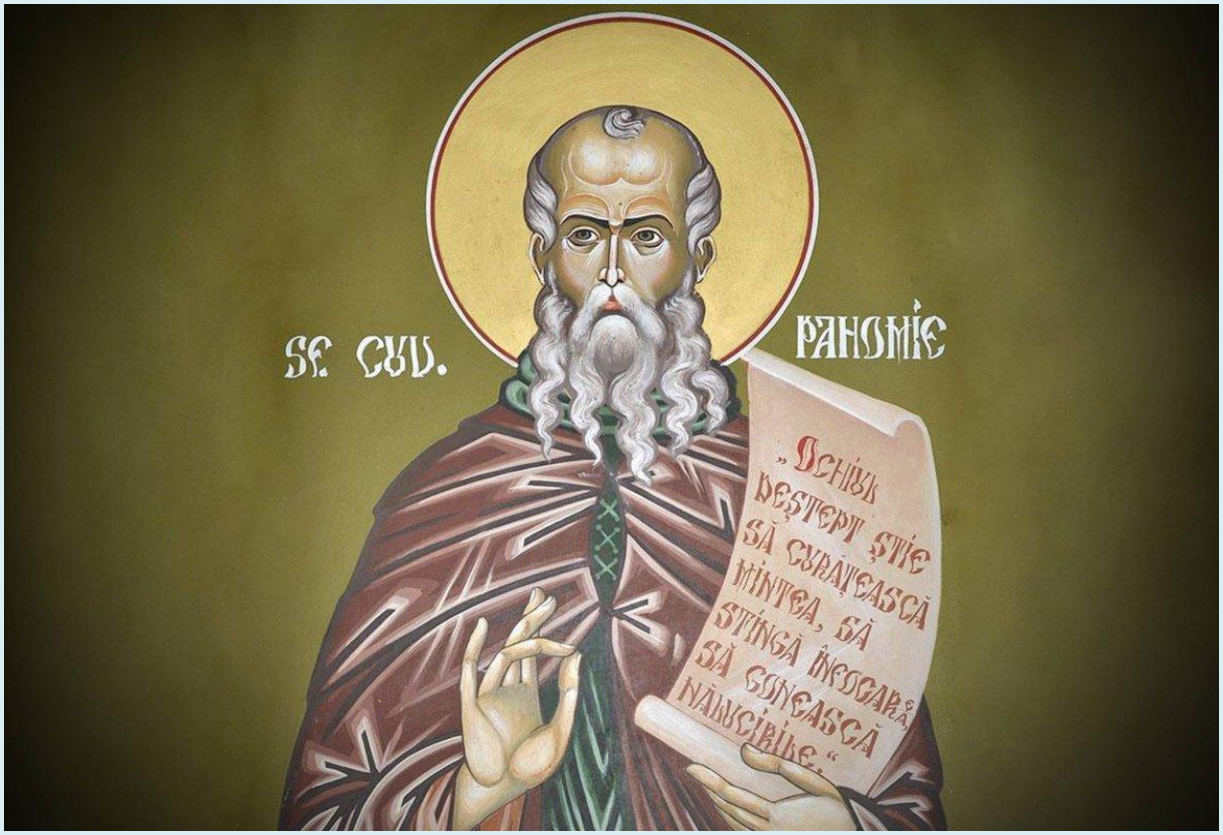
SF. CUV. PAHOMIE
„Omul
deștept știe
să cumpănească
mintea, să
stăpânească
să gonească
năluciri.“

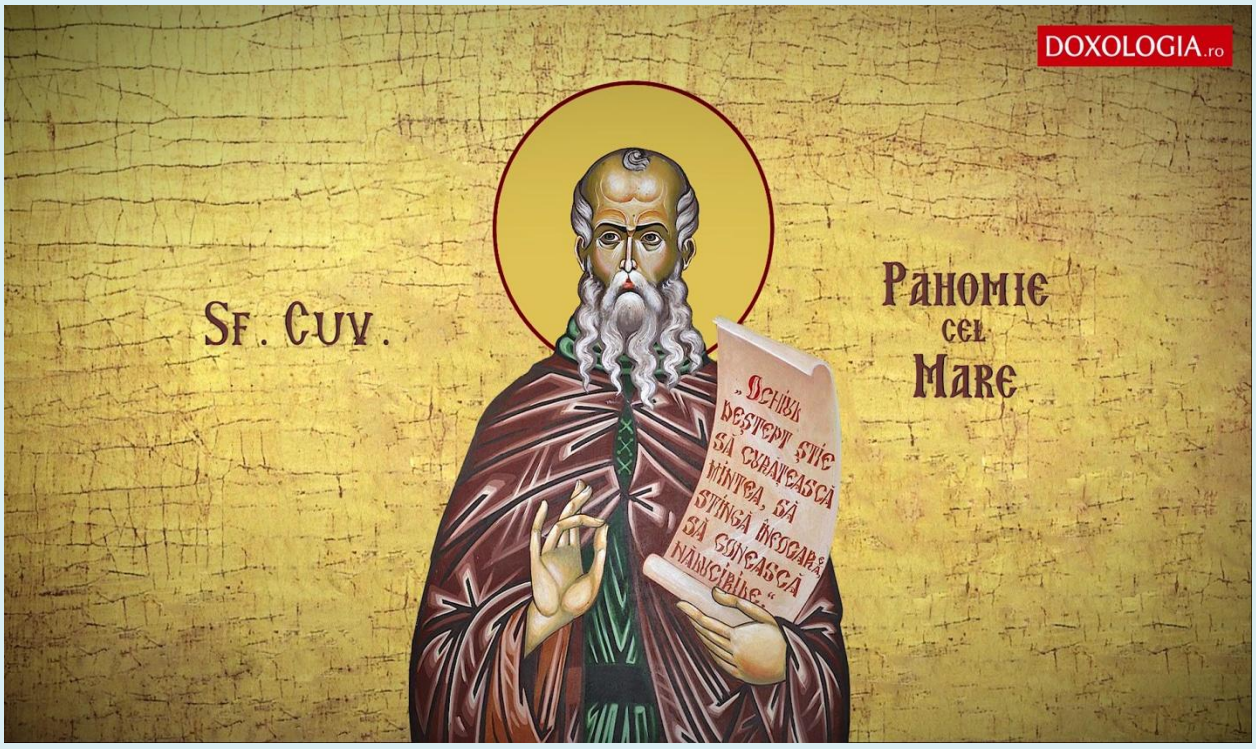
DOXOLOGIA.ro
Sf. Cuv.
Pahomie
cel
Mare
„Ochiul
deștept știe
să curățească
mintea, să
stingă întoarcă
să gonească
nămicirile.“

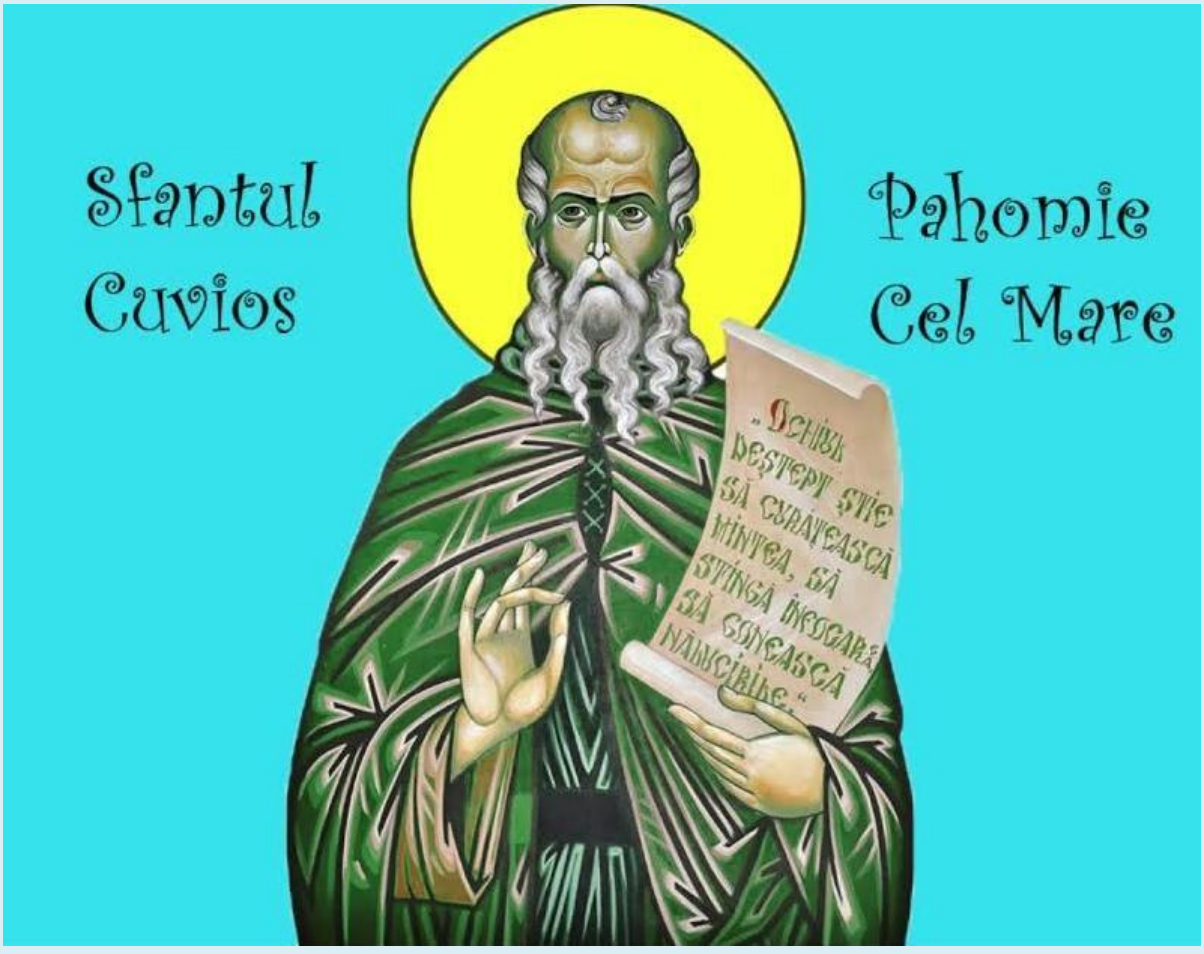
Sfantul
Cuvios
Pahomie
Cel Mare
„Ochiul
deștept știe
să curățească
mintea, să
stingă întoarcă
să gonească
nămicirile.“

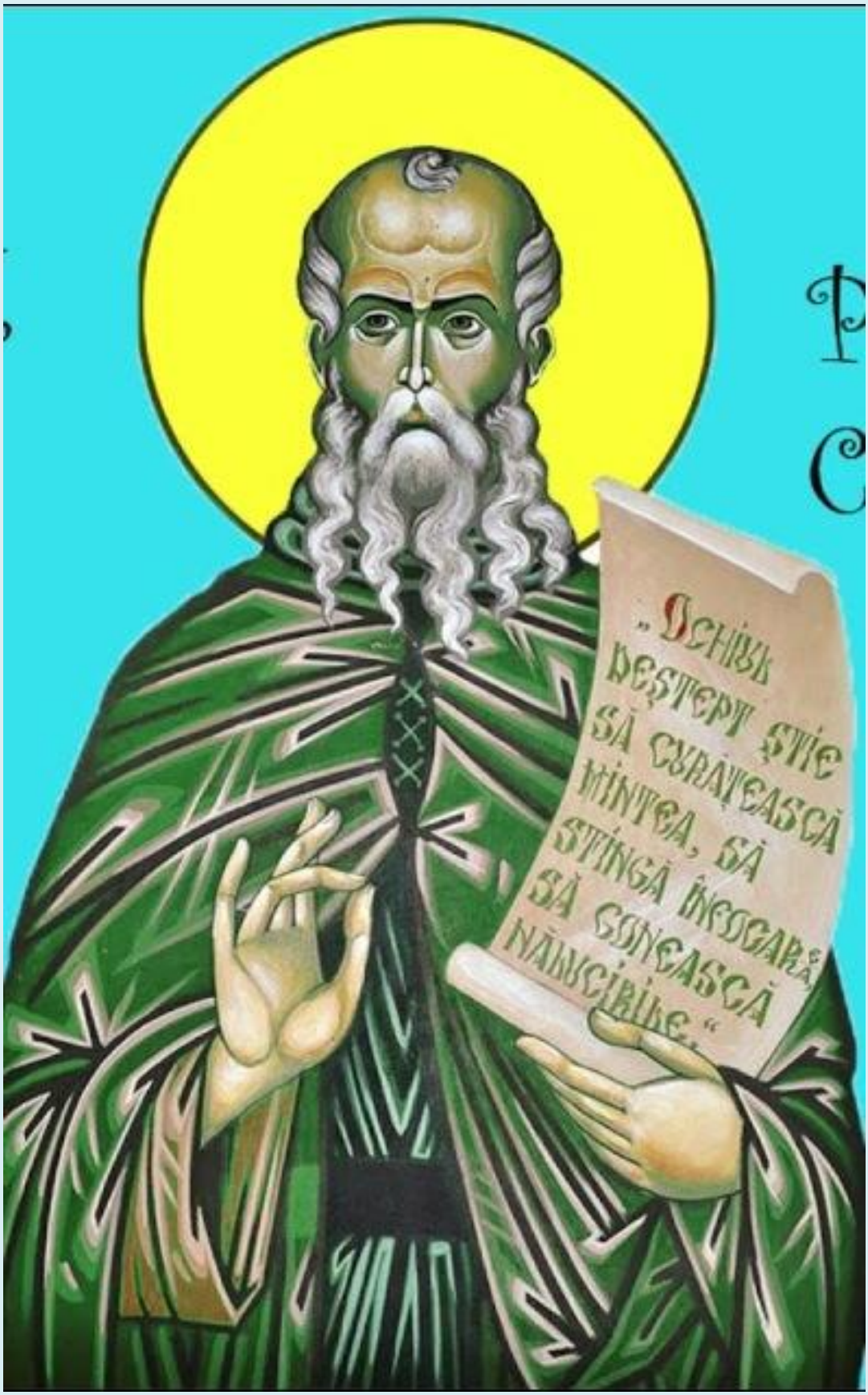
„Duhul
deștept știe
să curățească
mintea, să
stingă încordarea,
să gonească
năluciri.“

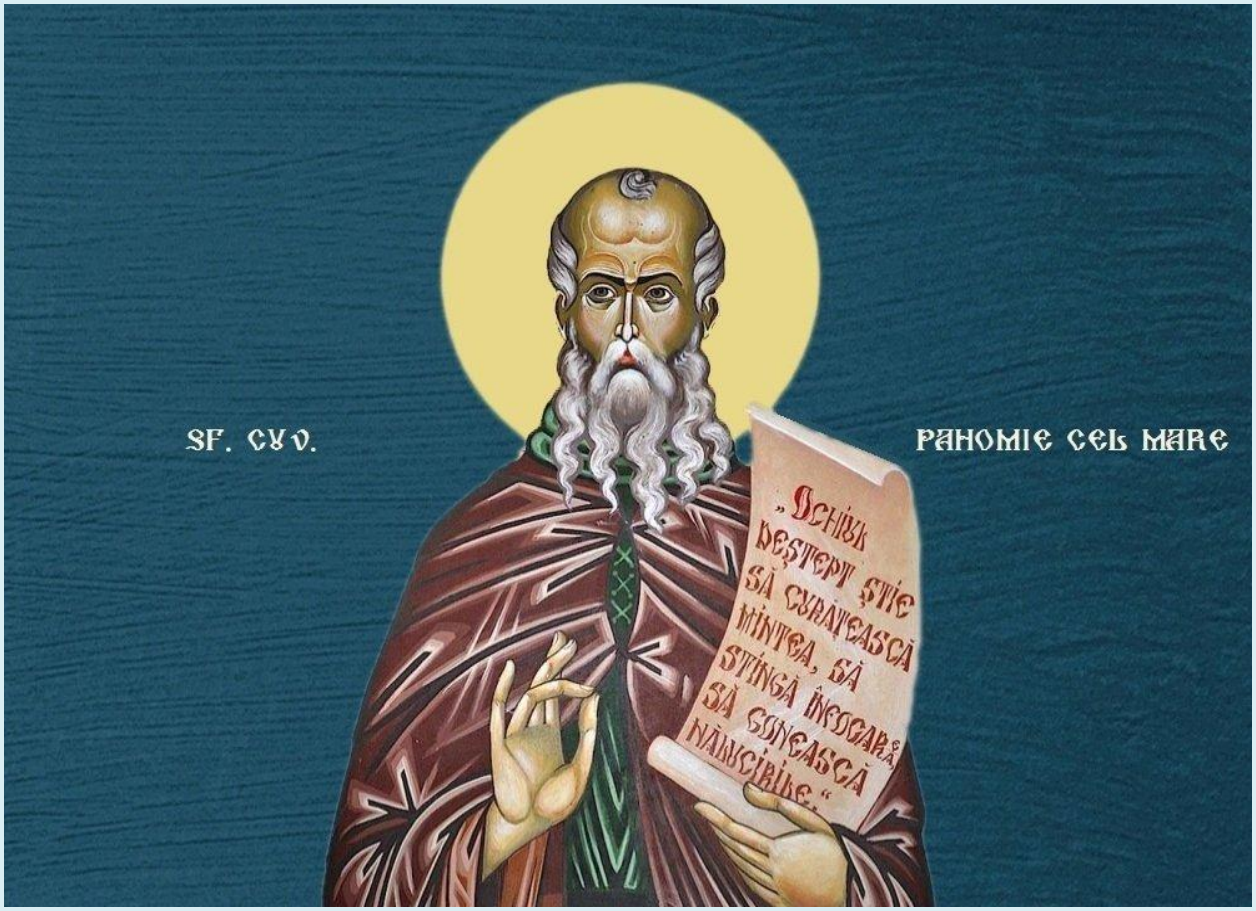

Sfântul
Cuvios

PAHOMIE
cel
Mare

PRAVILA.ro

DOXOLOGIA.ro
Sf. Cuv.
Pahomie
cel
Mare

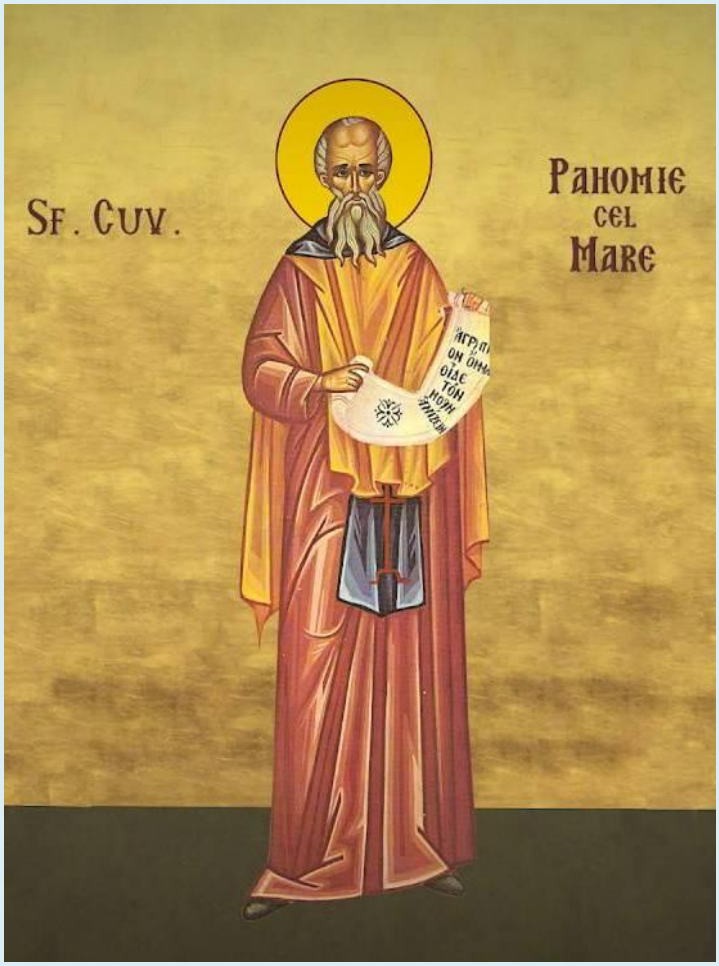
Sf. Cuv.
Pahomie
cel
Mare

SFÂNTUL
CUVIOS
PAHOMIE
CEL MARE
„AVÂND ÎN
MINTEA TA
VENIREA JU-
DECĂTORULUI,
SUSPINĂ, LĂ-
CRĂMEAZĂ
ȘI TE TĂN-
GUIEȘTE

15 mai

Ὁ ἅγιος
Ἀχίλλιος
Λαρίσης

ОЯ ПАХОМІЙ
ВЕЛИКІЙ

PRAVILA
dată de dumnezeiescul înger
sf. Pahomie cel Mare
Începutul întru acest chip.
„Sfinte Dumnezeule.”
„Preasfântă Treime.”
„Tatăl nostru.”
„Doamne miluieşte” (de 12 ori)
Slavă şi acum „Veniţi să ne închinăm” (de 3 ori)
Psalmul 50
Crezul „Cred întru Unul Dumnezeu”
„Doamne Iisuse Hristoase” —100 de rugăciuni
„Cade-se cu adevărat...” şi încheie
Acestea unsprezece pravile o să faceţi în toţi anii de acum înainte, de pomenirea Domnezeu
ASEZĂMÂNT
Dată de mănăstire de înger dată sfântului cuvios Pahomie
Pe cei ce voiesc să se mântuiască să-i aduni şi să veştească cu dânsii după chipul cum mă veţi pe mine.
În chilii deopotrivă pe lângă mănăstire, câte trei să locuiască.
Fiecăruia după trebuinţă, mâncare şi băutură să dai.
Lucru de mână după puterea fiecăruia să dai.
Masa la toţi una şi într-o chilie să fie.
Somn nu culcându-se pe paturi ci în scaune cu rezemătoare apoi cate înapoi să primească puţin.
Sfintelor Taine, sâmbăta şi duminica în sobornicească biserică să se împărtăşească.
La masă cu capetele acoperite a nu se vedea unul pe altul mâncând.
Pe cei ce vin la călugărie după 3 ani de ispitire să-i tunză.
În toate zilele se fac rugăciuni 12 ate şi noaptea 12 ate.
Dacă ar veni vreun drumeţ din altă mănăstire unde fraţii vieţuiesc după altă rânduială aceela să nu mănânce şi să nu bea la un loc cu ei.
Domnul m-a înfrânt cu pulbere şi m-a pus la cale nepătimirii.
Genunchii mei au slăbit de post.
Paşii mei îndreptează-i Doamne după cuvântul Tău şi să nu mă stăpânească nici o fărădelege.
SĂ TACĂ TOATĂ FIRICĂ ŞI SĂ STEA CU TREMUR ŞI CU GUTURAIU
CHIMIC PĂMÂNTESC PĂCĂTOS NICI CUGETÂND
HRISTOS DUMNEZEUL NOSTRU VINE SĂ SE JUNGHIE ŞI SĂ SE DEA CREŞTINILOR SPRE MÂNCARE

S. PA-
CÔME
L'ANGE
DU SGR
PAR CET
HABIT
TOUTE
CHAIR
SERA
SAUVÉE,
O PA-
CÔME

ΑΓΕ
ΚΥ
Ο Α
ΠΑΧΩΜΙΟ

ΑΓΕ
ΚΥ
Ο Α
ΠΑΧΩ
ΜΙΟ

ΠΑΧΟΜΙ
ΑΓΓΕΛΟ
ΚΥ
ΕΝΤΟΣΤΟΥΧΗΜΑΤΙΣΘΗΣΕΤΕΠΑΣΑΣΑΡΞΟΠΑΧΟΜΙΕ

ΠΑΧΟΜΙΟΣ
ΜΤ ΚΥ
ΕΝΤΟΣΤΟΥΧΗΜΑΤΙΣΘΗΣΕΤΑΙΠΑΣΑΣΑΡΞΟΠΑΧΟΜΙΕ

SF. IERARH
AHILE
SF. CUV.
PAHOMIE
CEL MARE
ΓΡΗΓΟΡΕΙΤΕ ΟΝ ΟΥΝΑ ΟΙΔΕ ΤΟΝ ΜΟΥΝ ΑΓΙΖΕΤΕ

15 mai

Sf. Ierarh Anibe
Sf. Cuv. Pahomie
cel Mare
15 mai

ΑΓΙΟΣ ΑΧΙΛΛΙΟΣ
ΑΓΙΟΣ ΠΑΧΩΜΙΟΣ

Οι Αγιοι Αχιλλειος και Παχωμιος 15 Μαΐου

Troparul Sfântului Cuvios Pahomie cel Mare

15 Mai - Glasul 8

Arătatu-te-ai mai mare
turmei Păstorului celui
mare, îndreptând turmele
sihastrilor la staulul cel
ceresc, părinte Pahomie,
si schima cea de acolo,
cuvioase, pustnicilor
deprinzând, si pe
aceasta iarăsi o ai
învătat; si acum
împreună cu aceia te
bucuri si te veselesti
în cerestile locasuri.

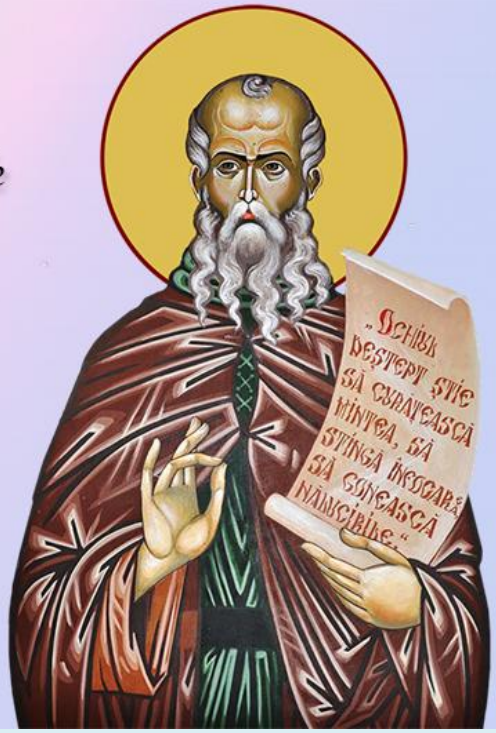

Troparul Sfântului Cuvios Pahomie cel Mare

15 Mai - Glasul 8

Arătatu-te-ai mai mare
turmei Păstorului celui
mare, îndreptând turmele
sihastrilor la staulul cel
ceresc, părinte Pahomie,
si schima cea de acolo,
cuvioase, pustnicilor
deprinzând, si pe
aceasta iarăsi o ai
învătat; si acum
împreună cu aceia te
bucuri si te veselesti
în cerestile locasuri.

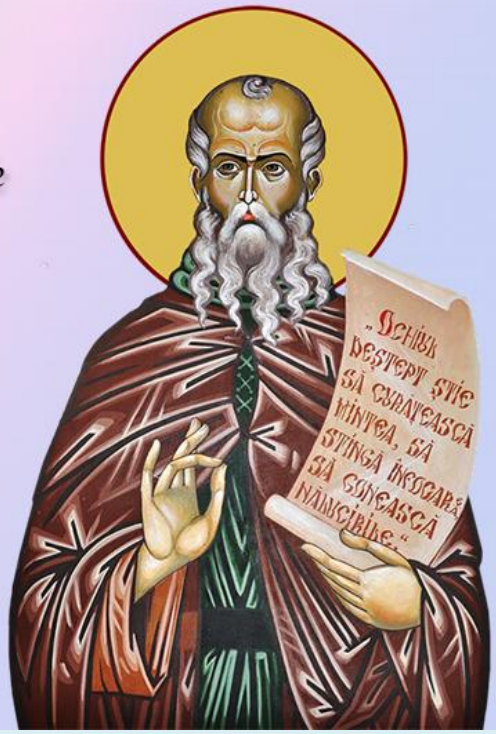

Bucură-te, Sfinte cuvioase părinte Pahomie!